

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2021-2022

Θεσσαλονίκη, ΜΑΪΟΣ 2023

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή.....	3
1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	3
2. Παρουσίαση του Τμήματος.....	6
3. Προγράμματα Σπουδών.....	14
4. Διδακτικό έργο	Error! Bookmark not defined.43
5. Ερευνητικό έργο	58
6. Σχέσεις με κοινωνικούς /πολιτιστικούς/ παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς	68
7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης.....	72
8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές.....	76
9. Συμπεράσματα	Error! Bookmark not defined.83
10. Σχέδια βελτίωσης.....	88
11. Πίνακες	90

Για λόγους οικονομίας κειμένου, στο κείμενο της Έκθεσης χρησιμοποιείται, ο αρσενικός τύπος ως τύπος αναφοράς. Παρόλα αυτά τονίζεται πως χρησιμοποιείται για να δηλώσει όλους τους ανθρώπους ανεξαρτήτου φύλου.

Εισαγωγή

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

Η Ενότητα αυτή περιλαμβάνει μια σύντομη περιγραφή, ανάλυση και κριτική αξιολόγηση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης που εφαρμόσθηκε στο Τμήμα, καθώς και ενδεχόμενες προτάσεις για τη βελτίωσή της.

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.

1.1.1. Ποια ήταν η σύνθεση της ΟΜΕΑ

Με την υπ. αριθμ. 13/16-11-2022 απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία ως μέλη της ΟΜ.Ε.Α. ορίστηκαν οι:

- α) Θωμάς Κουρτέσης, Καθηγητής
- β) Σμαράγδα Παπαδοπούλου, Καθηγήτρια
- γ) Δάφνη Πέτκου, Επίκουρη Καθηγήτρια

1.1.2. Με ποιους και πώς συνεργάσθηκε η ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης;

Η ΟΜ.Ε.Α. ήταν σε τακτική επικοινωνία τόσο με τα υπόλοιπα μέλη Δ.Ε.Π. και ακαδημαϊκούς συνεργάτες του Τμήματος όσο και με τους εξωτερικούς συνεργάτες και τους διάφορους φορείς με τους οποίους συνεργάζεται το Τμήμα στα πλαίσια των εργαστηρίων και της Πρακτικής Άσκησης κατά τη διεξαγωγή της εσωτερικής αξιολόγησης και τη συγγραφή της τελικής έκθεσης στην οποία όλοι συνέβαλαν με σχόλια και προτάσεις. Επίσης η ΟΜ.Ε.Α. συνεργάστηκε στενά με το προσωπικό της Γραμματείας του Τμήματος.

1.1.3. Ποιες πηγές και διαδικασίες χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών;

Οι πληροφορίες αντλήθηκαν από τους/τις διδάσκοντες του Τμήματος, από τις σχετικές πηγές δεδομένων που τηρούνται στο ίδρυμα για τους φοιτητές και τα μαθήματα (πχ. σύστημα ΠΥΘΙΑ, πλατφόρμα Moodleκλπ), καθώς και από τα στοιχεία που διατηρεί η μέριμνα για τους φοιτητές. Επίσης, από τις αξιολογήσεις των φοιτητών μέσω της ΜΟ.ΔΙ.Π.

1.1.4. Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε η έκθεση στο εσωτερικό του Τμήματος;

Η έκθεση της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος στάλθηκε στο διδακτικό προσωπικό του Τμήματος πριν την κατάθεσή της για να τη σχολιάσουν και να καταθέσουν τις παρατηρήσεις τους. Μετά την ολοκλήρωσή της παρουσιάστηκε στη Συνέλευση του Τμήματος, συζητήθηκε εκτεταμένα και εγκρίθηκε. Ζητήματα που άπτονται της εσωτερικής αξιολόγησης αποτελούσαν συχνά κατά τη διάρκεια της ακαδημαϊκής χρονιάς θέμα άτυπων συζητήσεων μεταξύ των μελών του διδακτικού προσωπικού. Σημαντική ήταν και η συμβολή του προσωπικού της Γραμματείας σε αυτές τις συζητήσεις. Τέλος, από τους συνεργαζόμενους με το Τμήμα φορείς στα πλαίσια των σεμιναριακών μαθημάτων και της Πρακτικής Άσκησης συχνά τα μέλη του Τμήματος ζητούσαν να θίξουν ζητήματα που αφορούσαν την παρεχόμενη ποιότητα των σπουδών στο Τμήμα.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάσθηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Θετικό σημείο ήταν η συστηματική αντιμετώπιση της έννοιας της αξιολόγησης μέσα στο Τμήμα, συνολικά. Πολύ σημαντικό θετικό στοιχείο η υψηλή συμμετοχή των συμμετεχόντων φοιτητών στη διαδικασία αξιολόγησης. Το γεγονός αυτό ενισχύει τη θετική προσέγγιση προς την εφαρμογή διαδικασιών αξιολόγησης με στόχο την προαγωγή και βελτίωση του έργου που παρέχεται από το σύνολο

του τμήματος (διδάσκοντες, φοιτητές).

Στις δυσκολίες εντάσσονται:

- A) οι πολύ αργές γραφειοκρατικές λειτουργίες που εξακολουθούν να υφίστανται μετά την Πανεπιστημιοποίηση(Μάιος 2019), που δυστυχώς λειτουργούν ως αναχώματα για την ομαλή λειτουργία του Τμήματος
- B) οι σημαντικές πολλές άλλες ανελαστικές προτεραιότητες που έπρεπε να διεκπεραιωθούν πρώτα σχετικά με τη λειτουργία του Τμήματος (πχ. εφαρμογή δύο προγραμμάτων σπουδών, διαδικασίες απόκτησης πανεπιστημιακού πτυχίου από αποφοίτους ΤΕΙ κλπ.), σε συνδυασμό με το υποστελεχωμένο δυναμικό του Τμήματος (μόλις πέντε μέλη ΔΕΠ για το ακαδημαϊκό έτος 2019-20, μόλις έξι για το έτος 2020-21 και μόλις επτά για το έτος 2021-2022).
- Γ) η υποστελέχωση του κέντρου δικτύου της Αλεξάνδρειας Πανεπιστημιούπολης που περιορίζει τις δυνατότητες πλήρους χρήσης των ηλεκτρονικών δυνατοτήτων συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων & δεδομένων.

1.3. Προτάσεις του Τμήματος για τη βελτίωση της διαδικασίας.

- α) Μία απλή πρόταση βελτίωσης αφορά την περαιτέρω βελτίωση αλλά και προσαρμογή των ερωτηματολογίων σύμφωνα με τα διεθνή στάνταρντ. Αντί για την ανάπτυξη πολλών νέων ερωτηματολογίων και λοιπών μέσων συλλογής δεδομένων, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σύγχρονες καλές πρακτικές και διαδικασίες (πχ ερωτηματολόγια που χρησιμοποιούνται διεθνώς σε πολλά ιδρύματα πολλών διαφορετικών χωρών). Για παράδειγμα, η πρακτική που κάθε φοιτητής συμπληρώνει για κάθε εξάμηνο και για κάθε μάθημα το ίδιο ερωτηματολόγιο είναι ξεπερασμένη διεθνώς και προβληματική στην εφαρμογή της (οδηγεί σε ελαχιστοποίηση της συμμετοχής). Πιο σημαντικό θα ήταν να στοχεύσουμε σε πιο αντιπροσωπευτική διαδικασία μεπιοστοχευμένες πληροφορίες από περισσότερους όμως συμμετέχοντες στη διαδικασία.
- β) Στη διαδικασία της αξιολόγησης θα μπορούσαν να προστεθούν ενημερωτικές ομιλίες και συζητήσεις τόσο με τους φοιτητές, όσο και με τους άλλους συμμετέχοντες στη διαδικασία, σχετικά με τους στόχους της αξιολόγησης και την ανάλυση των ερωτηματολογίων.
- γ) Η ενημέρωση αποφοίτων για τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων αποφοίτων που υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΜΟ.ΔΙ.Π. προκειμένου να συγκεντρώνονται πληροφορίες για την πορεία και την επαγγελματική αποκατάσταση όσων αποφοιτούν από το Τμήμα, αλλά και να συλλέγονται οι δικές του προτάσεις για τη βελτίωση των σπουδών στο Τμήμα ώστε να ανταποκρίνονται στις διαρκώς μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.
- δ) Η παρουσίαση της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης στους φοιτητές του Τμήματος για να τονιστεί η σημασία της διαδικασίας της εσωτερικής αξιολόγησης, αλλά και για να υπάρχει μια ανατροφοδότηση στις φοιτήτριες/στους φοιτητές σχετικά με την αξιολόγηση του Τμήματος στο οποίο φοιτούν και στην οποία συμμετείχαν και οι ίδιες/ίδιοι.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

Η Ενότητα αυτή παρουσιάζει συνοπτικά το Τμήμα και τις κύριες παραμέτρους λειτουργίας του.

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος (π.χ. στην πρωτεύουσα, σε μεγάλη πόλη, σε μικρή πόλη, συγκεντρωμένο, κατανεμημένο σε μια πόλη κλπ).

Το Τμήμα Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία είναι τμήμα που ανήκει στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος (ΔΙ.Π.Α.Ε.) που ιδρύθηκε με τον 4610/2019 (ΦΕΚ 70/A/7-5-2019). Το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 στο Τμήμα φοιτούσαν 659 φοιτητές (Πίνακας 2).

Ως Τμήμα Προσχολικής Αγωγής της Σχολής Επαγγελμάτων Υγείας και Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Π.) του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ Θεσσαλονίκης (Α.Τ.Ε.Ι.Θ.) λειτουργούσε έως το Μάιο του 2019 όταν και εντάχθηκε στο ΔΙ.Π.Α.Ε. Στα πλαίσια λειτουργίας του ως τμήμα του Α.Τ.Ε.Ι.Θ. Ιδρύθηκε με το ΠΔ 561 (ΦΕΚ 199 τ. Α' /27/11/1985) και η λειτουργία του άρχισε το 1985. Οι πρώτοι απόφοιτοι πήραν το πτυχίο τους τον Ιούνιο του 1989.

2.1.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος.

Το Τμήμα Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία συστεγάζεται με το Τμήμα Μαieutikής σε ένα κοινό κτίριο δύο ορόφων. Όλοι οι χώροι βρίσκονται στις εγκαταστάσεις της Αλεξάνδρειας Πανεπιστημιούπολης στη Σίνδο Θεσσαλονίκης, περίπου 17 χλμ. από το κέντρο της Θεσσαλονίκης. Οι δύο τρόποι πρόσβασης στις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου είναι με λεωφορεία του ΟΑΣΘ και με IX αυτοκίνητα. Το γεγονός αυτό καθιστά προβληματική την πρόσβαση και τη λειτουργία του Ιδρύματος, καθώς οι εργαζόμενοι και οι φοιτητές, ο κύριος όγκος των οποίων κατοικούν στην πόλη της Θεσσαλονίκης, είναι εξαρτώμενοι από την αστική συγκοινωνία της πόλης. Για παράδειγμα, η εκπαιδευτική διαδικασία διακόπτεται όταν απεργούν οι εργαζόμενοι του ΟΑΣΘ, αφού οι φοιτητές δεν έχουν άλλη δυνατότητα να έρθουν στο ίδρυμα.

Αυτό το πρόβλημα θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί με την δημιουργία και άλλων τρόπων πρόσβασης, π.χ. υπεραστικός σιδηρόδρομος, πυκνότητα δρομολογίων λεωφορείων.

Όσον αφορά τις κτιριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος, στόχος και επιθυμία είναι η:

- Συστέγαση των τμημάτων της νέο-ιδρυθείσας Σχολής Κοινωνικών Επιστημών.
- Δημιουργία πιο εξειδικευμένων εργαστηριακών χώρων για την ερευνητική υποστήριξη του Τμήματος.
- Δημιουργία μεγαλύτερης δυναμικότητας και πιο ευρύχωρων αιθουσών διδασκαλίας, με ειδικό τεχνολογικό εξοπλισμό και συστήματα πολυμέσων για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών, καθώς και ενός πρότυπου βρεφονηπιακού και παιδικού σταθμού που να λειτουργεί στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος (υπάρχει σχετική υποδομή)

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.

2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).¹ Σχολιάστε.

¹ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον πίνακα 1.

Το Τμήμα βρίσκεται τα τελευταία χρόνια συνεχώς υποστελεχωμένο, καθώς η αναλογία του μόνιμου ακαδημαϊκού (ΔΕΠ, ΕΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ), όσο και διοικητικού προσωπικού υπολείπεται των ελαχίστων επιπέδων ενός σύγχρονου πανεπιστημιακού τμήματος. Το ακαδημαϊκό Έτος 2019-20, λόγω πολλαπλών συνταξιοδοτήσεων, το Τμήμα απώλεσε την αυτοδυναμία του, καθώς βρέθηκε με μόλις πέντε μέλη ΔΕΠ. Ήδη, τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος έχουν γίνει επτά (7) κατά την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά (2021-22) ενώ δύο Μέλη Δ.Ε.Π. αναμένεται να ενταχθούν στο δυναμικό του Τμήματος με μετακίνηση μέσα στο 2022.

2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία)

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζεται η στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία.

Από τα δεδομένα αυτά φαίνεται καθαρά ότι το εκπαιδευτικό έργο του Τμήματος στηρίζεται σε ένα μικρό αριθμό στελεχών από τους οποίους επτά (7) είναι μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και δύο (2) μέλη ΕΔΙΠ. Το καθεστώς αυτό επιφέρει πολλά προβλήματα στην καλή λειτουργία του Τμήματος και στην ανάπτυξή του, από τη στιγμή που τα μέλη του έκτακτου προσωπικού που αναγκαστικά προσλαμβάνονται με συμβάσεις κάθε χρόνο δεν παραμένουν τα ίδια, μπορεί να αλλάζουν ακόμη και σε κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο, και ασχολούνται ουσιαστικά μόνο με το διδακτικό έργο. Οπότε το φόρτο εργασίας για το ερευνητικό και το διοικητικό έργο αναλαμβάνουν τα επτά μέλη ΔΕΠ.

Επίσης η στελέχωση της γραμματείας απαρτίζεται μόνο από δύο μέλη, από το 2004 έως σήμερα, ενώ οι ανάγκες του Τμήματος σε διοικητικό προσωπικό είναι σαφώς αυξημένες.

Απαιτείται η στελέχωση του Τμήματος με μόνιμο προσωπικό (μέλη ΔΕΠ), ώστε να γίνει εφικτή η ανάπτυξη του ερευνητικό έργου του Τμήματος, η επέκταση των συνεργασιών του σε άλλα τμήματα Ελληνικών και Ξένων Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης και η διεξαγωγή ερευνητικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων. Ακόμη, είναι απαραίτητη η στελέχωση της γραμματείας του Τμήματος με επιπλέον προσωπικό για την κάλυψη των νέων αναγκών του Τμήματος. Όλων, βέβαια, των προαναφερθέντων θα πρέπει να προηγηθεί η ύπαρξη νέων χώρων, από τη στιγμή που το Τμήμα λειτουργεί σε ανεπαρκείς υπάρχοντες χώρους.

2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.² Σχολιάστε.

Ο αριθμός και η κατανομή τόσο των εγγεγραμμένων όσο και των εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών/τριών του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζεται στους Πίνακες 2 και 3. Το Τμήμα παρά την υποστελέχωση του δέχεται σταθερά γύρω στους 100-120 φοιτητές κάθε χρόνο συνολικά, ενώ φέτος ο αριθμός ανέβηκε στους 150 περίπου.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2019-20, λειτούργησε στο Τμήμα, ένα νέο ΔΠΜΣ σε συνεργασία με το τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής και Ηλεκτρονικών Συστημάτων με τίτλο «Ψηφιακές και ήπιες δεξιότητες στις επιστήμες της αγωγής» (ΦΕΚ 4977/11.11.2020 τ. Β') με σημαντική επιτυχία καθώς το πρώτο έτος

² Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τους πίνακες 2 και 3.

εισαγωγής δέχθηκε 803 αιτήσεις για μόνο 100 θέσεις ενώ κατά τη δεύτερη προκήρυξη, την άνοιξη του 2022, κατατέθηκαν 360 αιτήσεις και εισήχθησαν 100 άτομα.

Επίσης, στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος (ΦΕΚ 3284/Β' /6.8.2020) φοιτούνέξι(6) Υποψήφιοι Διδάκτορες.

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.

2.3.1. Ποιοι είναι οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του;

Στο ΦΕΚ ίδρυσης του Τμήματος δεν αναγράφονται θεσμικά διατυπωμένα σκοποί και στόχοι.

2.3.2. Πώς αντιλαμβάνεται σήμερα η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;

Το Τμήμα Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία έχει ως αποστολή:

- α) Να μεταδώσει και να αναπτύξει με τη διδασκαλία και την εφαρμοσμένη έρευνα τις γνώσεις για την αγωγή και φροντίδα παιδιών πρώιμης παιδικής ηλικίας και
- β) Να παράσχει στους φοιτητές του άρτια κατάρτιση στην αγωγή και φροντίδα παιδιών πρώιμης παιδικής ηλικίας, ώστε να εξασφαλίσει σ' αυτούς τις προϋποθέσεις για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.

Στα πλαίσια της αποστολής αυτής το Τμήμα:

1. Παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις στον επιστημονικό και εκπαιδευτικό τομέα.
2. Αναπτύσσει συνεργασίες με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού.
3. Συνεργάζεται με φορείς, οι οποίοι σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος, π. χ. με Δημοτικούς Βρεφονηπιακούς και Παιδικούς Σταθμούς, με ιδιωτικούς Παιδικούς Σταθμούς, με Παιδικούς Σταθμούς οργανώσεων κτλ.
4. Χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες στη διδασκαλία και στις άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις του Τμήματος.
5. Διεξάγει έρευνα με τη συμμετοχή του εκπαιδευτικού προσωπικού σε ερευνητικά προγράμματα, ανακοινώσεις σε συνέδρια και δημοσιεύσεις εργασιών.
6. Διευκολύνει τους/τις φοιτητές στην ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων που θα τους καταστήσουν ικανούς να είναι ανταγωνιστικοί σε εθνικό και διεθνές περιβάλλον, π. χ. ανταλλαγές φοιτητών/τριών με αντίστοιχα ιδρύματα άλλων χωρών, ενημερωτικές ημερίδες κτλ.
7. Προετοιμάζεται ώστε να είναι δεκτικό σε αλλαγές σύμφωνα με τις μεταβαλλόμενες εκπαιδευτικές, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές περιβάλλον.
8. Φροντίζει για τη διασφάλιση και τη βελτίωση της ποιότητας των σπουδών που προσφέρει. Πρόσφατα αναθεωρήθηκε το Πρόγραμμα Σπουδών λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς επιστημονικές και εκπαιδευτικές εξελίξεις.

2.3.3. Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;

Δεν υπάρχουν διατυπωμένοι στόχοι του τμήματος στο ΦΕΚ ίδρυσής του. Οι προαναφερθέντες στόχοι (2.3.2) είναι αυτοί που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει.

1.3.4. Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;

Το Τμήμα λειτουργεί ως πανεπιστημιακό Τμήμα με νέο πρόγραμμα σπουδών μόλις τρία χρόνια, οπότε δεν είναι άμεσης διαπίστωσης το εάν οι στόχοι επιτυγχάνονται. Παράγοντες όμως που δρουν

αποτρεπτικά υπάρχουν και είναι βασικά η έλλειψη σημαντικών υποδομών και κυρίως η υποστελέχωση του σε ότι αφορά μόνιμο ακαδημαϊκό προσωπικό, καθώς και προσωπικού διοικητικής υποστήριξης.

Λαμβάνοντας όμως υπόψη ότι υπάρχει συνέχεια στη διαδικασία εξέλιξης του Τμήματος ως Πανεπιστημιακό, οι εκπαιδευτικοί και ερευνητικοί στόχοι του Τμήματος θεωρείται ότι επιτυγχάνονται μέσω:

- 1) της αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών σε τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε οι κατευθυντήριες γραμμές των σπουδών και το προφίλ των αποφοίτων να συμβαδίζει με τις εκάστοτε διεθνείς και εθνικές ανάγκες
- 2) της εξέλιξης των μελών ΔΕΠ στις επόμενες βαθμίδες η οποία απαιτεί την από μέρους τους προαγωγή της επιστήμης των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος, μέσω υψηλού επιπέδου έρευνας η οποία θα πρέπει να δημοσιεύεται σε διεθνώς αναγνωρισμένα επιστημονικά περιοδικά και να ανακοινώνεται σε εθνικά και διεθνή συνέδρια. Η δραστηριότητα αυτή οδηγεί στην παραγωγή νέας θεωρητικής γνώσης (εφ' όσον διεξάγεται βασική έρευνα), και εφαρμοσμένης γνώσης (εφ' όσον διεξάγεται έρευνα πεδίου).
- 3) της συμμετοχής μελών ΔΕΠ σε ερευνητικά και αναπτυξιακά προγράμματα
- 4) της αξιολόγησης της γενικότερης επίδοσης των φοιτητών/τριών στα μαθήματα, καθώς και της συμμετοχής τους στις εκπαιδευτικές διαδικασίες
- 5) της εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας, που είναι υποχρεωτική για όλους τους/τις φοιτητές. Η εργασία αυτή θα πρέπει να παρουσιάζει είτε επιστημονική πρωτοτυπία (οπότε θα πρέπει να στηρίζεται σε αξιόπιστα δεδομένα και να οδηγεί σε ενδιαφέροντα αποτελέσματα), είτε εκπαιδευτική καινοτομία (οπότε εμπλουτίζει το θεωρητικό και γνωστικό υπόβαθρο του συγγραφέα με κατάλληλο τρόπο, και τον διευκολύνει στις επαγγελματικές επιδιώξεις του).
- 6) της συμμετοχής των φοιτητών στην πρακτική άσκηση, η οποία είναι το μέσο προετοιμασίας και εξοικείωσης τους με τις πραγματικές συνθήκες εργασίας.
- 7) της σύστασης επιτροπών οι οποίες θα εισηγούνται προτάσεις για την βελτίωση της λειτουργίας του Τμήματος και την αναπροσαρμογή των στόχων του, όταν χρειάζεται.
- 8) της ανανέωσης του εξοπλισμού του Τμήματος μέσα από τα εθνικά προγράμματα
- 9) της συνεργασίας με ιδρύματα του εξωτερικού μέσω του προγράμματος Erasmus+, το οποίο επιτρέπει την ανταλλαγή φοιτητών, διδασκόντων και διοικητικού προσωπικού.
- 10) της συνεργασίας με διαφόρους κοινωνικούς φορείς της ευρύτερης περιοχής το οποίο συμβάλλει αποφασιστικά στην εξωστρέφεια του Τμήματος και στην κοινωνική του προσφορά.
- 11) της λειτουργίας του νέου ΔΠΜΣ και του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδώνπου αναμένεται τα επόμενα χρόνια να δώσουν σημαντική ώθηση στη ερευνητική ανάταση του Τμήματος
- 12) στην προσπάθεια προσέλκυσης σημαντικών επιστημόνων/ερευνητών μέσω των προκηρύξεων νέων θέσεων μελών ΔΕΠ που κατανέμονται αλλά και μέσω διαδικασιών μετακίνησης μελών ΔΕΠ από άλλα ιδρύματα

Οι παράγοντες που δρουν ανασταλτικά στην επίτευξη των στόχων του Τμήματος είναι :

- 1) ο αυξημένος φόρτος διοικητικών υποχρεώσεων των μελών ΔΕΠ λόγω του μικρού του αριθμού τους
- 2) οι αυξημένες διοικητικές δραστηριότητες των μελών ΔΕΠ, ελλείψει επαρκούς διοικητικής/γραμματειακής υποστήριξης λόγω υποστελέχωσης,
- 3) η έλλειψη κατάλληλων χώρων διδασκαλίας σε συνδυασμό με το μεγάλο αριθμό φοιτητών/τριών

4) η έλλειψη χώρων για ερευνητικές δραστηριότητες,
5) η σημαντική υποχρηματοδότηση του τμήματος, καθώς και η έλλειψη προϋπολογισμού για τα τμήματα του ΔΙΠΑΕ που δυσχεραίνει την καθημερινή λειτουργία του.

2.3.4. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;

Δ

εν υπάρχουν διατυπωμένοι στόχοι του τμήματος στο ΦΕΚ ίδρυσης του. Το Τμήμα θεωρεί ότι λόγω της γραφειοκρατικής και χρονοβόρας διαδικασίας έκδοσης νέων ή αναθεωρήσεις παλαιών ΦΕΚ, οι στόχοι των Ακαδημαϊκών Τμημάτων δεν θα πρέπει να δημοσιεύονται εκεί, αλλά να είναι μία εσωτερική διαδικασία του Τμήματος και του Ιδρύματος στο οποίο ανήκει.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος.

2.4.1. Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;

Η Διοίκηση του Τμήματος ασκείται από τη Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) και τον/την Πρόεδρο του Τμήματος. Η Γ.Σ. απαρτίζεται από τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού και έναν εκπρόσωπο των φοιτητών. Στη Συνέλευση προεδρεύει ο/η Πρόεδρος του Τμήματος και τηρούνται πρακτικά από τη/το Γραμματέα του Τμήματος. Στις συνεδριάσεις της Γ.Σ. του Τμήματος παρευρίσκεται ένας εκπρόσωπος Ε.ΔΙ.Π., ενώ το Τμήμα δεν διαθέτει μέλη Ε.ΤΕ.Π.

2.4.1. Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;

Από τη Γ.Σ. του Τμήματος έχουν οριστεί οι ακόλουθες επιτροπές:

Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης – Εφαρμοσμένων Δραστηριοτήτων. Είναι υπεύθυνη για την ομαλή διεξαγωγή όλων των φάσεων της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών. Οι φάσεις αυτές περιλαμβάνουν την εύρεση εργασιακών χώρων για την Πρακτική Άσκηση, τη σύναψη συμφωνιών με τους υπευθύνους αυτών των χώρων, την ανάθεση συγκεκριμένου αριθμού φοιτητών σε κάθε Επόπτη της Πρακτικής Άσκησης και την επίλυση τυχόν προβλημάτων κατά την περίοδο διεξαγωγής της.

Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών. Ασχολείται με την παρακολούθηση σωστής εφαρμογής του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Π.Π.Σ.), τη δημιουργία και αναδιαμόρφωση του Κανονισμού Προπτυχιακών Σπουδών και Οδηγού Σπουδών. Επίσης έχει την αρμοδιότητα για την πρόταση μερικής ή ολικής Αναμόρφωσης του Π.Π.Σ., σύμφωνα με τις σύγχρονες τάσεις και κατευθύνσεις του πεδίου της Αγωγής & Φροντίδας Πρώιμης Παιδικής Ηλικίας, έτσι ώστε το Πρόγραμμα Σπουδών να είναι πάντα επικαιροποιημένο και ελκυστικό για τους υποψήφιους φοιτητές, αλλά και να συμβαδίζει με τις εκπαιδευτικές και εργασιακές ανάγκες του χώρου.

Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ασχολείται με την παρακολούθηση σωστής εφαρμογής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών, τη δημιουργία και αναδιαμόρφωση του κανονισμού και οδηγού διδακτορικών σπουδών. Επίσης έχει την αρμοδιότητα να προτείνει αλλαγές, αναμορφώσεις του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος. Συνεργάζεται στενά με την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή και τη Συμβουλευτική Επιτροπή του Δ.Π.Μ.Σ. «Ψηφιακές και Ήπιες Δεξιότητες στις Επιστήμες της Αγωγής» στο οποίο το Τμήμα μας είναι επισπεύδον.

Επιτροπή Εσωτερικής Αξιολόγησης. Ταυτίζεται με την Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) και είναι υπεύθυνη για την αποτελεσματική διεξαγωγή της διαδικασίας της Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος και για την σύνταξη των εξαμηνιαίων και ετήσιων εκθέσεων Εσωτερικής Αξιολόγησης. Η διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης περιλαμβάνει: τη διαμόρφωση των ερωτηματολογίων που προτείνονται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π. και την ΕΘ.Α.Α.Ε., ώστε να προσαρμοστούν στις ιδιαιτερότητες του Τμήματος, τις διαδικασίες διανομής και συλλογής των ερωτηματολογίων και την επεξεργασία των ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων.

Επιτροπή Αποφοίτων. Είναι νεοσυσταθείσα επιτροπή και έχει στόχο να βοηθήσει στη συλλογή πληροφοριών για την εξέλιξη των Αποφοίτων του Τμήματος τόσο ακαδημαϊκά όσο και επαγγελματικά. Έχει την αρμοδιότητα να προτείνει τρόπους συλλογής και επεξεργασίας σχετικών πληροφοριών, να δίνει

κίνητρα στελέχωσης της επιτροπής με Αποφοίτους του Τμήματος και να προτείνει δράσεις και εκδηλώσεις τόσο σε σχέση με ακαδημαϊκές δραστηριότητες όσο και επαγγελματικές. Ακόμηδεν έχει αναπτυχθεί πλήρως καθώς αναμένεται η στενή συνεργασία και με το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου, όμως στο μέλλον φιλοδοξεί να παίξει σημαντικό ρόλο στην εξωστρέφεια του Τμήματος και στη σύνδεση του με την κοινωνία γενικότερα.

Επιτροπή Erasmus. Είναι η Επιτροπή που ασχολείται με τις διεθνείς διακρατικές συμφωνίες στα πλαίσια της κινητικότητας φοιτητών και διδακτικού προσωπικού.

2.4.2. Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;

Υπάρχουν στο τμήμα οι παρακάτω βασικοί κανονισμοί:

1. Κανονισμός Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών
2. Κανονισμός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
3. Κανονισμός Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

2.4.3. Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;

Δεν υπάρχουν θεσμοθετημένοι Τομείς στο Τμήμα.

3. Προγράμματα Σπουδών

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των προγραμμάτων σπουδών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών), απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Ανάλυση Κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων».

Για κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει να απαντηθούν και να σχολιασθούν τα ακόλουθα τουλάχιστον σημεία:

(α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο;

(β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ποιους ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο;

Από το 1ο εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2019-20 ξεκίνησε η εφαρμογή του Νέου Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, το οποίο ισχύει για πρώτους φοιτητές του πανεπιστημιακού τμήματος της Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία του ΔΙ.ΠΑ.Ε.

Παράλληλα τρέχει το Παλαιό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Προσχολικής Αγωγής του ΑΤΕΙΘ για τους φοιτητές των παλαιοτέρων ετών, καθώς και το Εξάμηνο της Πανεπιστημιοποίησης για τους αποφοίτους του Π.Π.Σ. του Τ.Ε.Ι. που υπόκεινται στις μεταβατικές διατάξεις.

Η αναφορά στα παρακάτω πεδία θα αφορά αποκλειστικά στο Νέο Π.Π.Σ. του Πανεπιστημιακού Τμήματος.

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

3.1.1. Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Οι επιστημονικές εξελίξεις στο χώρο της Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία, οι κοινωνικές εξελίξεις των τελευταίων ετών, καθώς και η Πανεπιστημιοποίηση σαν το Τμήμα στην εκπόνηση νέου Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Π.Π.Σ.) το οποίο ανταποκρίνεται:

1. στο νέο προσανατολισμό του Τμήματος (Παιδαγωγικού θεωρητικού υποβάθρου με έμφαση στη διδασκαλία βασισμένη σε ερευνητικά δεδομένα, στη μάθηση μέσω σεμιναριακών μαθημάτων και στην υψηλού επιπέδου Πρακτική Άσκηση),
2. στις πρόσφατες εξελίξεις των Επιστημών Αγωγής και Φροντίδας,
3. στις σύγχρονες κοινωνικές συνθήκες (παγκοσμιοποίηση, πολυπολιτισμικότητα, κυριαρχία της τεχνολογίας) και
4. στις σύγχρονες απαιτήσεις των επαγγελματικών φορέων από τους Παιδαγωγούς Πρώιμης Παιδικής Ηλικίας.

Το Π.Π.Σ. υπηρετεί τον σκοπό του Τμήματος Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία που είναι να προάγει την ανάπτυξη και μετάδοση γνώσεων σε επιστημονικά πεδία των σπουδών και εφαρμογών της Αγωγής και Φροντίδας, δια μέσου της διδασκαλίας και της εφαρμοσμένης έρευνας και να παρέχει στους φοιτητές τα απαραίτητα εφόδια για την άρτια και κατάλληλη επιστημονική και επαγγελματική κατάρτιση στο γνωστικό αντικείμενο της Αγωγής και Φροντίδας Παιδιών Πρώιμης Παιδικής Ηλικίας.

Κατά το σχεδιασμό του Π.Π.Σ.ελήφθησαν υπόψη και κοινωνικές ανάγκες όπως:

- α) η εξυπηρέτηση των εργαζομένων γονέων και των μονογονεϊκών οικογενειών,
- β) η υποστήριξη των παιδιών από ευάλωτα κοινωνικά περιβάλλοντα,
- γ) η ανάγκη ειρηνικής συνύπαρξης και αποδοχής του διαφορετικού σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία,
- δ) η ανάγκη εξοικείωσης με την τεχνολογία από την πρώιμη παιδική ηλικία,
- ε) η ανάγκη ανάπτυξης οικολογικής συνείδησης κτλ.

Παράλληλα ελήφθησαν υπόψη:

- α) Οι προτάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης για την παροχή υψηλής ποιότητας προσχολικής φροντίδας και αγωγής μέσω της εφαρμογής ποιοτικών προγραμμάτων προσχολικής αγωγής από παιδαγωγούς με υψηλή εκπαίδευση³
- β) Οι αποφάσεις της ελληνικής πολιτείας για την οργάνωση και λειτουργία των Βρεφονηπιακών/Παιδικών Σταθμών⁴
- γ) Οι προτάσεις επιστημονικών φορέων όπως της National Association for the Education of Young Children (NAEYC)⁵
- δ) Οι προτάσεις επαγγελματικών φορέων όπως του Πανελλήνιου Συνδέσμου Βρεφονηπιαγωγών, για την εφαρμογή ποιοτικών προγραμμάτων στους Βρεφονηπιακούς και Παιδικούς σταθμούς.
- ε) Οι παλαιότερες προτάσεις των μελών της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος του ΑΤΕΙΘ, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2014. Τα μέλη της Επιτροπής επεσήμαναν ότι το προηγούμενο πρόγραμμα ήταν ανάλογο με εκείνο ομόλογων τμημάτων και έκαναν προτάσεις για την περαιτέρω βελτίωσή του.

Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζονται;

Οι διαδικασίες ελέγχου για την ανταπόκριση του προγράμματος στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της επιστήμης που πολύ δυναμικά εξελίσσεται, της κοινωνίας και των επαγγελματικών φορέων εσωτερικού και εξωτερικού περιλαμβάνουν μια σειρά από ενέργειες και κριτήρια όπως:

- α) απόψεις των Αποφοίτων μέσα από τις δειγματοληπτικές έρευνες του Γραφείου Διασύνδεσης,
- β) απόψεις των ενεργών φοιτητών από τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης,
- γ) απόψεις των επαγγελματικών φορέων, συλλόγων και ενώσεων από τους οποίους αντλούνται απόψεις και προτάσεις,
- δ) απόψεις των φοιτητών οι οποίοι μετά την πραγματοποίηση της πρακτικής τους άσκησης παρέχουν στο Τμήμα ουσιαστικές πληροφορίες για τον βαθμό ανταπόκρισης του προγράμματος σπουδών με τους στόχους του Τμήματος και τις πραγματικές ανάγκες τις κοινωνίας,
- ε) απόψεις των μελών Δ.Ε.Π. όπως αυτές διαμορφώνονται από την ερευνητική τους δραστηριότητα και τις επικοινωνιακές τους σχέσεις με τους κοινωνικούς φορείς (ιδιωτικούς-δημοτικούς-δημόσιους), γονείς, παιδαγωγούς και άλλους επιστήμονες,

³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2011). ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - Προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα: Παροχή σε όλα τα παιδιά μας του καλύτερου δυνατού ξεκινήματος για τον κόσμο του αύριο. Βρυξέλλες, 17.2.2011.

⁴ΦΕΚ 497/τεύχος Β/22/4/2002, αριθ. Απόφασης 16065. Πρότυπος Κανονισμός Λειτουργίας Δημοτικών και Κοινοτικών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών, 6665-6671.

⁵www.naeyc.org

στ) δραστηριότητες του Τμήματος γενικά όπως πραγματοποίηση επιστημονικών συνεδρίων, ομιλιών, διαλέξεων, επιστημονικές και ενημερωτικές δημοσιεύσεις μελών ΔΕΠ, συνεργασία με κοινωνικούς φορείς στα πλαίσια των οποίων ανταλλάσσονται απόψεις και γίνεται ανατροφοδότηση νέων δεδομένων σε σχέση με τις διαρκώς μεταβαλλόμενες κοινωνικές ανάγκες.

Σε Γ.Σ. του Τμήματος σε τακτά χρονικά διαστήματα θα συζητούνται όλα τα παραπάνω και θα λαμβάνονται αποφάσεις ώστε το Π.Π.Σ. να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες κοινωνικές και επαγγελματικές απαιτήσεις όπως:

- α) Να εμπλουτιστεί ή να γίνουν αλλαγές στο περιεχόμενο ορισμένων μαθημάτων
- β) Να καταργηθούν ή να συγχωνευτούν ορισμένα μαθήματα
- γ) Να αλλάξει η μέθοδος αξιολόγησης των φοιτητών σε συγκεκριμένα μαθήματα
- δ) Να ενημερωθούν οι φοιτητές για τις αλλαγές στον επαγγελματικό τους χώρο και να προετοιμαστούν για την αντιμετώπιση των νέων απαιτήσεων
- ε) Αν οι αλλαγές στο χώρο και τους φορείς παροχής αγωγής και φροντίδας παιδιών πρώιμης παιδικής ηλικίας είναι πολλές και μεγάλες να εκπονηθεί νέο πρόγραμμα.

Η παραπάνω διαδικασία θεωρούμε ότι θα έχει ως αποτέλεσμα την ανταπόκριση του Π.Π.Σ. του Τμήματος στις κοινωνικές και επαγγελματικές ανάγκες.

Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζονται;

Αρμόδια για την αξιολόγηση και αναθεώρηση του Π.Π.Σ. είναι αρχικά η Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών που εισηγείται σχετικά στη Γ.Σ. του Τμήματος.

Η Επιτροπή συνεργάζεται (όπως έγινε στο παρελθόν) με όλα τα Στελέχη του Τμήματος (μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Γραμματεία του Τμήματος, Εκπροσώπους Φοιτητών, Συμβασιούχους Διδάσκοντες/Ερευνητές κλπ.), με Εργοδότες και Επαγγελματικούς και Επιστημονικούς Φορείς (πχ. Πανελλήνιος Σύνδεσμος Βρεφονηπιαγωγών, Ελληνική Επιστημονική Εταιρεία Προσχολικής Αγωγής, Κ.Ε.Δ.), αλλά και με Εθνικούς και Διεθνείς Επιστημονικούς Φορείς. Η συνεργασία αναμένεται να είναι εποικοδομητική και ουσιαστική – όπως και στο παρελθόν – και να συμβάλει στην καλύτερη οργάνωση του προγράμματος. Οι φοιτητές θα κάνουν προτάσεις για το περιεχόμενο των μαθημάτων, τις μορφές διδασκαλίας και τα κριτήρια αξιολόγησης των ιδίων και του διδακτικού έργου. Οι απόφοιτοι μας, εργαζόμενοι σε βρεφονηπιακούς/παιδικούς σταθμούς, Κ.Δ.Α.Π. και άλλα πλαίσια προσχολικής αγωγής θα δίνουν πληροφορίες για τις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται στον επαγγελματικό χώρο (πολυπολιτισμικό περιβάλλον στους παιδικούς σταθμούς, ένταξη των νέων τεχνολογιών, μονογονικές οικογένειες). Οι Εργοδότες θα επισημάνουν τις νέες απαιτήσεις των επαγγελματικών φορέων και τις αλλαγές στην αγορά εργασίας των παιδαγωγών πρώιμης παιδικής ηλικίας, ενώ οι συζητήσεις με μέλη Επιστημονικών Φορέων θα οδηγήσει σε γόνιμη ανταλλαγή απόψεων.

Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Π.Π.Σ. δημοσιοποιείται μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος, με ενημερωτικά φυλλάδια που διανέμονται σε μαθητές Λυκείων και με ενημερωτικές ημερίδες τις οποίες παρακολουθούν οι καινούριοι

φοιτητές. Επιπλέον, το Πρόγραμμα Σπουδών γίνεται γνωστό στους μαθητές Λυκείων που επισκέπτονται το Τμήμα κατά τη διάρκεια της «Ημέρας των Μεντόρων» που διοργανώνεται κάθε χρόνο στο Χειμερινό Εξάμηνο σε συνεργασία με τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

**Υπάρχει αποτελεσματική διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των Αποφοίτων;
Πώς χρησιμοποιούνται τα αποτελέσματά της;**

Στο Τμήμα μέχρι πρόσφατα δεν υπήρχε συγκεκριμένη διαδικασία που να ελέγχει την επαγγελματική αποκατάσταση των Αποφοίτων, την ευκολία εύρεσης εργασίας και τη σχέση ανάμεσα στις γνώσεις που αποκτούνται σε προπτυχιακό επίπεδο και τη μεταγενέστερη εφαρμογή τους.

Σύμφωνα με την Έκθεση Απορρόφησης Αποφοίτων 2001-2015 του Γραφείου Ποιότητας του Α.Τ.Ε.Ι.Θ., το 46% των αποφοίτων του Τμήματος Προσχολικής Αγωγής εργάζονται ως μισθωτοί υπάλληλοι στο αντικείμενό τους. Για την εύρεση εργασίας σημαντικό ρόλο παίζουν οι διαπροσωπικές σχέσεις και οι αιτήσεις σε φορείς που προσφέρουν εργασία.

Με βάση όμως απόφαση Γ.Σ. Θεσπίστηκε Επιτροπή Αποφοίτων, η οποία φιλοδοξεί να συμβάλλει στη διαδικασία παρακολούθησης στης επαγγελματικής εξέλιξης των Αποφοίτων.

3.1.2. Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;⁶

Το περιεχόμενο σπουδών καλύπτει τα αντικείμενα των Επιστημών Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία σύμφωνα με τις πρόσφατες επιστημονικές και κοινωνικές εξελίξεις. Εδράζεται σε έναν οριζόντιο (επιστημονικά πεδία) και έναν κάθετο άξονα (χρονική σειρά).

Ο οριζόντιος άξονας περιλαμβάνει μαθήματα από τα επιστημονικά πεδία της Υγείας - Φροντίδας (ασφάλεια, ευημερία, πρακτικές κλπ.), της Αγωγής (μάθηση, μέθοδοι, διδακτικές κλπ.), της Κοινωνικής διάστασης (Ψυχολογία, σχέσεις κλπ.) και της Έρευνας.

Ο κάθετος άξονας ακολουθεί χρονικά την παρακάτω εξέλιξη: πρώτα έρχονται μαθήματα επιστημονικής θεμελίωσης, ακολουθούν αυτά της εφαρμογής με βάση την επιστημονική θεμελίωση και τέλος αυτά που αναδεικνύουν την ερευνητική διάσταση των σπουδών.

Η Πρακτική Άσκηση – εφαρμοσμένες δραστηριότητες παρακολουθείται από τους φοιτητές στο Ε' εξάμηνο των σπουδών τους, ώστε η εμπειρία και οι γνώσεις που αποκτούν οι φοιτητές να «μεταφέρονται» πίσω στο Τμήμα και να υπάρχει η δυνατότητα να «χτιστούν» πάνω σε αυτά στα επόμενα τρία εξάμηνα μαθημάτων (αλληλεπιδράσεις με φοιτητές, με διδάσκοντες, άμεση σύνδεση με μαθήματα σε πραγματική βάση κλπ.)

Οι ειδικές και εξειδικευμένες γνώσεις που παρέχει το Π.Π.Σ. οικοδομούν ένα ευρύ φάσμα γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που καθιστούν τους φοιτητές κατάλληλους για τη μελλοντική επιστημονική και επαγγελματική ενασχόληση και εξέλιξη τους στο γνωστικό αντικείμενο της Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία.

⁶ Συμπληρώστε τους πίνακες 12.1 και 12.2.

Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Δεν υπάρχουν στη δομή του Π.Π.Σ. διαφορετικές κατευθύνσεις

Πόσα μαθήματα ελεύθερης επιλογής προσφέρονται;

Καθόλη τη διάρκεια των σπουδών, ο φοιτητής καλείται να επιλέξει έξι (6) από τα 22 μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής που προσφέρονται από το 3^ο έως και το 8^ο εξάμηνο.

Δύο (2) από τα μαθήματα αυτά μπορούν να είναι ελεύθερης επιλογής από Π.Π.Σ.άλλων Τμημάτων (αντιστοιχούν σε 12 E.C.T.S.)

Ποιο είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

	Ποσοστό	E.C.T.S.
Υποχρεωτικά Μαθήματα	82,5%	198
Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής	12,5%	30
Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής	5,0%	12

Ποια είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Να σημειωθεί ότι η αποκλειστική κατηγοριοποίηση των μαθημάτων του Π.Π.Σ. δε μπορεί να είναι απόλυτη καθώς είναι δυσδιάκριτα τα όρια μεταξύ των κατηγοριών. Η επιλογή λοιπόν μιας μοναδικής κατηγορίας στην παρακάτω ταξινόμηση έγινε με βάση και των περιεχομένων του κάθε μαθήματος και του προσανατολισμού που έδωσε κάθε διδάσκων/ουσα, χωρίς όμως αυτό να είναι απόλυτο αλλά ενδεικτικό μόνο.

Στο σύνολο λοιπόν των 28 προσφερόμενων Υποχρεωτικών μαθημάτων Κορμού τα οχτώ (8) είναι Υποβάθρου, τα οχτώ (8) Επιστημονικής Περιοχής, τα δέκα (10) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων και δύο (2) είναι Γενικών Γνώσεων. Από τα 32 προσφερόμενα μαθήματα Κατ' επιλογή Υποχρεωτικά και Ελεύθερης Επιλογής τα δώδεκα (12) είναι Επιστημονικής Περιοχής, τα δεκαέξι (16) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων και τα τέσσερα (4) Γενικών Γνώσεων. Με βάση λοιπόν τα παραπάνω, τα μαθήματα Υποβάθρου αποτελούν το 23,5% των μαθημάτων που θα λάβουν οι φοιτητές, τα μαθήματα Επιστημονικής Περιοχής το 30% περίπου, τα μαθήματα Ανάπτυξης Δεξιοτήτων το 38% περίπου και τα μαθήματα Γενικών Γνώσεων το 8,5% περίπου.

Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Ο χρόνος κατανέμεται ανάλογα το κάθε μάθημα και τον προγραμματισμό που κάνει ο διδάσκων. Όλα τα μαθήματα – εκτός της Πρακτικής Άσκησης – είναι διάρκειας τριών ωρών. Στα μαθήματα αυτά ένα μέρος είναι θεωρητική διδασκαλία και το υπόλοιπο γίνεται σεμιναριακά ή υπό μορφή εργαστηρίου και

βιωματικά. Η γενική αρχή είναι ότι τα περισσότερα υποχρεωτικά μαθήματα έχουν τη δομή δύο περίπου ωρών θεωρητικής διδασκαλίας και μίας ώρα σεμιναριακής οργάνωσης (χωρισμός σε μικρές ομάδες, ανάθεσης και εκπόνησης ομαδικών εργασιών κλπ.). Στα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής οι ώρες της σεμιναριακής/εργαστηριακής οργάνωσης αυξάνονται σε δύο περίπου και μένει μία ώρα για θεωρητική ανάλυση και προσέγγιση.

Ο βασικός προσανατολισμός του προγράμματος σπουδών είναι η ισορροπία μεταξύ θεωρητικής κατάρτισης, απόκτησης εφαρμοσμένων γνώσεων και δεξιοτήτων και ανάπτυξης ερευνητικών δεξιοτήτων στο χώρο της αγωγής και φροντίδας στην πρώιμη παιδική ηλικία.

Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Παρατηρείται επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Η ύλη των μαθημάτων οργανώνεται από τον κάθε διδάσκοντα σύμφωνα και με το περίγραμμα του κάθε μαθήματος και συντονίζεται μεταξύ των μαθημάτων μετά από συνεννόηση των Διδασκόντων. Η έκταση της ύλης των μαθημάτων κρίνεται ως ορθολογική και δεν παρατηρούνται κενά.

Η διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων οφείλεται σε πρωτοβουλία των Διδασκόντων οι οποίοι λαμβάνουν υπόψη τις εξελίξεις στο γνωστικό τους αντικείμενο και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου από τους φοιτητές κατά την εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος. Συνήθως λαμβάνει χώρα κάθε νέο Ακαδημαϊκό Έτος.

Πιο συγκεκριμένα περιλαμβάνει έλεγχο του Υπεύθυνου Καθηγητή για την ανταπόκριση της ύλης του μαθήματος που διδάσκει στα πλαίσια των ερευνητικών του δραστηριοτήτων, των επικοινωνιακών σχέσεων με άλλους επιστήμονες καθώς και τους κοινωνικούς φορείς (ιδιωτικούς-δημοτικούς-δημόσιους) και των επιστημονικών του αναζητήσεων και ενημερώσεων από σύγχρονες επιστημονικές δημοσιεύσεις. Σε Γ.Σ. του Τμήματος συζητούνται οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις τους και αποφασίζονται αλλαγές στην ύλη μαθημάτων, συγχώνευση μαθημάτων και ανανέωση βιβλίων στο Σύστημα «Εύδοξος».

Επισημαίνεται βέβαιαπως για την επικαιροποίηση του Π.Π.Σ. απαιτείται το ελάχιστο χρονικό διάστημα των δύο ετών από την προηγούμενη επικαιροποίηση ή την εφαρμογή του.

Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι; Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων που εντάσσονται στο σύστημα;

Δεν εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων

Πόσα μαθήματα προσφέρονται από άλλα και πόσα σε άλλα προγράμματα σπουδών; Ποια είναι αυτά;

Από άλλα Προγράμματα Σπουδών προσφέρονται δύο μαθήματα επιλογής που αντιστοιχούν σε 12 μονάδες E.C.T.S. Δεν προσφέρονται μαθήματα σε άλλα Προγράμματα Σπουδών.

Ποιες ξένες γλώσσες διδάσκονται στο Τμήμα; Είναι υποχρεωτικά τα σχετικά μαθήματα;

Στο Τμήμα διδάσκεται η Αγγλική γλώσσα σε δύο επίπεδα, γενικής και ειδικής επιστημονικής ορολογίας. Είναι υποχρεωτικό το πρώτο επίπεδο και κατ' επιλογή υποχρεωτικό το δεύτερο.

3.1.3 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Εφαρμόζονται, και σε ποια έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Όπως ορίζεται, η διαδικασία αξιολόγησης των φοιτητών είναι στην αρμοδιότητα του Διδάσκοντα στον οποίο έχει ανατεθεί το κάθε μάθημα.

Η βασική βέβαια διαδικασία αξιολόγησης είναι οι γραπτές τελικές εξετάσεις. Υπάρχουν όμως με βάση και τη φύση του μαθήματος (πχ. τα σεμιναριακά μαθήματα ή υποχρεωτικής επιλογής με πιο εφαρμοσμένο χαρακτήρα) που εφαρμόζονται και εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης, όπως προφορικά ή μέσω εκπόνησης εργασιών ή μέσω μεθόδου πρότζεκτ. Στις γραπτές εξετάσεις οι ερωτήσεις ανάπτυξης ή πολλαπλών απαντήσεων είναι η βασική μέθοδος αξιολόγησης. Βέβαια υπάρχει και η μείζη μεθόδων όπως για παράδειγμα τελική εξέταση σε συνδυασμό με την εκπόνηση εργασίας.

Στις ειδικές περιπτώσεις (π.χ. φοιτητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες) δίνεται η δυνατότητα προφορικής/εναλλακτικής εξέτασης μετά από συνεννόηση με το Διδάσκοντα Καθηγητή.

Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών διασφαλίζεται με την επιτήρηση των φοιτητών κατά τη διάρκεια των εξετάσεων, την πρόσβαση των φοιτητών στο γραπτό τους κείμενο και τη συζήτηση πιθανών αντιρρήσεών τους με τον Υπεύθυνο Καθηγητή, τη δημόσια ανακοίνωση των βαθμών των εργασιών και των αποτελεσμάτων των εξετάσεων και τον τρόπο εξέτασης (διαφορετικοί τρόποι αξιολόγησης, αμερόληπτη βαθμολόγηση, διορθωτικός συντελεστής κλπ.)

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποια είναι αυτή;

Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι σαφή και γνωστά στους φοιτητές, καθώς αναφέρονται στα Περιγράμματα των μαθημάτων στην πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης Moodle που χρησιμοποιεί το ΔΙ.ΠΑ.Ε. Η εξεταστική διαδικασία αξιολογείται από τον κάθε Διδάσκοντα, ο οποίος κρίνει την αποτελεσματικότητά της και επιφέρει τις αναγκαίες τροποποιήσεις. Η εξεταστική διαδικασία, επιπλέον, αξιολογείται από τους φοιτητές κατά την Εσωτερική Αξιολόγηση του Τμήματος. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης προβλέπεται να συζητούνται στη Γ.Σ. του Τμήματος, να ανταλλάσσονται απόψεις και μετά από εισήγηση των Διδασκόντων η μορφή αξιολόγησης να μπορεί να τροποποιηθεί.

Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της Πτυχιακής/ Διπλωματικής εργασίας;

Η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της Πτυχιακής Εργασίας είναι διαφανής. Οι φοιτητές επιλέγουν μέσα από το ηλεκτρονικό σύστημα που χρησιμοποιεί το πανεπιστήμιο μας τον Επιβλέποντα της Πτυχιακής τους Εργασίας που επιθυμούν με βάση τις κατανεμημένες θέσεις ανά Διδάσκοντα, χωρίς καμία παρέμβαση από πλευράς των Διδασκόντων. Κατόπιν, μετά από συνεννόηση με τους φοιτητές που τους έχουν επιλέξει οι Επιβλέποντες καταθέτουν τα θέματα των Πτυχιακών Εργασιών στη Γραμματεία

και οι φοιτητές αναλαμβάνουν το θέμα της Εργασίας.

Η εξέταση της Πτυχιακής Εργασίας γίνεται από Ειδική Τριμελή Επιτροπή που ορίζεται από τη Γ.Σ. του Τμήματος κατόπιν αίτησης του Επιβλέποντα Καθηγητή. Ένα από τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής είναι ο Επιβλέπων Καθηγητής. Κριτήρια με βάση τα οποία βαθμολογείται η Πτυχιακή Εργασία είναι: η πληρότητα και επιστημονικότητα, η δομή και οργάνωση, η πρωτοτυπία και δημιουργικότητα, η γλωσσική σαφήνεια και ακρίβεια και η παρουσίαση της Εργασίας.

Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για την πτυχιακή/ διπλωματική εργασία; Ποιες;

Η Πτυχιακή Εργασία των φοιτητών είναι υποχρεωτική. Για την εκπόνηση της υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας, οι οποίες περιγράφονται στον οδηγό Πτυχιακής Εργασίας. Οι προδιαγραφές ποιότητας ακολουθούν τις διεθνείς προδιαγραφές για τα επιστημονικά κείμενα και επικεντρώνονται στους ακόλουθους άξονες: Πληρότητα & Επιστημονικότητα, Δομή & Οργάνωση, Γλωσσική Σαφήνεια & Ακρίβεια, Πρωτοτυπία & Δημιουργικότητα. Επίσης, μετά την υιοθέτηση του από το ΔΙ.ΠΑ.Ε., χρησιμοποιείται και το διεθνές λογισμικό ανίχνευσης κειμενικών συμπτώσεων Turnitin.

3.1.4 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό;

Επειδή το Τμήμα Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία μετέχει σε ανταλλαγές Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων με προγράμματα, όπως το πρόγραμμα Erasmus+, συχνά Διδάσκοντες των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων επισκέπτονται το Τμήμα και πραγματοποιούν μαθήματα, σεμινάρια ή διαλέξεις για τους προπτυχιακούς φοιτητές. Στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus+, το Ακαδημαϊκό Έτος 2021-22 έγιναν τέσσερις (4) μετακινήσεις διδασκόντων από το εξωτερικό.

Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2021-22, οι αλλοδαποί φοιτητές που μετακινήθηκαν προς το Τμήμα ήταν δύο (2).

Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Για το Ακαδημαϊκό Έτος 2021-22 τα μαθήματα του Τμήματος που διδάσκονται και στην Αγγλική Γλώσσα και είναι τα ακόλουθα:

1. Εισαγωγή στην Ψυχολογία (Α' εξ.)
2. Αξιολόγηση στις Επιστήμες της Αγωγής (Β' εξ.)
3. Κινητικό παιγνίδι & βασικές δεξιότητες (Γ' εξ.)
4. Τεστ και μετρήσεις στην πρώιμη παιδική ηλικία (Γ' εξ.)
5. Επαγγελματική Ηθική και Δεοντολογική Συμπεριφορά (Δ' εξ.)
6. Ειδικά Θέματα Αναπτυξιακής Ψυχολογίας (ΣΤ' εξ.)
7. Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία (Ζ' εξ.)
8. Συμβουλευτική & διαπροσωπικές δεξιότητες στην αγωγή πρώιμης παιδικής ηλικίας (Ζ' εξ.)

9. Εφαρμογές Σχολικής Ψυχολογίας (Ζ' εξ.)

10. Κουνωνική παιδαγωγική & διαπολιτισμικότητα (Ζ' εξ.)

Ο αριθμός και το εύρος των μαθημάτων εμπλουτίζεται κάθε Ακαδημαϊκό Έτος ανάλογα και με τους Συμβασιούχους του Τμήματος, που λόγω της υποστελέχωσης του σε μόνιμο προσωπικό (μόνο 7 μέλη ΔΕΠ) υποστηρίζουν πολλές ανάλογες δραστηριότητες

Σε πόσα (και ποια) προγράμματα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας (π.χ. ERASMUS, LEONARDO, TEMPUS, ALPHA) σε επίπεδο προπτυχιακών σπουδών συμμετέχει το Τμήμα.

Το Τμήμα συμμετέχει στα προγράμματα ERASMUS+

Υπάρχουν συμφωνίες διμερούς συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού; Ποιες;

Το Τμήμα έχει συνάψει συμφωνίες διμερούς συνεργασίας με δεκατρία (13) συνολικά Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του εξωτερικού στα πλαίσια της κινητικότητας φοιτητών και Διδασκόντων, μέσω του προγράμματος ERASMUS+. Τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα είναι τα ακόλουθα:

1. VIVES University College – Brugge, Kortrijk, Βέλγιο
2. Artevelde University College Ghent - Ghent, Βέλγιο*
3. Absalon University College - Δανία*
4. Queen Maud University College - Trondheim, Νορβηγία*
5. Justus Liebig University Giessen - Giessen, Γερμανία*
6. NOVIA, University of Applied Sciences – Turku, Vaasa, Φινλανδία
7. Πανεπιστήμιο Κύπρου – Λευκωσία, Κύπρος
8. European University of Cyprus, Λευκωσία, Κύπρος
9. Universidad de Murcia, Murcia, Ισπανία
10. Klaipeda University of Applied Sciences, Klaipeda, Λιθουανία
11. Windesheim University of Applied Sciences, Zwolle, Ολλανδία
12. University of Coimbra, Coimbra, Πορτογαλία
13. Gaziantep, Τουρκία
- 14.

* Πρόκειται για ιδρύματα με τα οποία υπάρχει συνεχής δραστηριότητα ανταλλαγής φοιτητών/τριών και εκπαιδευτικού προσωπικού την τελευταία πενταετία.

Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών εφαρμόζεται εδώ και μόλις τρία (3) ακαδημαϊκά έτη. Μέχρι στιγμής δεν έχουν υπάρξει διεθνείς διακρίσεις του Π.Π.Σ..

Εφαρμόζεται το σύστημα μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS);

Ναι, εφαρμόζεται.

Υπάρχουν και διανέμονται ενημερωτικά έντυπα εφαρμογής του συστήματος ECTS;

Στην Αγγλική Έκδοση των Π.Π.Σ. όλων των Τμημάτων του ΔΙ.ΠΑ.Ε., στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος, καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος υπάρχει ο αριθμός των E.C.T.S. που αντιστοιχούν σε κάθε μάθημα.

3.1.5 Πώς κρίνετε την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Υπάρχει ο θεσμός της πρακτικής άσκησης των φοιτητών; Είναι υποχρεωτική η πρακτική άσκηση για όλους τους φοιτητές;

Ναι, υπάρχει και είναι υποχρεωτικός για όλους του φοιτητές του Τμήματος.

Αν η πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική, ποιο ποσοστό των φοιτητών την επιλέγει; Πώς κινητοποιείται το ενδιαφέρον των φοιτητών;

Είναι υποχρεωτική.

Πώς καλλιεργείται το ενδιαφέρον των φοιτητών σε περίπτωση που η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική;

Οι φοιτητές ενημερώνονται από τον Υπεύθυνο της Πρακτικής Άσκησης (Π.Α.) για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους στα πλαίσια της Π.Α.. Τους δίνεται το δικαίωμα να επιλέξουν οι ίδιοι το Φορέα Απασχόλησης στον οποίο θα πραγματοποιήσουν την Π.Α.. Επίσης το Τμήμα συμμετέχει στα προγράμματα Π.Α.μέσω ΕΣΠΑ, μέσα από τα οποία εφαρμόζονται καινοτόμα προγράμματα, ενώ υπάρχει και η επιπλέον χρηματοδότηση των φοιτητών που λαμβάνουν μέρος στο πρόγραμμα.

Επιπλέον, το ενδιαφέρον των φοιτητών καλλιεργείται από τα Μέλη του Τμήματος στα προηγούμενα εξάμηνα, όπου ενημερώνουν και συζητούν με τους φοιτητές, κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και για κάθε αντικείμενο που διδάσκεται, την εφαρμογή των επιστημονικών γνώσεων που παρέχονται στο πεδίο επαγγελματικής εφαρμογής του. Το πώς δηλαδή οι θεωρητικές/πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες που αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια των σπουδών τους εφαρμόζονται στην πράξη.

Πώς έχει οργανωθεί η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος; Ποια είναι η διάρκειά της; Υπάρχει σχετικός εσωτερικός κανονισμός;

Οι φοιτητές, μετά το Δ' εξάμηνο σπουδών, υποχρεούνται στη διεξαγωγή Πρακτικής Άσκησης (Π.Α.) κατά τη διάρκεια του Ε' εξαμήνου σπουδών τους σε συνθήκες πραγματικής εργασίας σε Φορείς του Ιδιωτικού ή του Δημόσιου Φορέα. Στο Τμήμα υπάρχει Επιτροπή Π.Α.η οποία αποτελείται από τρία (3) μέλη ΔΕΠ και η οποία έχει ως αποκλειστικό αντικείμενο το συντονισμό των δραστηριοτήτων σχετικά με την Π.Α. Ένα από τα Μέλη της Επιτροπής ορίζεται ως Υπεύθυνος Π.Α. Η ίδια επιτροπή είναι αρμόδια για την κατάρτιση του Κανονισμού Π.Α.του τμήματος. Πριν την έναρξη της Π.Α., ο φοιτητής υποβάλλει τη δήλωση προτίμησης για πραγματοποίηση Π.Α. Στη συνέχεια, ενημερώνεται από τον Υπεύθυνο Π.Α.για τις διαθέσιμες θέσεις που στέλνουν οι φορείς απασχόλησης, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα καθώς και για τη συνολική πορεία της Π.Α.. Ο Υπεύθυνος Π.Α.μεριμνά για τη συνεχή επέκταση και εμπλουτισμό του καταλόγου των φορέων Π.Α.και για το ότι τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των φοιτητών. Όλη η πορεία και η αξιολόγηση του/της φοιτητή/ περιγράφεται και αναφέρεται στο Βιβλιάριο Πρακτικής Άσκησης, το οποίο ενημερώνει τακτικά ο φοιτητής, ο Επόπτης και ο

Φορέας Απασχόλησης. Ο Υπεύθυνος Π.Α. προετοιμάζει εκπαιδευτικά τους ασκούμενους φοιτητές και αξιολογεί το έργο τους έτσι, ώστε το όλο σχήμα να λειτουργεί παραγωγικά στην κατεύθυνση της ποιοτικής αναβάθμισης του θεσμού της Π.Α. Ναι, υπάρχει Κανονισμός Π.Α.

Ποιες είναι οι κυριότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζει το Τμήμα στην οργάνωση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών;

Η Π.Α.είναι οργανωμένη σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό καθώς υπάρχει εμπειρία στα Μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος. Μια δυσκολία που θα υπάρχει οφείλεται στο μεγάλο αριθμό φοιτητών που λόγω της υποστελέχωσης του Τμήματος καθιστά δύσκολη την παρακολούθηση τους.

Σε ποιες ικανότητες εφαρμογής γνώσεων στοχεύει η πρακτική άσκηση; Πόσο ικανοποιητικά κρίνετε τα αποτελέσματα; Πόσο επιτυχής είναι η εξοικείωση των ασκούμενων με το περιβάλλον του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης;

Η Π.Α.στοχεύει:

- α) Στην ενημέρωση των ασκούμενων για τη διάρθρωση και λειτουργία των μονάδων παραγωγής ή υπηρεσιών, για τους κοινωνικούς, οικονομικούς και τεχνολογικούς παράγοντες που επηρεάζουν τις συνθήκες εργασίας, καθώς και στην ενεργό συμμετοχή των ασκούμενων στις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής ή παροχής υπηρεσιών.
- β) Στο συσχετισμό των θεωρητικών και εργαστηριακών γνώσεων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών με τα προβλήματα των χώρων εφαρμογής.
- γ) Στην επαφή των φοιτητών και των Τμημάτων με τους χώρους παραγωγής και εφαρμοσμένης έρευνας για τη δημιουργία αμφίδρομης σχέσης μεταξύ τους.

Η Π.Α.στο νέο Π.Π.Σ.ξεκίνησε το Ακαδημαϊκό Έτος 2021-2022 καθώς εντάσσεται στο Γ' έτος σπουδών. Η εξοικείωση των φοιτητών του Τμήματος με τους φορείς απασχόλησης κρίνεται απόλυτα επιτυχής. Το ίδιο ισχύει και για τα αποτελέσματα της εφαρμογής των γνώσεων και της επίτευξης των στόχων της Π.Α.

Συνδέεται το αντικείμενο απασχόλησης κατά την πρακτική άσκηση με την εκπόνηση πτυχιακής / διπλωματικής εργασίας;

Η διεξαγωγή της Π.Α.στο μέσο περίπου των σπουδών των φοιτητών, έχει ακριβώς αυτόν το λόγο. Να συνδεθεί το αντικείμενο απασχόλησης κατά την Π.Α.με την εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας και όχι μόνο. Στο αμέσως επόμενο εξάμηνο μετά την Π.Α., οι φοιτητές θα παρακολουθήσουν ένα Σεμιναριακό Μάθημα Ερευνητικής Εργασίας φόρτου 12 μονάδων Ε.С.Τ.Σ. Στα πλαίσια αυτού του μαθήματος που είναι και προοίμιο της Πτυχιακής τους Εργασίας θα προτρέπονται να συνδέσουν άμεσα το αντικείμενο απασχόλησης τους κατά την Π.Α.(έχοντας και τις κατάλληλες παραστάσεις) με ένα σχετικό ερευνητικό σχέδιο. Έτσι, με αυτό τον τρόπο γίνεται πιο κατανοητή η σύνδεση ερευνητικών δεδομένων με την πρακτική αφέλεια και εφαρμογή τους και βοηθάει σε μεγάλο βαθμό του φοιτητές να κατανοήσουν την αξία της εφαρμοσμένης έρευνας στην επαγγελματική τους εξέλιξη.

Δημιουργούνται με την πρακτική άσκηση ευκαιρίες για μελλοντική απασχόληση των πτυχιούχων;

Η προϋπάρχουσα εμπειρία δείχνει ότι υπάρχουν πολλές περιπτώσεις στις οποίες οι φοιτητές μετά το πέρας της Πρακτικής τους Άσκησης προσλήφθηκαν από το Φορέα στον οποίο πραγματοποίησαν την Π.Α.. Επίσης σε πολλές περιπτώσεις αποκτώντας την αντίστοιχη εμπειρία οι φοιτητές ανέπτυξαν επιχειρηματική δράση στον χώρο της Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία.

Έχει αναπτυχθεί δίκτυο διασύνδεσης του Τμήματος με κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή παραγωγικούς φορείς με σκοπό την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Υπάρχει εκτεταμένο δίκτυο διασύνδεσης με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς μέσω των προγραμμάτων Π.Α.φοιτητών ΕΣΠΑ, του γραφείου Π.Α., της συμμετοχής του Τμήματος στο πρόγραμμα «Άτλας», των προσωπικών επαφών που αναπτύσσουν τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος με τους αντίστοιχους φορείς, του προγράμματος ERASMUS+ και της διεξαγωγής μαθημάτων σε παιδικούς σταθμούς.

Ποιες πρωτοβουλίες αναλαμβάνει το Τμήμα προκειμένου να δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης φοιτητών (σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο);

Μέχρι τώρα δεν έχει υπάρξει κάποια θεσμοθετημένη ενέργεια προς αυτήν την κατεύθυνση. Όμως τα Ακαδημαϊκά Μέλη του Τμήματος μέσα από τη δραστηριοποίηση τους σε ερευνητικές και επιστημονικές διαδικασίες (δημοσιεύσεις, συνέδρια, ημερίδες, επιμορφώσεις), δεν παύουν να αναδεικνύουν το σημαντικό ρόλο της αγωγής στην πρώιμη παιδική ηλικία. Αναδεικνύοντας λοιπόν τα σημαντικά οφέλη τόσο σε οικονομικό επίπεδο (returnofinvestment), όσο και σε επίπεδο της ομαλής εξέλιξης των παιδιών, πιέζουν προς την κατεύθυνση της διεύρυνσης της συμμετοχής στην προσχολική αγωγή, άρα και προς τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας των αποφοίτων του τμήματος.

Υπάρχει στενή συνεργασία και επαφή μεταξύ των εκπαιδευτικών / εποπτών του Τμήματος και των εκπροσώπων του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης;

Η Επιτροπή Π.Α.έρχεται σε επαφή με τους φορείς απασχόλησης προκειμένου να τους ενημερώσει για τις προϋποθέσεις και απαιτήσεις για τη συνεργασία με το Τμήμα. Κατά την έναρξη της πρακτικής άσκησης ορίζονται από τη Γ.Σ. του Τμήματος οι Επόπτες οι οποίοι προετοιμάζουν τους φοιτητές και αξιολογούν το έργο τους, έτσι ώστε το όλο σχήμα να λειτουργεί παραγωγικά προς στην κατεύθυνση της ποιοτικής αναβάθμισης του θεσμού της Π.Α. Οι Επόπτες επισκέπτονται το χώρο άσκησης του φοιτητή που εποπτεύουν και έρχονται σε επαφή με τους εκπροσώπους του φορέα απασχόλησης. Μια δυσκολία που υπήρχε και θα εξακολουθεί να υπάρχει οφείλεται στο μεγάλο αριθμό φορέων που χρειάζονται για την υλοποίηση της Π.Α., που λόγω της υποστελέχωσης του Τμήματος καθιστά δύσκολη την πολύ στενή συνεργασία και επαφή.

Υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις και απαιτήσεις για τη συνεργασία του Τμήματος με τους φορείς εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης; Ποιες;

Οι φορείς στους οποίους ασκούνται φοιτητές υποχρεούνται, στα πλαίσια της κοινωνικής τους αποστολής, να συμβάλλουν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην αρτιότερη εκπαίδευση των ασκούμενων. Για το σκοπό αυτό ορίζει έναν Υπεύθυνο με επαρκή εμπειρία στον εργασιακό του χώρο, ο οποίος:

- α) Επιβλέπει την εργασία και την επίδοση των ασκούμενων
- β) Υποβάλλει προτάσεις στη διεύθυνση του φορέα για βελτίωση των συνθηκών εργασίας και εκπαίδευσης των ασκούμενων
- γ) Συνεργάζεται με τον επόπτη εκπαιδευτικό για την αποτελεσματικότερη άσκηση των φοιτητών

Πώς παρακολουθούνται και υποστηρίζονται οι ασκούμενοι φοιτητές;

Η οργάνωση γίνεται από την τριμελή Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης. Για κάθε ασκούμενο φοιτητή ανατίθεται ένας Επόπτης Μέλος του Τμήματος. Ο Υπεύθυνος Π.Α. και οι Επόπτες αρχικά προετοιμάζουν εκπαιδευτικά τους ασκούμενους φοιτητές και αξιολογούν το έργο τους έτσι, ώστε το όλο σχήμα να λειτουργεί παραγωγικά στην κατεύθυνση της ποιοτικής αναβάθμισης του θεσμού της Π.Α..

Το μάθημα «Πρακτική Άσκηση-Εφαρμοσμένες δραστηριότητες» έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα και υλοποιείται στο Ε' εξάμηνο κατά τη διάρκεια του οποίου οι φοιτητές καλούνται να παρακολουθήσουν και να συμμετέχουν σε εφαρμοσμένες δραστηριότητες σε χώρους αγωγής και φροντίδας στην πρώιμη παιδική ηλικία, ώστε να βιώσουν στην πράξη αυτό που θα κληθούν να πραγματοποιήσουν ως επαγγελματίες παιδαγωγοί.

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση και διερεύνηση των φοιτητών με το μαθησιακό περιβάλλον των χώρων αγωγής και φροντίδας στην πρώιμη παιδική ηλικία μέσω της συστηματικής παρατήρησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η ανάπτυξη σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων αποσκοπεί στην ανάληψη πρωτοβουλιών και λήψη αποφάσεων επιτυγχάνοντας σχέσεις αλληλεπίδρασης και συνεργασίας με τα παιδιά, τους παιδαγωγούς και τους γονείς. Επιπλέον δίνεται ευκαιρία στους φοιτητές να αποκτήσουν την πρώτη τους εργασιακή εμπειρία και να αναπτύξουν επαγγελματική συνείδηση απασχολούμενοι σε πραγματικές εργασιακές συνθήκες.

Πραγματοποιείται σε επιλεγμένους χώρους αγωγής και φροντίδας στην πρώιμη παιδική ηλικία, σε περιοχές του Ν. Θεσσαλονίκης. Υποστηρίζεται από την εποπτεία της Επιτροπής με αντικείμενο την τοποθέτηση των φοιτητών σε αντίστοιχους φορείς για διάστημα 13 εβδομάδων (έναρξη και λήξη ακαδημαϊκού εξαμήνου). Οι φοιτητές καθοδηγούνται και εποπτεύονται από τους Επόπτες Καθηγητές του Τμήματος σε όλη τη διάρκεια της Π.Α., με τους οποίους συζητούν για τις εμπειρίες τους, τροφοδοτώντας διαδικασίες αναστοχασμού και ανατροφοδότησης σε σχέση με τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Μετά την ολοκλήρωσή της, καταθέτουν το φάκελο υλικού «παραδοτέου έργου» ο οποίος περιλαμβάνει καταγραφές παρατήρησης, σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης δράσεων, αποτυπώνοντας το συγκερασμό της θεωρίας και της πράξης σε κάθε επιστημονικό πεδίο. Παράλληλα δημιουργούν και παρουσιάζουν ηλεκτρονικό portfolio παιδαγωγού.

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών⁷

3.2.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ψηφιακές και ήπιες δεξιότητες στις επιστήμες της

⁷ Στην περίπτωση που στο Τμήμα λειτουργούν περισσότερα από ένα Προγράμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών η ενότητα αυτή πρέπει να επαναληφθεί για καθένα από τα ΠΜΣ.

αγωγής»

3.2.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.⁸

Το Τμήμα μας και το Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής & Ηλεκτρονικών Συστημάτων του ΔΙ.ΠΑ.Ε.

3.2.3 Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Το Τμήμα Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία (Τ.Α.Φ.Π.Π.Η.) σε συνεργασία με το Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής & Ηλεκτρονικών Συστημάτων (Τ.Μ.Π.Η.Σ.) του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.) ίδρυσε και λειτουργεί Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Ψηφιακές και ήπιες δεξιότητες στις επιστήμες της αγωγής» με δύο ειδικεύσεις μία προσανατολισμένη στην πρώιμη παιδική ηλικία και μία στην εκπαίδευση και δια βίου μάθηση.

Η τεχνολογία μεταβάλλει ραγδαία τον τρόπο ζωής και εργασίας των ανθρώπων, ενώ έχει ως αντίκτυπο την απαξίωση συγκεκριμένων εργασιακών γνώσεων και δεξιοτήτων. Παρατηρείται ότι οι γνώσεις σε επιμέρους πεδία εξελίσσονται και απαξιώνονται ταχύτατα. Παράλληλα διαμορφώνονται νέες διαστάσεις του τρόπου εργασίας, επικοινωνίας και συνεργασίας. Κάθε είδους ψηφιακό μέσο κατακλύζει την καθημερινότητα των παιδιών, με έναν διαρκώς αναδυόμενο τρόπο, όπου κάθε προηγούμενη γενιά υπολείπεται των σχετικών ερεθισμάτων από κάθε επόμενη, αναπαράγοντας το αποκαλούμενο ως ψηφιακό χάσμα (digitaldivide).

Από την άλλη πλευρά σε μια κοινωνία, όπου το ζητούμενο είναι η διαμόρφωση ενεργών πολιτών, επιδίωξη της μαθησιακής διαδικασίας είναι η καλλιέργεια μεταγνωστικών ικανοτήτων. Απαιτούνται ικανότητες που θα καταστήσουν τους εμπλεκόμενους στη μαθησιακή διαδικασία ευέλικτους και επαρκείς ώστε να ανταποκρίνονται στις ραγδαία εξελισσόμενες κοινωνικές συνθήκες. Με αυτά τα δεδομένα απαιτείται η καλλιέργεια των χαρακτηριστικών και των δεξιοτήτων που διευκολύνουν κάθε ανθρώπινη αλληλεπίδραση, ειδικά όσον αφορά την ενεργοποίηση των ατόμων στο πεδίο του επαγγελματικού και παραγωγικού τομέα της κοινωνίας. Σε πολίτες όπου εφόδια αποτελούν η κριτική προσέγγιση, η επίγνωση, η αυτονομία, η αυτοαναφορικότητα, η πολυπρισματική και δημιουργική σκέψη, η ανάπτυξη πλουραλιστικής κουλτούρας, η ικανότητα συνεργασίας, και η ενσυναίσθηση, απαιτείται η καλλιέργεια των αποκαλούμενων ως ήπιων δεξιοτήτων (softskills).

Στο παραπάνω πλαίσιο δημιουργήθηκε και προτάθηκε το δίπολο του γνωστικού αντικειμένου του συγκεκριμένου Δ.Π.Μ.Σ., που αναφέρεται αφενός στο πεδίο της ψηφιακής παιδαγωγικής και αφετέρου στο κάιρο ζητούμενο των ήπιων δεξιοτήτων.

Άλλωστε η επιτυχημένη αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση συνδέεται με την κριτική προσέγγιση, την κουλτούρα της καινοτομίας, τη δημιουργική σκέψη, τη δυνατότητα συνεργασίας και την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων, ενώ θεωρείται ότι η συσχέτισή της με εν γένει ευέλικτες δεξιότητες δύναται να αποτελέσει καίριο άξονα μετεξέλιξης της μαθησιακής διαδικασίας.

⁸ Συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση λειτουργίας Διατμηματικού ή Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Οι διαδικασίες ελέγχου ανταπόκρισης του Δ.Π.Μ.Σ. στους στόχους του τμήματος αναλύθηκε παραπάνω αναλυτικά μέσα από την ενδελεχή μελέτη και ανάλυση των σύγχρονων επιστημονικών δεδομένων που παρακολουθούνται και προσαρμόζονται στο σχεδιασμό και εφαρμογή του προγράμματος και των μαθημάτων του. Οι διαδικασίες ελέγχου για την ανταπόκριση του Δ.Π.Μ.Σ. στις ανάγκες της κοινωνίας είναι η ζήτηση που δημιουργείται από τους υποψήφιους φοιτητές για φοίτηση στο εν λόγω Δ.Π.Μ.Σ. Στην προκήρυξη για εισαγωγή φοιτητών στο πρόγραμμα μας, κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2021-2022, το Δ.Π.Μ.Σ. δέχθηκε 1360 αιτήσεις για 200 προσφερόμενες θέσεις. Είναι από τα υψηλότερα νούμερα που έχουν καταγραφεί σε συμβατικά προγράμματα (όχι εξ αποστάσεως) στην ελληνική πραγματικότητα. Αυτό δείχνει και την ουσιαστική ανταπόκριση του Δ.Π.Μ.Σ. στις ανάγκες της κοινωνίας.

Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Αρμόδια για την αξιολόγηση και αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών είναι αρχικά η Συμβουλευτική Επιτροπή που εισηγείται σχετικά στην Ειδική Διατμηματική Επιτροπή.

Η Επιτροπή συνεργάζεται με όλα τα στελέχη των δύο Τμημάτων (μέλη ΔΕΠ, ΕΤΕΠ, ΕΔΙΠ, γραμματεία του τμήματος, εκπροσώπους φοιτητών, συμβασιούχους διδάσκοντες/ερευνητές κλπ.), αλλά και με εθνικούς και διεθνείς επιστημονικούς φορείς. Οι φοιτητές μέσω των εκπροσώπων τους κάνουν προτάσεις για το περιεχόμενο των μαθημάτων, τις μορφές διδασκαλίας και τα κριτήρια αξιολόγησης των ιδίων και του διδακτικού έργου.

Επίσης, αξιολογούν συνεχώς το πρόγραμμα, τα μαθήματα και τους διδάσκοντες μέσω των διαδικασιών αξιολόγησης Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Πανεπιστημίου μας. Μετά την ολοκλήρωση του Α' Κύκλου και την αναμενόμενη ολοκλήρωση του Β' κύκλου το χειμερινό εξάμηνο 2022-23, καθώς και το νέο νόμο για την Ανώτατη Εκπαίδευση, σχεδιάζεται από τα μέλη της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής μία συνολική αποτίμηση των δεδομένων αξιολόγησης, καθώς και εάν χρειάζεται αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών. Επομένως, η αποτελεσματικότητα τους αναμένεται να κριθεί μελλοντικά.

Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών δημοσιοποιείται μέσω της ιστοσελίδας των Τμημάτων και του Πανεπιστημίου, της ιστοσελίδας του Δ.Π.Μ.Σ., μέσω ημερίδων τις οποίες παρακολουθούν φορείς, εν δυνάμει υποψήφιοι, αλλά και με καταχωρίσεις στον ειδικό τύπο (εκπαιδευτικές ιστοσελίδες κλπ.).

Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Στα Τμήματα μέχρι σήμερα δεν υπήρξε συγκεκριμένη διαδικασία που να ελέγχει την επαγγελματική αποκατάσταση των Αποφοίτων, την ευκολία εύρεσης εργασίας και τη σχέση ανάμεσα στις γνώσεις που αποκτούνται στο Δ.Π.Μ.Σ. και τη μεταγενέστερη εφαρμογή τους. Άλλωστε, το πρόγραμμα μόλις

απέκτησε τους πρώτους απόφοιτους. Έχει συζητηθεί όμως στην Ε.Δ.Ε. και σχεδιάζεται να δημιουργηθούν διαδικασίες παρακολούθησης της επιστημονικής και επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων. Εδώ να σημειωθεί ότι λόγω της φύσης του προγράμματος στη στόχευση του προς τις εφαρμοσμένες δεξιότητες, καθώς και ότι λόγω της πολύ υψηλής ζήτησης από τους υποψηφίους, η συντριπτική πλειοψηφία των φοιτητών/τριών του ΔΠΜΣ είναι ήδη επαγγελματίες της αγωγής ως μόνιμοι.

3.2.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;⁹

Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το ποσοστό μαθημάτων κορμού είναι της τάξης του 45% των υποχρεωτικών μαθημάτων που πρέπει να παρακολουθήσει ο φοιτητής. Τα μαθήματα ειδίκευσης είναι της τάξης του 55% των υποχρεωτικών μαθημάτων που πρέπει να παρακολουθήσει ο φοιτητής, ενώ αποτελούν ποσοστό 78% επί του συνόλου των προσφερόμενων μαθημάτων. Τα μαθήματα της ειδίκευσης κατανέμονται ισότιμα στις δύο κατευθύνσεις, με ποσοστό 39% επί του συνόλου των μαθημάτων.

Ποιο είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Το ποσοστό υποχρεωτικών μαθημάτων που παρακολουθεί ο φοιτητής είναι της τάξης του 45%, το 27,5% των μαθημάτων είναι υποχρεωτικής επιλογής (το 39% επί του συνόλου των προσφερόμενων μαθημάτων), ενώ το 27,5% των μαθημάτων είναι ελεύθερης επιλογής (το 39% επί του συνόλου των προσφερόμενων μαθημάτων).

Ποια είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Τα μαθήματα υποβάθρου είναι της τάξης του 20%, τα μαθήματα επιστημονικής περιοχής 20% ενώ τα μαθήματα γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων είναι της τάξης του 60%.

Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Σε μεσοσταθμικό επίπεδο, ο χρόνος διδασκαλίας κατανέμεται σε 30% θεωρητικής διδασκαλίας, σε 35% του χρόνου σε ασκήσεις και εργαστηριακές εφαρμογές και 35% του χρόνου σε άλλες ερευνητικές δραστηριότητες

Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

⁹ Συμπληρώστε τους Πίνακες 13.1 και 13.2.

Η διάρθρωση των μαθημάτων σε 4 κατηγορίες: α) γενικά παιδαγωγικά μαθήματα, β) συνδυαστικών δεξιοτήτων, γ) ψηφιακών δεξιοτήτων και δ) ήπιων δεξιοτήτων και η αντίστοιχη ομαδοποίησή τους, δίνει τη δυνατότητα να υποστηρίζονται από τις αντίστοιχες ομάδες Διδασκόντων, οι οποίοι με ευθύνη της Συντονιστικής Επιτροπής, βρίσκονται σε τακτική επικοινωνία και λαμβάνουν ειδική μέριμνα για τη συνδυαστική διαδοχή του περιεχομένου των μαθημάτων, διασφαλίζοντας ότι δεν προκύπτουν επικαλύψεις ή κενά ύλης, καθώς και για την ορθολογική κατανομή των απαιτήσεων των μαθημάτων που συντρέχουν. Η Συντονιστική Επιτροπή, στο τέλος του εξαμήνου και αφού λαμβάνει υπόψη την αξιολόγηση των μαθημάτων, σε συνεννόηση με τους Διδάσκοντες, διαπιστώνει τις πιθανές ανάγκες αναπροσαρμογής και βελτίωσης της ύλης των μαθημάτων.

Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι;

Όχι, δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.

3.2.5 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Εφαρμόζονται, και σε ποια έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Όπως ορίζεται, η διαδικασία αξιολόγησης των φοιτητών είναι στην αρμοδιότητα του Διδάσκοντα στον οποίο έχει ανατεθεί το κάθε μάθημα.

Η φιλοσοφία της αξιολόγησης των φοιτητών προκύπτει από τον συνδυασμό της διαμορφωτικής και της τελικής αξιολόγησης. Η διαμορφωτική αξιολόγηση προκύπτει μέσα από το φάσμα των συμμετοχικών δραστηριοτήτων και της σχετικής ανατροφοδότησης που προκύπτει, ενώ η τελική αξιολόγηση περιλαμβάνει πρακτικές όπως οι ατομικές και ομαδικές εργασίες, η παρουσία και υποστήριξη εργασιών, η διενέργεια ερευνητικών εγχειρημάτων, ο σχεδιασμός ή και εφαρμογή παρεμβατικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, γραπτές εξέτασεις θεμάτων ανοικτού ή κλειστού τύπου. Η ποικιλία των παραπάνω πρακτικών διενεργείται τόσο σε τελικό επίπεδο όσο και κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, προσφέροντας έτσι προοπτικές αυτοβελτίωσης.

Στις ειδικές περιπτώσεις (π.χ. φοιτητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες) δίνεται η δυνατότητα προφορικής/εναλλακτικής εξέτασης μετά από συνεννόηση με το Διδάσκοντα Καθηγητή.

Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών διασφαλίζεται με την ανακοίνωση των κριτηρίων αξιολόγησης της διαδικασίας, τη δημόσια ανακοίνωση των βαθμών των εργασιών και των αποτελεσμάτων των εξετάσεων και τον τρόπο εξέτασης (διαφορετικοί τρόποι αξιολόγησης, αμερόληπτη βαθμολόγηση, διορθωτικός συντελεστής κλπ.). Τα κριτήρια καθιερώνονται από κοινού, διασαφηνίζονται τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τα οποία κοινοποιούνται από την αρχή της διδασκαλίας του μαθήματος στους συμμετέχοντες. Τηρείται η γενική αρχή της εκπαίδευσης ενηλίκων σχετικά με το «διδακτικό συμβόλαιο» στην αρχή της διδακτικής περιόδου, ώστε να είναι σαφής ο μαθησιακός ορίζοντας και απαιτήσεις του μαθήματος.

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποια είναι αυτή;

Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι σαφή και γνωστά στους φοιτητές, καθώς αναφέρονται στα Περιγράμματα των μαθημάτων στην πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης Moodle που χρησιμοποιεί το ΔΙ.ΠΑ.Ε. Η εξεταστική διαδικασία αξιολογείται από τον κάθε Διδάσκοντα, ο οποίος οποία κρίνει την αποτελεσματικότητά της και επιφέρει τις αναγκαίες τροποποιήσεις. Η εξεταστική διαδικασία, επιπλέον, αξιολογείται από τους φοιτητές κατά την Εσωτερική Αξιολόγηση του Δ.Π.Μ.Σ. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης προβλέπεται να συζητούνται στην Ε.Δ.Ε., να ανταλλάσσονται απόψεις και μετά από εισήγηση των Διδασκόντων η μορφή αξιολόγησης να μπορεί να τροποποιηθεί.

Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας;

Σύμφωνα με ομόφωνη απόφαση της Διατμηματικής Επιτροπής οριστικοποιήθηκαν οι διαδικασίες εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας για τους φοιτητές του ΔΠΜΣ «Ψηφιακές & Ήπιες δεξιότητες στις Επιστήμες της Αγωγής»

Για την επιλογή διπλωματικής εργασίας θα πρέπει να ολοκληρωθούν τα παρακάτω βήματα:

- Επιλογή ερευνητικού θέματος
- Διατύπωση συγκεκριμένου ερευνητικού προβλήματος
- Αναζήτηση Επιβλέποντα Καθηγητή με βάση το γνωστικό του αντικείμενο και τη συνάφεια του με το ερευνητικό θέμα – Συναίνεση αποδοχής επίβλεψης από τον εν δυνάμει επιβλέποντα καθηγητή (υπογεγραμμένη επιστολή)
- Σύνταξη ερευνητικής πρότασης έκτασης 2500-3000 λέξεων και υποβολής της προς τη Συντονιστική Επιτροπή
- Απόφαση επί της πρότασης (έγκριση ή απόρριψη) κατόπιν αξιολόγησης (δυνατότητα υλοποίησης, χρονικά πλαίσια, πρωτοτυπία της πρότασης κλπ) από τη Συντονιστική Επιτροπή

Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία;

Για την αξιολόγηση και βαθμολόγηση της Διπλωματικής Εργασίας, η Τριμελής Επιτροπή συνεκτιμά και αξιολογεί τα εξής:

- τη γενική ερευνητική ικανότητα του φοιτητή,
- την επαρκή βιβλιογραφική τεκμηρίωση του θέματος,
- την ποιότητα και εγκυρότητα των βιβλιογραφικών πηγών,
- τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για τη διερεύνηση του θέματος,
- τον τρόπο επεξεργασίας και ανάλυσης των δεδομένων της έρευνας σε σχέση με το σκοπό της μελέτης,
- την επιστημονική συμβολή της διπλωματικής εργασίας,
- τη σαφήνεια ως προς τη διατύπωση των στόχων - ερωτημάτων - υποθέσεων της μελέτης καθώς και των νοημάτων,
- τη γενικότερη ποιότητα και σαφήνεια των νοημάτων της εργασίας.

3.2.6 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Ποιες είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Οι πηγές χρηματοδότησης είναι τα τέλη φοίτησης των φοιτητών.

Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Μέσω της καταβολής τελών φοίτησης από τους φοιτητές που φοιτούν στο πρόγραμμα.

Πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Οι πόροι χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσης του Προγράμματος όπου περιγράφονται αναλυτικά οι κατηγορίες εξόδων που προβλέπονται και ενδεικτικά είναι:

Δαπάνες εξοπλισμού και λογισμικού, χορήγησης υποτροφιών, αναλωσίμων, αμοιβών διδασκαλίας, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, λοιπές δαπάνες (δημοσιότητας, προβολής, κλπ.).

3.2.7 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;¹⁰

Ποια είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών;

Η επιλογή των εισακτέων στο Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) «Ψηφιακές και ήπιες δεξιότητες στις επιστήμες της αγωγής» λαμβάνει χώρα ως εξής:

(α) Υποβολή φακέλου υποψηφιότητας, ο οποίος περιλαμβάνει τα εξής:

1. Πιστοποίηση γνώσης αγγλικής γλώσσας
2. Δικαιολογητικά (αίτηση, φωτοτυπία ταυτότητας, αντίγραφο πτυχίου, αναλυτική βαθμολογία)
3. Βιογραφικό Σημείωμα
4. Επιστημονικό-ερευνητικό έργο (δημοσιευμένα άρθρα & ανακοινώσεις σε συνέδρια)
5. Πιστοποίηση σχετικής επαγγελματικής εμπειρίας (αγωγής ή/και εκπαίδευσης)
6. Συστατικές επιστολές (μόνο ονόματα επικοινωνίας καθηγητών ελληνικών ή διεθνών ΑΕΙ)
7. Δήλωση σκοπού και κινήτρων
8. Υπεύθυνη δήλωση ότι μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της υποχρεωτικής φοίτησης σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό.

(β) Συνέντευξη και αξιολόγηση φακέλου υποψηφίου από την Επιτροπή Επιλογής του Δ.Π.Μ.Σ., η οποία έχει οριστεί από τη Συντονιστική Επιτροπή.

Με ποια συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές;

Ο βαθμός επιτυχίας κάθε υποψηφίου προκύπτει από συνεκτίμηση των εξής κυρίων κριτηρίων: (α) το γενικό βαθμό του πτυχίου (β) το βαθμό της πτυχιακής εργασίας (γ) το τυχόν ερευνητικό έργο του υποψηφίου, (δ) το βαθμό επίδοσης στη συνέντευξη, και, (ε) τη σχετική επαγγελματική εμπειρία (αγωγής ή/και εκπαίδευσης).

¹⁰ Συμπληρώστε τον Πίνακα 4.

Ποιο είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;¹¹

Με βάση τη 2^η προκήρυξη εισήχθησαν 115 τελικά φοιτητές, ενώ κατατέθηκαν 360 αιτήσεις (περίπου 32%).

Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

Μέσω της ιστοσελίδας του Δ.Π.Μ.Σ. Τα κριτήρια υπάρχουν αναλυτικά και στον Κανονισμό Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. που είναι αναρτημένος και αυτός στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ.

Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών;

Τα κριτήρια είναι μετρήσιμα και κάθε υποψήφιος έχει τη δυνατότητα να ελέγξει τη συνολική συγκομιδή των μορίων του βάσει αυτών.

3.2.8 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό ;

Όχι.

Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Όχι.

Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Δεν διδάσκονται μαθήματα σε ξένη γλώσσα

Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Όχι

Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;

Δεν υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις.

¹¹ Η ερώτηση αυτή μπορεί να απαντηθεί με βάση τα στοιχεία που συμπληρώσατε στον Πίνακα 4.

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

3.3.1. Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Το πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών ανταποκρίνεται άμεσα στους στόχους του Τμήματος, καθώς με βάση αυτούς αναπτύσσονται τα γνωστικά αντικείμενα και οι αντίστοιχες ευρύτερες γνωστικές περιοχές, στις οποίες δύνανται να εκπονηθούν Διδακτορικές Διατριβές.

Ως προς τις απαιτήσεις της κοινωνίας, μπορεί να ειπωθεί ότι και προς αυτές ανταποκρίνεται αποτελεσματικά καθώς τα πεδία εκπόνησης διατριβών είναι τομείς άμεσου ενδιαφέροντος και ανάγκης των εν δυνάμει Υποψηφίων Διδακτόρων και έχουν άμεση σχέση με την εφαρμοσμένη έρευνα, λόγω και της παραγωγικής φύσης των πλείστων αντικειμένων που θεραπεύουν τα μέλη Δ.Ε.Π. του τμήματος.

Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης αυτού του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Οι διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του προγράμματος είναι στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος η οποία και εισηγείται σχετικά στη Γ.Σ. του Τμήματος.

Καθώς το Τμήμα έχει μόλις δεχθεί τους πρώτους Υποψήφιους Διδάκτορες, δεν είναι δυνατός ο έλεγχος των διαδικασιών αυτών.

Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδώνείναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Επιπλέον, στην ιστοσελίδα του Τμήματος αναφέρονται τα ελάχιστα κριτήρια αποδοχής των Υποψηφίων Διδακτόρων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τα οποία αξιολογούνται από τη Γ.Σ. του Τμήματος. Εκεί δημοσιεύονται επίσης οι γνωστικές περιοχές που δύνανται να εκπονηθούν Διατριβές

Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν Διδακτορικό δίπλωμα από το Τμήμα;

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών μόλις ξεκίνησε στο Τμήμα μας και δεν αναμένεται να έχει αποφοίτους Διδάκτορες τουλάχιστον για τα επόμενα δύο χρόνια. Επομένως, δεν έχει ακόμα εκπονηθεί ακόμα από την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος σχετική διαδικασία. Παρόλα αυτά, είναι μέσα στις επόμενες προγραμματισμένες δράσεις.

3.3.2. Πώς κρίνετε τη δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Προσφέρονται μαθήματα διδακτορικού κύκλου; Ποια είναι αυτά;

Η εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής (Δ.Δ.) δεν απαιτεί την επιτυχή παρακολούθηση συγκεκριμένων μαθημάτων. Κατ' εξαίρεση, αυτό μπορεί να γίνει με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος για όσους υποψήφιους δεν κατέχουν προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στις Επιστήμες της Αγωγής και για ορισμένα, κατά την κρίση της Γ.Σ., μαθήματα.

Προσφέρονται μαθήματα ερευνητικής μεθοδολογίας; Ποια είναι αυτά;

Η εκπόνηση της Δ.Δ.απαιτεί από τους Υποψήφιους Διδάκτορες την παρακολούθηση ενός ειδικού Σεμιναρίου Μεθοδολογίας Έρευνας & Συγγραφής Δ.Δ. Το Σεμινάριο Μεθοδολογίας Έρευνας & Συγγραφής Δ.Δ.θα διοργανώνεται είτε σε επίπεδο Τμήματος, είτε σε επίπεδο Σχολής (με σύμπραξη όλων των Τμημάτων της Σχολής), είτε από κοινού από Σχολές με συναφή γνωστικά πεδία. Σκοπός του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση των υποψηφίων με τις μεθόδους και τον τρόπο έρευνας και συγγραφής μίας Δ.Δ. και έχει ως στόχο την αρτιότερη δυνατή εκπόνησή της. Για τις λεπτομέρειες διεξαγωγής του σεμιναρίου υπεύθυνοι είναι οι τριμελείς συμβουλευτικές επιτροπές των Υποψηφίων Διδακτόρων. Το σεμινάριο είναι υποχρεωτικής παρακολούθησης από τους υποψήφιους διδάκτορες και διάρκειας τουλάχιστον 25 διδακτικών ωρών, ενώ θα πρέπει να αντιστοιχεί σε φόρτο εργασίας τουλάχιστον τεσσάρων (4) μονάδων ECTS.

3.3.3. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Υπάρχει συμμετοχή συναφών θεματικά ειδικών επιστημόνων από άλλα ΑΕΙ ή ερευνητικά Ιδρύματα στη σύνθεση των 7μελών και 3μελών επιτροπών;

Ναι, υπάρχει.

Πώς παρακολουθείται διαχρονικά η επίδοση και η πρόοδος των υποψηφίων διδακτόρων

Η παρακολούθηση της επίδοσης και προόδου της Δ.Δ. χωρίζεται σε δύο επίπεδα:

- Στο πρώτο επίπεδο, οι Υποψήφιοι Διδάκτορες που έχουν γίνει αποδεκτοί από τη Γ.Σ. του Τμήματος συνεργάζονται εντατικά με την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή (Τ.Σ.Ε.) για την παρουσίαση της προόδου της Δ.Δ. με κύρια έμφαση στον ερευνητικό σχεδιασμό. Η πρόοδος αυτή πιστοποιείται μετά από δημόσια υποστήριξη προς στα μέλη της Τ.Σ.Ε. και μετά από πρόσκληση της Γ.Σ. του Τμήματος μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έως και έξι (6) μήνες μετά την ημερομηνία ορισμού της Τ.Σ.Ε. Κατά τη διάρκεια της δημόσιας υποστήριξης οριστικοποιείται ο τίτλος, το τελικό ερευνητικό σχέδιο, καθώς και η γλώσσα συγγραφής της Δ.Δ. (αγγλικά ή ελληνικά) με την ομόφωνη σύμφωνη γνώμη των μελών της Τ.Σ.Ε. Στη συνέχεια η Γ.Σ. του Τμήματος εγκρίνει τον τελικό τίτλο και τη γλώσσα συγγραφής της Δ.Δ. Σε περίπτωση αρνητικής εισήγησης της Τ.Σ.Ε. η διαδικασία δύναται να επαναληφθεί το αργότερο πριν τη λήξη ενός έτους από την ημερομηνία ορισμού της Τ.Σ.Ε. Εάν και στη δεύτερη υποστήριξη η Τ.Σ.Ε. εισηγηθεί αρνητικά στη Γ.Σ. για την επιτυχή ολοκλήρωση του πρώτου επιπέδου εκπόνησης, τότε καλείται η Γ.Σ. να αποφασίσει για τη διαγραφή του Υποψήφιου Διδάκτορα από το Πρόγραμμα.
- Στο δεύτερο επίπεδο της εκπόνησης της Δ.Δ. ακολουθείται ότι προβλέπει η κείμενη νομοθεσία. Επιπλέον αυτών, οι Υποψήφιοι Διδάκτορες έχουν τις εξής υποχρεώσεις:
  - Κάθε έτος κατά τη διάρκεια του δευτέρου επιπέδου, οι Υποψήφιοι Διδάκτορες παρουσιάζουν υπό την μορφή σεμιναρίων την ερευνητική τους δραστηριότητα στο τμήμα. Τα σεμινάρια αυτά μπορεί να οργανώνονται αυτόνομα από το υπόλοιπο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος ή να είναι ενταγμένα στο πλαίσιο σεμιναριακών μαθημάτων του προγράμματος αυτού. Στα σεμινάρια αυτά υπάρχει ανοιχτή πρόσκληση για παρακολούθηση προς όλους τους Διδάσκοντες και φοιτητές του Τμήματος.
  - Ο Υποψήφιος Διδάκτορας οφείλει να βρίσκεται σε τακτική επαφή με τον Επιβλέποντα και να συντάσσει κάθε ακαδημαϊκό έτος γραπτή έκθεση προόδου της ερευνητικής του εργασίας κατά το έτος που πέρασε καθώς και να παρουσιάζει τον προγραμματισμό του έργου για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των υποψηφίων διδακτόρων;

Για τη διασφάλιση της διαφάνειας αξιολόγησης της Δ.Δ. ακολουθείται ότι προβλέπει η κείμενη νομοθεσία για τα κριτήρια περί της τελικής αξιολόγησης και κρίσης της διατριβής του Υποψήφιου Διδάκτορα. Επιπλέον, απαιτείται η σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής να περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα μέλος το οποίο να προέρχεται από άλλο Πανεπιστήμιο της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εκτός και αν ορίζουν διαφορετικά οι κείμενες διατάξεις της νομοθεσίας. Για σκοπούς διάχυσης των

αποτελεσμάτων των Δ.Δ. που εκπονούνται στο Τμήμα, οι Υποψήφιοι Διδάκτορες ενθαρρύνονται πριν την υποβολή της ολοκληρωμένης Δ.Δ. τους να προχωρούν σε δημοσίευση εργασίας ως πρώτοι συγγραφείς, η οποία να προέρχεται από δεδομένα της Δ.Δ., σε επιστημονικό περιοδικό με κριτές αναγνωρισμένου κύρους.

Εφαρμόζονται κοινές (μεταξύ των διδασκόντων) διαδικασίες αξιολόγησης των υποψηφίων διδακτόρων;

Δεν προβλέπεται κάτι τέτοιο από τον κανονισμό σπουδών

Πώς αξιολογείται η διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων διδακτόρων;

Με βάση τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών οι εν δυνάμει Υποψήφιοι Διδάκτορες (Υ.Δ.) οφείλουν να παρουσιαστούν για την υποστήριξη του αρχικού σχεδίου εκπόνησης Δ.Δ. ενώπιον τριμελούς επιτροπής αξιολόγησης μελών ΔΕΠ της βαθμίδας Καθηγητή Α' βαθμίδας ή Αναπληρωτή Καθηγητή, η οποία συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος στην πρώτη Γ.Σ. κάθε ακαδημαϊκού έτους. Το προτεινόμενο ως επιβλέπων Μέλος ΔΕΠ μπορεί να είναι παρών στην υποστήριξη του σχεδίου εκπόνησης της προτεινόμενης Δ.Δ. ακόμη και αν δεν συμμετέχει στην τριμελή επιτροπή αξιολόγησης. Η τριμελής επιτροπή αξιολόγησης καλεί τους εν δυνάμει Υ.Δ. μέσω της Γραμματείας του Τμήματος να παρουσιαστούν για την υποστήριξη του αρχικού σχεδίου που έχουν υποβάλλει και συνέρχεται για το λόγο αυτό τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο. Η συχνότητα αυτών των υποστηρίξεων ενώπιον της επιτροπής αξιολόγησης εξαρτάται από το φόρτο εργασίας (τον αριθμό των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί). Η αρμόδια τριμελής επιτροπή αξιολόγησης καλεί για υποστήριξη όσους υποψήφιους έχουν καταθέσει την αίτησή τους τουλάχιστον ένα μήνα πριν την προγραμματισμένη κάθε φορά συνεδρίαση της επιτροπής.

Η αρμόδια τριμελής επιτροπή αξιολόγησης λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου του εσωτερικού κανονισμού, της ποιότητας του αρχικού σχεδίου εκπόνησης Δ.Δ., της κείμενης νομοθεσίας καθώς και την επιστολή του/της εν δυνάμει Επιβλέποντος Καθηγητή εισηγείται στη Γ.Σ. του Τμήματος για τους Υ.Δ. που δύνανται να ξεκινήσουν διδακτορικές σπουδές στο Τμήμα Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία ακολουθώντας όσα ορίζει η κείμενη νομοθεσία. Ο προτεινόμενος ως Επιβλέπων Καθηγητής δύναται να κάνει χωριστή εισήγηση στη Γ.Σ. για τον εν δυνάμει Υ.Δ. που τον αφορά.

Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της διδακτορικής διατριβής;

Με βάση τον κανονισμό η Γ.Σ. του Τμήματος αποφασίζει για την αποδοχή των εν δυνάμει υποψηφίων διδακτόρων για έναρξη εκπόνησης Δ.Δ. λαμβάνοντας υπόψη: (α) την ποιότητα του αρχικού σχεδίου εκπόνησης Δ.Δ., (β) την ποιότητα των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών τους, καθώς και (γ) την εισήγηση της αρμόδιας τριμελούς επιτροπής αξιολόγησης. Η Συνέλευση ορίζει την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή με επιβλέποντα το Μέλος ΔΕΠ του Τμήματος που υπέβαλλε την επιστολή αρχικής αποδοχής επίβλεψης του εν δυνάμει Υποψήφιου Διδάκτορα, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία και αποδέχεται τον αρχικό τίτλο της Διδακτορικής Διατριβής.

Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη διδακτορική διατριβή; Ποιες;

Ναι. Η Διδακτορική Διατριβή είναι υποχρεωτικά εμπειρική έρευνα, επίκαιρη και πρωτότυπη και πρέπει να φέρει προστιθέμενη αξία στο ερευνητικό θεματικό πεδίο στο οποίο εκπονείται.

3.3.4. Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδακτόρων;¹²

Ποια είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδακτόρων;

Οι εν δυνάμει Υποψήφιοι Διδάκτορες καλούνται να υποβάλουν στη Γραμματεία του Τμήματος Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία πλήρη φάκελο υποψηφιότητας (σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή) που υποχρεωτικά περιλαμβάνει τα εξής:

1. Έντυπη αίτηση σύμφωνη με όσα ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία, που χορηγείται από τη Γραμματεία του Τμήματος
2. Επιστολή αρχικής αποδοχής επίβλεψης εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής από μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία
3. Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα
4. Αρχικό σχέδιο εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής
5. Αντίγραφα τίτλων σπουδών (οι τίτλοι σπουδών που έχουν αποκτηθεί σε Α.Ε.Ι. του εξωτερικού πρέπει να έχουν αναγνωρισθεί από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. ή το ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α. ως τίτλοι ισότιμοι με εκείνους που χορηγούν τα ελληνικά Α.Ε.Ι.)
6. Αναλυτικό πιστοποιητικό προπτυχιακών σπουδών
7. Αναλυτικό πιστοποιητικό μεταπτυχιακών σπουδών
8. Δύο (2) ονόματα – καθώς και τα πλήρη στοιχεία – Καθηγητών Πανεπιστημίου ή Ερευνητών αναγνωρισμένων Ερευνητικών Κέντρων, οι οποίοι προτίθενται να χορηγήσουν στους υποψηφίους συστατικές επιστολές αναφορικά με την καταλληλότητα τους για το πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος. Οι ίδιοι οι υποψήφιοι θα πρέπει με δική τους ευθύνη να ζητήσουν από τους δύο αυτούς Καθηγητές ή Ερευνητές να αποστέλουν τις συστατικές επιστολές απευθείας στη γραμματεία του Τμήματος εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής του φακέλου υποψηφιότητας.
9. Ενδεχόμενες επιστημονικές δημοσιεύσεις
10. Αποδεικτικό που να πιστοποιεί την άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας

Με ποια συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται;

Με βάση την ποιότητα του αρχικού σχεδίου εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής που παρουσιάζουν στην τριμελή επιτροπή αξιολόγησης σύμφωνα με την παρακάτω διαδικασία.

- Η τριμελής επιτροπή αξιολόγησης καλεί τους εν δυνάμει Υποψήφιους Διδάκτορες μέσω της Γραμματείας του Τμήματος να παρουσιαστούν για την υποστήριξη του αρχικού σχεδίου που έχουν υποβάλλει.
- Η αρμόδια τριμελής επιτροπή αξιολόγησης με βάση τα κριτήρια των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 2 του εσωτερικού κανονισμού, της ποιότητας του αρχικού σχεδίου εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής, της κείμενης νομοθεσίας καθώς και την επιστολή του/της εν δυνάμει Επιβλέποντος Καθηγητή εισηγείται στη Γ.Σ. του Τμήματος για τους υποψήφιους που δύνανται να ξεκινήσουν διδακτορικές σπουδές στο Τμήμα Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία ακολουθώντας όσα ορίζει η κείμενη νομοθεσία.
- Η Γ.Σ. του Τμήματος αποφασίζει για την αποδοχή των εν δυνάμει Υποψηφίων Διδακτόρων για

¹² Συμπληρώστε τον Πίνακα 5.

έναρξη εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής λαμβάνοντας υπόψη:

- (α) την ποιότητα του αρχικού σχεδίου εκπόνησης,
- (β) την ποιότητα των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών τους, καθώς και
- (γ) την εισήγηση της αρμόδιας τριμελούς επιτροπής αξιολόγησης.

Ποιο είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων διδακτόρων;¹³

100%

Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων διδακτόρων;

Μέσω του κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών που είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του τμήματος

Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής υποψηφίων διδακτόρων;

Μέσω των πολλαπλών δικλείδων ασφαλείας που περιγράφονται αναλυτικά στον κανονισμό σπουδών (άρθρο 2) και αφορούν τη διαδικασία επιλογής των Υποψηφίων Διδακτόρων.

---

¹³ Η ερώτηση αυτή μπορεί να απαντηθεί με βάση τα στοιχεία που συμπληρώσατε στον Πίνακα 5.

3.3.5. Πώς κρίνετε την οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών;

Υπάρχει γενικό σεμινάριο σε τακτή χρονική βάση (εβδομαδιαίο, μηνιαίο) όπου καθηγητές και ερευνητές στο Τμήμα παρουσιάζουν τη δουλειά τους για ενημέρωση των συναδέλφων τους, αλλά και των φοιτητών;

Δεν υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία, όμως γίνονται συχνά τέτοιου είδους συναντήσεις/εκδηλώσεις από τους συναδέλφους στα πλαίσια ενημέρωσης.

Υπάρχει δυνατότητα πρόσκλησης ομιλητών από άλλα παν/μια και ερευνητικά κέντρα για να δώσουν ομιλίες και να ενημερώσουν για το έργο τους;

Δεν υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία, όμως γίνονται συχνά τέτοιου είδους συναντήσεις/εκδηλώσεις στα πλαίσια ευρύτερων συνεργασιών που έχουν οι συνάδελφοι του τμήματος με άλλους συναδέλφους τους από άλλα ιδρύματα.

3.3.6. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό στις 7μελείς και 3μελείς επιτροπές; Σε ποιο ποσοστό;

Στις έως τώρα τριμελείς επιτροπές που έχουν συγκροτηθεί δεν υπάρχει συμμετοχή από το εξωτερικό. Δεν έχει συγκροτηθεί ακόμα καμία επταμελής επιτροπή.

Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών υποψηφίων διδακτόρων;

Όχι.

Παρέχεται δυνατότητα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής σε ξένη γλώσσα;

Ναι, στην αγγλική.

Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Όχι.

Παρέχονται από το Τμήμα κίνητρα στους υποψήφιους διδάκτορες για την συμμετοχή τους σε διεθνή «Θερινά Προγράμματα» (summerschools), διεθνή ερευνητικά συνέδρια, υποβολή άρθρων σε έγκριτα περιοδικά, κλπ.;

Ναι, μέσω του προγράμματος Erasmus+ (για συμμετοχή σε summerschools).

Ναι, οι Υποψήφιοι Διδάκτορες μπορούν να χρησιμοποιούν τις συνεργασίες του τμήματος σχετικά με συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια κλπ.

Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών; Ποιες;

Δεν υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις.

4. Διδακτικό έργο

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα του επιτελούμενου σ' αυτό διδακτικού έργου, σε όλα τα επίπεδα σπουδών (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό και διδακτορικό)

Για κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει να απαντηθούν και να σχολιασθούν τα ακόλουθα τουλάχιστον σημεία:

(α) Ποιά, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο;

(β) Ποιές ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ποιους ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο;

4.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται;

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης των Διδασκόντων από τους φοιτητές βάσει σχετικών ερωτηματολογίων σύμφωνα με τις οδηγίες της τότε ΕΘ.Α.Α.Ε. και της προσαρμογής των από τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. Η διανομή και συλλογή των ερωτηματολογίων γίνεται ηλεκτρονικά σύμφωνα με τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης που έχει ορίσει η ΜΟ.ΔΙ.Π.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές;

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των Διδασκόντων από τους φοιτητές αξιοποιούνται με τους ακόλουθους τρόπους:

(α) Γνωστοποιούνται στους Διδάσκοντες και εκείνοι ενημερώνουν τους φοιτητές. Στη συνέχεια γίνεται συζήτηση κατά την οποία οι φοιτητές διατυπώνουν προτάσεις για τη βελτίωση του μαθήματος. Οι προτάσεις αυτές λαμβάνονται υπόψη από τους Διδάσκοντες κατά το σχεδιασμό του μαθήματος για την επόμενη χρονιά και προβαίνουν στις απαραίτητες τροποποιήσεις έτσι ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στα ενδιαφέροντα των φοιτητών.

(β) Τα στοιχεία που προκύπτουν από τα ερωτηματολόγια χρησιμοποιούνται για τη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης αξιολόγησης, συζητούνται από τα μέλη Δ.Ε.Π. σε συνέλευση και εξάγονται συμπεράσματα τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τις όποιες τροποποιήσεις του Π.Π.Σ. και τη σύνταξη του νέου προγράμματος, πχ. ένταξη νέων μαθημάτων στο πρόγραμμα (Νέες Τεχνολογίες, Αξιολόγηση προσχολικής αγωγής), υιοθέτηση σύγχρονων μορφών διδασκαλίας, π.χ. διαθεματικές προσεγγίσεις, project.

Ποιος είναι ο μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;

Το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος (μέλη Δ.Ε.Π.) αποτελείται από τρεις (3) Καθηγητές πρώτης βαθμίδας και τέσσερις (4) Επίκουρους Καθηγητές. Ο φόρτος εργασίας ποικίλει από εξάμηνο σε εξάμηνο λόγω της δομής του Π.Π.Σ., αλλά και λόγω του ότι από το 2019-20 τρέχουν παράλληλα δύο προγράμματα σπουδών και επιπλέον το εξάμηνο πανεπιστημιοποίησης των αποφοίτων ΤΕΙ που θέλουν να λάβουν πτυχίου πανεπιστημιακού τμήματος. Κατά το έτος 2021-22 για παράδειγμα έτρεχαν

παράλληλα τα τρία έτη του πανεπιστημιακού τμήματος, το ένα έτος του τμήματος του ΤΕΙ (4^ο) και το εξάμηνο της πανεπιστημιοποίησης. Για τους παραπάνω λόγους σε συνδυασμό με το μικρό αριθμό μόνιμου προσωπικού, ο μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου ήταν κατά το ακαδημαϊκό έτος 21-22 υπερδιπλάσιος από τον ελάχιστο ορισμένο χρόνο που ορίζεται για τα μέλη Δ.Ε.Π.

Πόσα από τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Στο ΔΠΜΣ το ακαδημαϊκό έτος 2021-22 δίδαξαν στο μεταπτυχιακό επτά μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του τμήματος.

Υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες/βραβεία διδασκαλίας;

Όχι, δεν έχουν θεσμοθετηθεί σχετικές υποτροφίες/βραβεία. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου των μελών Δ.Ε.Π. λαμβάνεται υπόψη στις διαδικασίες επιλογής και εξέλιξής τους.

Συνεισφέρουν στο διδακτικό έργο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος και σε τί ποσοστό;

Δεν συνεισέφεραν οι μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες στο διδακτικό έργο.

4.2. Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;¹⁴

Ποιες συγκεκριμένες διδακτικές μέθοδοι χρησιμοποιούνται;

Η διδασκαλία γίνεται με τη χρήση ποικίλων διδακτικών μεθόδων: Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Καλλιτεχνική δημιουργία, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασιών

Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων;

Δεν υπάρχει μία σαφώς προσδιορισμένη και συγκεκριμένη διαδικασία επικαιροποίησης του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων. Ωστόσο, στην αρχή κάθε εξαμήνου καλείται ο κάθε Διδάσκων να επικαιροποιεί το περιεχόμενο των μαθημάτων που διδάσκει παρακολουθώντας τις εξελίξεις του γνωστικού του αντικειμένου.

Ποιο είναι το ποσοστό των φοιτητών που συμμετέχουν στις εξετάσεις;

Το ποσοστό των φοιτητών που συμμετέχουν στις εξετάσεις κυμαίνεται από 51-100% ανάλογα με το μάθημα (Πίνακας 12.2).

Ποια είναι τα ποσοστά επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις;

Το ποσοστό επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις κυμαίνεται από 78-100% ανάλογα με το μάθημα

¹⁴ Συμπληρώστε τους Πίνακες 6 και 7.

(Πίνακας 12.2).

Ποιος είναι ο μέσος βαθμός πτυχίου;

Το Πανεπιστημιακό Τμήμα λειτουργεί μόλις τρία χρόνια και δεν έχει ακόμα αποφοίτους.

Ποια είναι η μέση διάρκεια σπουδών για τη λήψη πτυχίου;

Το Πανεπιστημιακό Τμήμα λειτουργεί μόλις τρία χρόνια και δεν έχει ακόμα αποφοίτους.

4.3. Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;

Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές η ύλη των μαθημάτων στην αρχή του εξαμήνου;

Η ύλη των μαθημάτων γνωστοποιείται στους φοιτητές με τους ακόλουθους τρόπους:

1. Με προφορική ανακοίνωση ή συζήτηση κατά τη διάρκεια των πρώτων μαθημάτων του εξαμήνου
2. Μεγραπτές ανακοινώσεις
3. Με ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του Τμήματος
4. Με ανακοίνωση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης Moodle

Περιγράφονται οι μαθησιακοί στόχοι των μαθημάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;

Οι μαθησιακοί στόχοι και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα των μαθημάτων περιγράφονται αναλυτικά στα Περιγράμματα των μαθημάτων στον Οδηγό Σπουδών. Επίσης, περιγράφονται από τους Διδάσκοντες στους φοιτητές κατά τα διάρκεια των πρώτων διαλέξεων του μαθήματος με το ίδιο τρόπο που παρουσιάζουν την ύλη του μαθήματος (π.χ. γραπτό πλάνο μαθήματος)

Υπάρχει διαδικασία μέτρησης της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων;

Θεσμοθετημένα η μέτρηση της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων γίνεται μέσω των απαντήσεων των φοιτητών στο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης του μαθήματος (διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης ΜΟ.ΔΙ.Π.).

Σε ποιο βαθμό τηρείται το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων;

Το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων τηρείται στον απόλυτο βαθμό, καθώς η αναπλήρωση μαθημάτων είναι ιδιαίτερα δύσκολη λόγω της έλλειψης χώρων και του μεγάλου αριθμού των έκτακτων/συμβασιούχων διδασκόντων, οι οποίοι έχουν διάφορους περιορισμούς στο ωράριό τους.

Είναι ορθολογική η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων;

Η οργάνωση και η δομή του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων κρίνεται ως ορθολογική, δεδομένων των ακόλουθων δυσκολιών/περιορισμών:

- α) της έλλειψης διαθέσιμων χώρων διδασκαλίας,
- β) του εκτάκτου προσωπικού που μπορεί να διδάσκει μόνο συγκεκριμένες μέρες και ώρες,

- γ) του μεγάλου αριθμού φοιτητριών,
 δ) της διαχρονικής δυσκολίας πρόσβασης και αποχώρησης των φοιτητών στην Αλεξάνδρεια Πανεπιστημιούπολη του ΔΙ.ΠΑ.Ε.

Το ωρολόγιο πρόγραμμα είναι ένα κατά γενική ομολογία ικανοποιητικό ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας που να καλύπτει τις ανάγκες τόσο των φοιτητών όσο και των διδασκόντων. Γενικά, υπάρχει συνεργασία μεταξύ των μόνιμων και των έκτακτων Διδασκόντων για την καλύτερη οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος.

Πόσα (και ποια) από τα βασικά εισαγωγικά Μαθήματα διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων;

Στο Ακαδημαϊκό Έτος 2021-22 δύο (2) μαθήματα (Κινητικό παιγνίδι και βασικές δεξιότητες & Επαγγελματική ηθική και δεοντολογική συμπεριφορά) διδάχθηκαν από τα μέλη ΔΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων (το τμήμα διαθέτει τρία μέλη στις ανώτερες δύο βαθμίδες). Να ληφθεί υπόψη ότι από το Π.Π.Σ. διδάχθηκαν μόνο τα μαθήματα των τριών πρώτων ετών καθώς το Πανεπιστημιακό Τμήμα λειτουργεί από το 2019-20.

Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν μαθήματα που δεν εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο;

Το σύνολο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος (7 μέλη ΔΕΠ) καλύπτουν το πλήρες διδακτικό τους ωράριο διδάσκοντας μαθήματα που εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο.

4.4. Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;

Είδη και αριθμός βοηθημάτων (π.χ. βιβλία, σημειώσεις, υλικό σε ιστοσελίδες, κλπ) που διανέμονται στους φοιτητές.

Για τα διδασκόμενα στο Τμήμα μαθήματα διανέμονται τα εξής βοηθήματα:

Είδος βοηθήματος	Ποσοστό
Βιβλία στον Εύδοξο	100%
Ηλεκτρονικές σημειώσεις	70%
Άλλο	18%

Σε όλα τα μαθήματα δίνονται διδακτικά βοηθήματα, κυρίως βιβλία, διαφάνειες διαλέξεων και/ή σημειώσεις.

Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης των βοηθημάτων; Πώς εφαρμόζεται;

Δεν υπάρχει μια θεσμοθετημένη διαδικασία επικαιροποίησης των βοηθημάτων. Πριν την έναρξη κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς κάθε Διδάσκων ενημερώνεται από τη γραμματεία ώστε να κάνει την επικαιροποίηση ο ίδιος όταν το κρίνει απαραίτητο.

Πώς και πότε συγκεκριμένα διατίθενται τα βοηθήματα;

Η διαδικασία διανομής των βοηθημάτων θεωρείται ικανοποιητική. Οι ηλεκτρονικές σημειώσεις και οι διαφάνειες των διαλέξεων με ευθύνη του Διδάσκοντα αναρτώνται έγκαιρα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα. Η προμήθεια των βιβλίων του εμπορίου μέσω του «Εύδοξος» γίνεται έγκαιρα, χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα. Για τα βιβλία αυτά ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

- Εισήγηση του Διδάσκοντα προς το Τμήμα για διανομή του βιβλίου
- Μελέτη και έγκριση από τη Γ.Σ. του Τμήματος
- Ένταξη του βιβλίου στο σύστημα «Εύδοξος»
- Παραλαβή των βιβλίων από τους φοιτητές από τα σημεία διανομής

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Καλύπτεται το 100% της διδασκόμενης ύλης

Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Σε όλα τα διδασκόμενα μαθήματα παρέχεται πρόσθετη επίκαιρη βιβλιογραφία πέρα από τα διανεμόμενα συγγράμματα.

4.5. Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

Αίθουσες διδασκαλίας

(α) Αριθμός και χωρητικότητα

Το Τμήμα διαθέτει τους εξής χώρους, 4 χώρους αποκλειστικά διδασκαλίας που διαθέτουν υποστήριξη βιντεοπροβολέα και πρόσβαση στο διαδίκτυο. Επίσης διαθέτει και λοιπές αίθουσες πολλαπλών χρήσεων-εργαστήρια ως εξής: 1 αίθουσα-εργαστηριακό χώρο μουσικοκινητικής αγωγής που υποστηρίζεται από αποδυτήρια, 1 αίθουσα-εργαστηριακό χώρο μουσικής που περιέχει μουσικά όργανα και ειδική ηχομόνωση, 1 αίθουσα-εργαστήριο τεχνικών με ειδικούς πάγκους, υλικά επεξεργασίας και υποδομή "κουκλοθέατρου", 1 αίθουσα-εργαστήριο βρεφονηπιοκομίας με ειδικές εγκαταστάσεις χώρων υγιεινής και υποδομές φροντίδας βρεφονηπιακών σταθμών, 1 εργαστήριο Η/Υ με 10 υπολογιστές, ενώ όλοι οι εργαστηριακοί χώροι υποστηρίζονται από βιντεοπροβολέα και πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Η περιορισμένη χωρητικότητα των αιθουσών προκαλεί μεγάλα προβλήματα στη διδασκαλία ιδιαίτερα των θεωρητικών μαθημάτων

(β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των Διδασκόντων που αφορούσαν τα μαθήματα που διδάσκουν, οι αίθουσες διδασκαλίας θεωρούνται γενικά ικανοποιητικές, καθώς είναι κατάλληλες για τα συγκεκριμένα μαθήματα και έχουν και τον αναγκαίο υποστηρικτικό εξοπλισμό.

(γ) Βαθμός χρήσης

Υπάρχουν συνολικά 3 αίθουσες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 αίθουσες σεμιναρίων/εργαστηρίων και ο βαθμός χρήσης των αιθουσών είναι περίπου 3-6 ώρες διδασκαλίας ημερησίως ανά αίθουσα.

Οι αίθουσες φαίνεται να επαρκούν μερικώς για τη διδασκαλία της θεωρίας και της άσκησης πράξης. Οστόσο, χρησιμοποιούνται και οι σεμιναριακές/εργαστηριακές αίθουσες για τα θεωρητικά μαθήματα, καθώς οι 3 αίθουσες διδασκαλίας είναι μικρές για τον αριθμό των φοιτητριών/φοιτητών που τις χρησιμοποιούν.

(δ) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα του υποστηρικτικού εξοπλισμού

Κάθε αίθουσα είναι εξοπλισμένη με πίνακες και σε έξι αίθουσες (1, 2, 4, TEM, Παιδαγωγικού υλικού και Μουσικής) υπάρχουν οθόνες προβολής διαφανειών και μόνιμα εγκαταστημένο προβολικό σύστημα που συνδέεται με υπολογιστή. Το Τμήμα, επίσης, διαθέτει προβολικά συστήματα, ηχοσυστήματα και πιάνο, τα οποία διατίθεται σε όλους τους διδάσκοντες για την καλύτερη διεξαγωγή των μαθημάτων.

Εκπαιδευτικά εργαστήρια:

(α) Αριθμός και χωρητικότητα

Τα εκπαιδευτικά εργαστήρια του Τ.Α.Φ.Π.Π.Η. βρίσκονται στο ισόγειο και στον όροφο του δεύτερου κτιρίου της ΣΕΥΠ (Κτίριο Μαιευτικής-Προσχολικής Αγωγής). Υπάρχουν 1 αίθουσα Βρεφονηπιοκομίας χωρητικότητας 30 ατόμων, 1 αίθουσα TEM χωρητικότητας 25 ατόμων, 1 αίθουσα Παιδαγωγικού Υλικού χωρητικότητας 20 ατόμων, 1 αίθουσα Μουσικής χωρητικότητας 40 ατόμων, 1 αίθουσα Μουσικοκινητικής χωρητικότητας 30 ατόμων και 1 Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών με 20 σταθμούς εργασίας χωρητικότητας 20 ατόμων.

(β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων.

Επαρκείς θεωρούνται μόνο οι αίθουσες TEM και Μουσικοκινητικής. Τα υπόλοιπα εργαστήρια θεωρούνται ότι επιδέχονται ποιοτικής βελτίωσης (π.χ. εμπλουτισμός εργαστηριακού υλικού, απόκτηση εξειδικευμένων χώρων).

(γ) Βαθμός χρήσης.

Ο βαθμός χρήσης είναι περίπου 2-3 ώρες ημερησίως ανά αίθουσα σύμφωνα με τον προγραμματισμό. Οστόσο, πολλές από τις αίθουσες αυτές χρησιμοποιούνται και για τη διδασκαλία των θεωρητικών μαθημάτων, ενώ συχνά, εξαιτίας του μεγάλου αριθμού των φοιτητών δημιουργούνται περισσότερα τους ενός τμήματα, οπότε και χρησιμοποιούνται περισσότερο.

(δ) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα του εργαστηριακού εξοπλισμού.

Πέραν των υπολογιστών οι οποίοι είναι καινούργιοι (εγκατάσταση το εαρινό εξάμηνο του 2020), το Τμήμα δεν έχει εργαστηριακό εξοπλισμό

(ε) Επάρκεια αποθηκών (εργαστηριακού εξοπλισμού, αντιδραστηρίων, κλπ)

Δεν υπάρχει επάρκεια αποθηκευτικών χώρων στο Τμήμα

Είναι διαθέσιμα τα εκπαιδευτικά εργαστήρια για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Κάποια εργαστήρια είναι διαθέσιμα για χρήση εκτός των προγραμματισμένων ωρών μετά από συνεννόηση με το Διδάσκοντα (πχ. αίθουσα μουσικής), ενώ άλλα δεν είναι διαθέσιμα εξαιτίας της έλλειψης προσωπικού.

Επάρκεια και ποιότητα των χώρων και του εξοπλισμού των κλινικών.

Δεν ισχύει για το Τμήμα

Σπουδαστήρια:

Με την ένταξη του στη νέα σχολή Κοινωνικών Επιστημών το Τμήμα δεν διαθέτει πλέον σπουδαστήριο.

Προσωπικό Διοικητικής/Τεχνικής/Ερευνητικής Υποστήριξης

(α) Αριθμός και ειδικότητες

Το Τμήμα διαθέτει δύο μέλη για διοικητική υποστήριξη

(β) Επάρκεια ειδικοτήτων

Όπως και στα μέλη Δ.Ε.Π., έτσι και στο διοικητικό/ερευνητικό/τεχνικό προσωπικό παρατηρείται πολύ σημαντική υποστελέχωση.

Για το ελάχιστο της εξυπηρέτησης των αναγκών του Τμήματος θα χρειαζόταν της υποστήριξης των παρακάτω:

- Διοικητική υποστήριξη: Μία (1) θέση για γραμματειακή-διοικητική υποστήριξη
- Τεχνικοί Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Επικοινωνίας και Δικτύων: τουλάχιστον δύο (2) θέσεις
- Αγωγής & Φροντίδας στην πρώιμη παιδική ηλικία (βρεφονηπιοκόμοι – νηπιαγωγοί): τουλάχιστον τρεις (3) θέσεις
- Διοικητικό προσωπικό: τουλάχιστον μία 1 θέση
- Ε.Τ.Ε.Π.: Τουλάχιστον μία (1) θέση

4.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην παρουσίαση των μαθημάτων; Πώς;

Χρήση των ΤΠΕ γίνεται κατά την παρουσίαση όλων των μαθημάτων

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στη διδασκαλία; Πώς;

ΤΠΕ χρησιμοποιούνται κατά τη διδασκαλία όλων των μαθημάτων. Χρησιμοποιούνται κυρίως υπολογιστές, βιντεοπροβολείς και η ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

ΤΠΕ χρησιμοποιούνται και κατά τη διδασκαλία των εργαστηριακών μαθημάτων.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Η χρήση ΤΠΕ για στην αξιολόγηση των φοιτητών εναπόκειται στον κάθε Διδάσκοντα όπως ορίζεται από το νόμο. Σε όλα τα μαθήματα υπάρχει η χρήση της πλατφόρμας Moodle και η χρήση των διαδικασιών αξιολόγησης που παρέχει χρησιμοποιούνται συστηματικά από τους Διδάσκοντες.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην επικοινωνία των φοιτητών με το διδάσκοντα; Πώς;

Οι ΤΠΕ χρησιμοποιούνται στην επικοινωνία των φοιτητών με το Διδάσκοντα στα περισσότερα μαθήματα. Συγκεκριμένα, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ηλεκτρονικής πλατφόρμας μάθησης και την ιστοσελίδας του τμήματος.

Ποιο το ύψος των επενδύσεων του Τμήματος σε ΤΠΕ κατά την τελευταία πενταετία;

Το Τμήμα δε διαθέτει προϋπολογισμό ώστε να μπορεί να προγραμματίσει επενδύσεις σε οποιοδήποτε τομέα.

4.7. Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα μαθήματα

Στα υποχρεωτικά μαθήματα κορμού η αναλογία είναι 1 διδάσκων για το σύνολο των φοιτητριών του έτους (δηλαδή 1/120-160), ενώ για τα κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα η αναλογία είναι 1/40 περίπου.

Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα εργαστήρια

Η αναλογία σεμιναριακά μαθήματα είναι 1/12 περίπου

**Έχουν οι διδάσκοντες ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές; Τις τηρούν;
Αξιοποιούνται από τους φοιτητές;**

Όλοι οι μόνιμοι Διδάσκοντες έχουν κανονικά συγκεκριμένες ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές. Λόγω έλλειψης χώρων οι συμβασιούχοι/έκτακτοι Διδάσκοντες δεν έχουν συγκεκριμένο χώρο επαφής και συνεργασίας με τους φοιτητές και η συνεργασία τους γίνεται κατόπιν προσυννενόησης.

Η αξιοποίηση των ωρών συνεργασίας θεωρείται ικανοποιητική.

4.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

Πώς μεθοδεύεται η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Η εκπαίδευση των φοιτητριών/των στην ερευνητική διαδικασία επιτυγχάνεται με τρεις τρόπους:

- 1) Με την παρακολούθηση θεωρητικών και σεμιναριακών μαθημάτων που στοχεύουν στην ανάπτυξη των ερευνητικών δεξιοτήτων των φοιτητών, όπως 'Βασικές αρχές μεθόδων έρευνας', 'Ανάπτυξη και εφαρμογή ερευνητικών σχεδιασμών', 'Ανάλυση ποσοτικών δεδομένων', 'Σεμινάριο ερευνητικής εργασίας', 'Τεστ και μετρήσεις στην πρώιμη παιδική ηλικία', 'Αξιολόγηση στις επιστήμες της αγωγής'. Τα μαθήματα αυτά εισάγουν τους φοιτητές στις έννοιες της επιστημονικής έρευνας και στα στάδια υλοποίησης μιας επιστημονικής έρευνας, δηλαδή στην αναζήτηση βιβλιογραφίας, στον προσδιορισμό του ερευνητικού προβλήματος, στην συγκέντρωση των δεδομένων και στην ανάλυση και ερμηνεία των δεδομένων.
- 2) Με την εκπόνηση εργασιών σε μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών, ως προϋπόθεση για την

- επιτυχή ολοκλήρωση αυτών των μαθημάτων. Οι εργασίες αυτές μπορεί να έχουν δύο μορφές, εμπειρικές ερευνητικές εργασίες ή εργασίες ανασκόπησης βιβλιογραφίας.
- 3) Με την εκπόνηση της υποχρεωτικής Πτυχιακής Εργασίας τους, η οποία εστιάζεται στη μελέτη ενός θέματος με την εφαρμογή ποσοτικών ή ποιοτικών μεθόδων έρευνας.

Παρέχεται στους φοιτητές δυνατότητα συμμετοχής σε ερευνητικά έργα;

Ναι, οι φοιτητές μπορούν να συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα.

4.9. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο;

Με ποια εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού συνεργάζεται το Τμήμα και πώς;

Πέραν των συμφωνιών Erasmus+, το Τμήμα συνεργάζεται με Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης και Ερευνητικά Κέντρα, τόσο της Ελλάδας όσο και του εξωτερικού. Οι συνεργασίες αυτές που γίνονται μέσω της πρωτοβουλίας των μελών Δ.Ε.Π, του Τμήματος, περιλαμβάνουν την έρευνα σε τομείς των επιστημών αγωγής, την ανταλλαγή πολύτιμης επιστημονικής γνώσης, καθώς και συνεργασία για την εκπόνηση κοινών ερευνητικών έργων.

Αναφέρονται, στη συνέχεια, επιλεγμένα Ιδρύματα εσωτερικού και εξωτερικού Ανώτατης Εκπαίδευσης, Ερευνητικά Κέντρα, Οργανισμοί, και Φορείς Εκπαιδευτικής Πολιτικής, με τους οποίους συνεργάζεται το Τμήμα.

Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Jyvaskyla University (Finland)
- Federal University of Rio de Janeiro (Brazil)
- University of Bielefeld (Germany)
- University CollegeSealand (Denmark)
- University of Bucharest (Romania)
- Porto University (Portugal)
- Polytechnic Institute of Porto (Portugal)
- Purdue University (USA)
- Seconda Università degli Studi di Napoli (Italy)
- Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Πανεπιστήμιο Κρήτης
- Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
- Πανεπιστήμιο Δ. Μακεδονίας

Ερευνητικά Κέντρα

- FPG Child Development Institute (USA)
- Ψυχολογικό Ινστιτούτο του Πανεπιστημίου Kazimierz Wielki (Πολωνία)
- CARDET (Κύπρος)

Οργανισμοί

- Swedien Emilia Romagna Network (Italy)

- Ίδρυμα Eszter (Ουγγαρία)
- Center for the Study of Democracy (Βουλγαρία)
- Οργανισμός Chiamamilano (Ιταλία)
- Il Meridiano Societa' Cooperative (Ιταλία)
- Supervisor of Regional Children's Rights, Puglia Region (Ιταλία)

Φορείς Εκπαιδευτικής Πολιτικής

- Υπουργείο Παιδείας, Πανεπιστημίων και Έρευνας (Ιταλία)
- Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου
- Regional Department of Home Office – Valencian Regional Government (Ισπανία)
- Umbria Region, Social Services & Education Department (Ιταλία)

Αναπτύσσονται συγκεκριμένες εκπαιδευτικές συνεργασίες με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς φορείς;

Τέτοιας μορφής συνεργασίες αναπτύσσονται στα πλαίσια της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών και στα πλαίσια κάποιων μαθημάτων. Αυτές οι συνεργασίες αφορούν Δημοτικούς Βρεφονηπιακούς Σταθμούς, καθώς και Ιδιωτικούς Παιδικούς Σταθμούς.

Επίσης, αφορούν συνεργασίες για συμμετοχή των φορέων αυτών σε ερευνητικά έργα που συντονίζουν μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

Τέλος, υπάρχει συνεργασία με επαγγελματικές ενώσεις παιδαγωγών πρώιμης παιδικής ηλικίας σε κοινές επιστημονικές δράσεις με στόχο την επαγγελματική ανάπτυξη των παιδαγωγών πρώιμης παιδικής ηλικίας.

4.10. Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;¹⁵

Υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός του Τμήματος σχετικά με την κινητικότητα των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας;

Το Τμήμα ενισχύει και προωθεί την κινητικότητα των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας μέσα από συμφωνίες διμερούς συνεργασίας με ιδρύματα του εξωτερικού. Επιπλέον, γίνονται προσπάθειες ώστε η κινητικότητα των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας από και προς το Τμήμα να ενισχυθεί μελλοντικά με:

- Την επέκταση των συνεργασιών και την υπογραφή διμερών συμφωνιών και με άλλα ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του εξωτερικού μέσω του προγράμματος Erasmus+
- Τη διοργάνωση περισσότερων εκδηλώσεων (ημερίδες, παρουσιάσεις στα πλαίσια των μαθημάτων, χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για δημιουργία ομάδας ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών) σε συνεργασία με τους φοιτητές του Τμήματος που έχουν μετακινηθεί σε άλλες χώρες μέσω του Erasmus, αλλά και με τους εισερχόμενους φοιτητές, προκειμένου να προωθηθεί η ευρωπαϊκή διάσταση της εκπαίδευσης παιδαγωγών πρώιμης παιδικής ηλικίας
- Γνωριμία των φοιτητών του Τμήματος με το ESN (ErasmusStudentNetwork) του ΔΙ.ΠΑ.Ε. και παρότρυνσή τους να εμπλακούν ενεργά στις δραστηριότητές του
- Δημιουργία ενός δικτύου δομών που μπορούν να δεχθούν φοιτητές από Ιδρύματα του εξωτερικού για Πρακτική Άσκηση
- Διαμόρφωση ενός ειδικού module στην αγγλική γλώσσα που θα συνδυάζει μαθήματα και πρακτική εμπειρία σε κάποιον Παιδικό Σταθμό και εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, το οποίο θα απευθύνεται ειδικά σε εισερχόμενους φοιτητές

Πόσες και ποιες συμφωνίες έχουν συναφθεί για την ενίσχυση της κινητικότητας του διδακτικού προσωπικού ή/και των φοιτητών;

Το Τμήμα έχει συνάψει συμφωνίες διμερούς συνεργασίας με 13 Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του εξωτερικού στα πλαίσια της κινητικότητας φοιτητών και Διδασκόντων, μέσω του προγράμματος ERASMUS+. Τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα είναι τα ακόλουθα:

1. VIVES University College – Brugge, Kortrijk, Βέλγιο
2. Artevelde University College Ghent - Ghent, Βέλγιο*
3. Absalon University College - Δανία*
4. Queen Maud University College - Trondheim, Νορβηγία*
5. Justus Liebig University Giessen - Giessen, Γερμανία*
6. NOVIA, University of Applied Sciences – Turku, Vaasa, Φινλανδία
7. Πανεπιστήμιο Κύπρου – Λευκωσία, Κύπρος
8. European University of Cyprus, Λευκωσία, Κύπρος
9. Universidad de Murcia, Murcia, Ισπανία
10. Klaipeda University of Applied Sciences, Klaipeda, Λιθουανία
11. Windesheim University of Applied Sciences, Zwolle, Ολλανδία
12. University of Coimbra, Coimbra, Πορτογαλία

¹⁵ Συμπληρώστε τον Πίνακα 9.

13. Gaziantep, Τουρκία

* Πρόκειται για ιδρύματα με τα οποία υπάρχει συνεχής δραστηριότητα ανταλλαγής φοιτητών και εκπαιδευτικού προσωπικού.

Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Η κινητικότητα του Διδακτικού Προσωπικού κρίνεται ικανοποιητική, αν ληφθεί υπόψη και ο φόρτος εργασίας του μόνιμου προσωπικού λόγου του περιορισμένου αριθμού μελών ΔΕΠ και της πανδημίας. Κατά την εξαετία 2016-2022, πραγματοποιήθηκαν 61 μετακινήσεις Μελών του Ακαδημαϊκού Προσωπικού του Τμήματος στα πλαίσια του προγράμματος ERASMUS+.

Επιπροσθέτως, αρκετές μετακινήσεις που λαμβάνουν χώρα στο Τμήμα, αφορούν συμμετοχή σε Διεθνή και Ελληνικά Επιστημονικά Συνέδρια.

Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Κατά την τελευταία εξαετία, δώδεκα (12) μέλη του Ακαδημαϊκού Προσωπικού άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων. Το Τμήμα, μέσω της ανάπτυξης περισσοτέρων συνεργασιών με ιδρύματα του εξωτερικού, κάνει προσπάθειες για την αύξηση των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Ιδρυμάτων που μετακινούνται προς το Τμήμα.

Πόσοι φοιτητές του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών που μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα κατά την πενταετία 2017-2022 είναι 34. Από αυτούς, 15 μετακινήθηκαν για σπουδές, ενώ 19 πραγματοποίησαν την Πρακτική τους Άσκηση στο εξωτερικό.

Πόσοι φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Οι φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων που μετακινήθηκαν προς το Τμήμα, κατά την τελευταία πενταετία, ήταν 14.

Υπάρχουν διαδικασίες αναγνώρισης του εκπαιδευτικού έργου που πραγματοποιήθηκε σε άλλο Ίδρυμα;

Ναι, μέσω του συστήματος ECTS

Πόσο ικανοποιητική είναι η λειτουργία και η στελέχωση του κεντρικού Γραφείου Διεθνών / Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων τους;

Στο ΔΙ.ΠΑ.Ε. λειτουργεί Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων, αρμοδιότητα του οποίου είναι και η διεκπεραίωση

των διαδικασιών της κινητικότητας του προγράμματος Erasmus+. Η λειτουργία αυτού του γραφείου κρίνεται ικανοποιητική, γεγονός που αποδεικνύεται από τη βοήθεια που προσφέρει σε όσους/ες φοιτητές ή μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού επιθυμούν να συμμετέχουν σε προγράμματα κινητικότητας, παρά το γεγονός του μειωμένου αριθμού υπαλλήλων που στελεχώνουν αυτό το γραφείο.

Τι ενέργειες για την προβολή και ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας για τα προγράμματα κινητικότητας αναλαμβάνει το Τμήμα;

Το Τμήμα οργανώνει Ημερίδες Ενημέρωσης για τα προγράμματα κινητικότητας κάθε ακαδημαϊκού εξάμηνο. Στις Ημερίδες αυτές περιγράφεται και αναλύεται η φιλοσοφία των προγραμμάτων κινητικότητας, παρουσιάζονται τα Ιδρύματα στα οποία μπορούν να μετακινηθούν οι φοιτητές και το προσωπικό του Τμήματος, και δίνονται πρακτικές συμβουλές του σχεδιασμού αυτής της κινητικότητας.

Οργανώνονται εκδηλώσεις για τους εισερχόμενους φοιτητές από άλλα Ιδρύματα;

Το γραφείο ERASMUS διοργανώνει εκδηλώσεις υποδοχής για τους εισερχόμενους φοιτητές στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Πώς υποστηρίζονται οι εισερχόμενοι φοιτητές;

Το Τμήμα διαθέτει δύο Ακαδημαϊκούς Υπεύθυνους για την υποδοχή των εισερχόμενων φοιτητών από άλλα Ιδρύματα, μία Υπεύθυνη για σπουδές και μία για Πρακτική Άσκηση, οι οποίες συνεργάζονται στενά με το γραφείο Erasmus του Ιδρύματος. Οι δύο Υπεύθυνες Καθηγήτριες υποδέχονται τους φοιτητές, τους ενημερώνουν για το Τμήμα, το Ίδρυμα και τα συγκεκριμένα μαθήματα που μπορούν να παρακολουθήσουν, ενώ έχουν τακτική επαφή μαζί τους για οποιαδήποτε θέματα προκύψουν κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Τμήμα.

Επιπλέον, στους εισερχόμενους φοιτητές, δίνεται δωρεάν ατομική κάρτα (πάσο) για φτηνότερα εισιτήρια των αστικών συγκοινωνιών, και κάρτα σίτισης. Επίσης, το Γραφείο Διεθνών Σχέσεων σε συνεργασία με την εθελοντική ομάδα ERASMUS, βοηθάει τους/τις εισερχόμενους/ες φοιτητές να βρούνε τόπο διαμονής κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο ΔΙ.ΠΑ.Ε. Οι εθελοντές φοιτητές αναλαμβάνουν, επίσης, την βοήθεια των εισερχομένων φοιτητών (παραλαβή από το αεροδρόμιο, κ.λ.π.). Επίσης, το 2012 ιδρύθηκε το ESN (ErasmusStudentsNetwork), το οποίο είναι μέρος της Πανευρωπαϊκής οργάνωσης φοιτητών ESN, και δημιουργήθηκε για να στηρίζει και να συμβάλλει στην ανάπτυξη του προγράμματος κινητικότητας Erasmus.

Πόσα μαθήματα διδάσκονται σε ξένη γλώσσα για εισερχόμενους αλλοδαπούς φοιτητές;

Για το ακαδημαϊκό έτος 2021-22 τα μαθήματα του Τμήματος που διδάσκονται και στην αγγλική γλώσσα και είναι τα ακόλουθα:

1. Εισαγωγή στην Ψυχολογία (Α' εξ.)
2. Αξιολόγηση στις Επιστήμες της Αγωγής (Β' εξ.)
3. Κινητικό παιγνίδι & βασικές δεξιότητες (Γ' εξ.)

4. Τεστ και μετρήσεις στην πρώιμη παιδική ηλικία (Γ' εξ.)
5. Επαγγελματική Ηθική και Δεοντολογική Συμπεριφορά (Δ' εξ.)
6. Ειδικά Θέματα Αναπτυξιακής Ψυχολογίας (ΣΤ' εξ.)
7. Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία (Ζ' εξ.)
8. Συμβουλευτική & διαπροσωπικές δεξιότητες στην αγωγή πρώιμης παιδικής ηλικίας (Ζ' εξ.)
9. Εφαρμογές Σχολικής Ψυχολογίας (Ζ' εξ.)
10. Κοινωνική παιδαγωγική & διαπολιτισμικότητα (Ζ' εξ.)

Ο αριθμός και το εύρος των μαθημάτων εμπλουτίζεται κάθε ακαδημαϊκή χρονιά ανάλογα και με τους συμβασιούχους του τμήματος, που λόγω της υποστελέχωσης του σε μόνιμο προσωπικό (μόνο 7 μέλη ΔΕΠ) υποστηρίζουν πολλές ανάλογες δραστηριότητες

Οι εισερχόμενοι/ες φοιτητές μπορούν να επιλέξουν από τα προαναφερόμενα μαθήματα, και να συμμετέχουν στην παρακολούθηση αυτών των μαθημάτων, μαζί με τους φοιτητές του Τμήματος.

Υπάρχει πρόσθετη (από το Τμήμα ή/και το Ίδρυμα) οικονομική ενίσχυση των φοιτητών και των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού που λαμβάνουν μέρος στα προγράμματα κινητικότητας;

Μεγάλο μέρος των εξόδων των προγραμμάτων κινητικότητας των φοιτητών και των Μελών του Ακαδημαϊκού Προσωπικού καλύπτεται από το πρόγραμμα ERASMUS+.

Πώς προωθείται στο Τμήμα η ιδέα της κινητικότητας φοιτητών και μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού και της Ευρωπαϊκής διάστασης γενικότερα;

Οι δύο Ακαδημαϊκές Υπεύθυνες του Τμήματος για τα προγράμματα κινητικότητας ενημερώνουν συστηματικά φοιτητές και μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού για τις ευκαιρίες που υπάρχουν. Η ιδέα της Ευρωπαϊκής διάστασης προωθείται και μέσω του περιεχομένου των διδασκόμενων μαθημάτων, μέσω των ερευνητικών συνεργασιών που διατηρούν μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού με εκπαιδευτικούς από Ιδρύματα του εξωτερικού και μέσω της διοργάνωσης σεμιναρίων και επιμορφωτικών εκδηλώσεων με τη συμμετοχή και ομιλητών από άλλα Ιδρύματα του εξωτερικού.

Δύο φορές το χρόνο διοργανώνονται ενημερωτικές εκδηλώσεις σε συνεργασία με το γραφείο Erasmus του Ιδρύματος κατά τις οποίες παρουσιάζονται τα προγράμματα κινητικότητας, ενώ συμμετέχουν και φοιτητές που έχουν πραγματοποιήσει σπουδές ή Πρακτική Άσκηση στο εξωτερικό για να προωθήσουν την ιδέα της κινητικότητας.

Πώς ελέγχεται η ποιότητα (και όχι μόνον η ποσότητα) της κινητικότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού;

Δεν υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία ελέγχου της ποιότητας της κινητικότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού, πέρα από την έκθεση δραστηριοτήτων που καταθέτουν στο γραφείο Erasmus μετά την επάνοδό τους στο Ίδρυμα. Ωστόσο, υπάρχει η δυνατότητα ενημέρωσης των φοιτητών και των άλλων συναδέλφων στα πλαίσια των μαθημάτων και συνελεύσεων σχετικά με το εκπαιδευτικό έργο που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της κινητικότητας σε άλλο Ίδρυμα. Επιπλέον, τα τελευταία χρόνια αρχίζει να αναπτύσσεται ενδιαφέρον από διδάσκοντες του εξωτερικού (συνεργαζόμενα Ιδρύματα στα

πλαίσια του προγράμματος Erasmus+) να επισκεφτούν το Τμήμα. Τέλος, μέσω των ερευνητικών συνεργασιών που διατηρούν μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού με εκπαιδευτικούς από Ιδρύματα του εξωτερικού, διοργανώνονται ενημερωτικές εκδηλώσεις στις οποίες συμμετέχουν φοιτητές και απόφοιτοι του Τμήματος.

5. Ερευνητικό έργο

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα του επιτελούμενου σε αυτό ερευνητικού έργου

Για κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει να απαντηθούν και να σχολιασθούν τα ακόλουθα τουλάχιστον σημεία:

(α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο;

(β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ποιους ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο;

5.1. Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;

Υπάρχει συγκεκριμένη ερευνητική πολιτική του Τμήματος; Ποια είναι;

Η ερευνητική πολιτική του Τμήματος χαράσσεται με βάση τις τρέχουσες επιστημονικές εξελίξεις στον χώρο της έρευνας στην πρώιμη παιδική ηλικία. Εστιάζεται στους ακόλουθους αξόνους:

- Διεύρυνση των ερευνητικών συνεργασιών του Τμήματος με Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης και Ερευνητικά Κέντρα, τόσο της χώρας όσο και του εξωτερικού
- Συντονισμός και συμμετοχή σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα
- Δημιουργία ερευνητικών ομάδων
- Διευκόλυνση των μελών του τμήματος για ερευνητικές συνεργασίες

Πώς παρακολουθείται η υλοποίηση της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος;

Η υλοποίηση της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος παρακολουθείτε με βάση τους ακόλουθους αξόνους:

- Συντονισμός ερευνητικών προγραμμάτων από το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος
- Συμμετοχές του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος σε ερευνητικά προγράμματα
- Δημοσιευμένες επιστημονικές εργασίες του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος
- Συμμετοχές σε Παγκόσμια και Διεθνή Συνέδρια του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος
- Αναφορές στο δημοσιευμένο ερευνητικό έργο μελών του Τμήματος
- Συνεργασίες του Τμήματος με Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης

Πώς δημοσιοποιείται ο απολογισμός υλοποίησης της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος;

Ο απολογισμός υλοποίησης της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος πραγματοποιείται με βάση την αξιολόγηση των αξόνων της ερευνητικής πολιτικής, και αποτυπώνεται σε ετήσια βάση στην έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος, αλλά και μέσω των βιογραφικών των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, τα οποία δημοσιοποιούνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Παρέχονται κίνητρα για τη διεξαγωγή έρευνας στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας; Ποια είναι αυτά;

Κίνητρα για την ερευνητική δραστηριότητα είναι η συμβολή στην προώθηση γνώσεων σε θέματα αιχμής των διαφόρων ερευνητικών πεδίων, η καθιέρωση των μελών Δ.Ε.Π. στην ευρύτερη επιστημονική κοινότητα και η βελτίωση των μαθημάτων τους μέσω της υποστήριξης της από ερευνητικά δεδομένα (researchinformedteaching). Αυτά τα κίνητρα είναι ατομικά, και δεν υποστηρίζονται από οργανωμένες ενέργειες και θεσμούς, όμως στις Γ.Σ. του Τμήματος διαρκώς γίνονται συζητήσεις για την προαγωγή της έρευνας από τα μέλη του τμήματος.

Πώς ενημερώνεται το ακαδημαϊκό προσωπικό για δυνατότητες χρηματοδότησης της έρευνας;

Υπάρχει ενημέρωση των μελών Δ.Ε.Π. για τις δυνατότητες που τους παρέχονται και τους πόρους και τους φορείς χρηματοδότησης για την διεξαγωγή έρευνας από διάφορες ημερίδες και ενημερώσεις του Ε.Λ.Κ.Ε. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. Επιπλέον, τα μέλη Δ.Ε.Π. φροντίζουν και ατομικά για τέτοιους είδους ενημέρωση. Η αναζήτηση των πηγών χρηματοδότησης έγκειται στην αναζήτηση ενημερωτικών ιστοσελίδων (για πιθανότητα χρηματοδότησης από Ευρωπαϊκή Ένωση, Γ.Γ.Ε.Τ., ΕΛ.Ι.Δ.Ε.Κ., Ι.Κ.Υ. κλπ.), στην εγγραφή σε επιστημονικές ενώσεις και οργανισμούς και διαρκής επαφή με συνεργάτες από πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Επίσης, όταν φορείς χρηματοδότησης διοργανώνουν γενικές ενημερωτικές ημερίδες σχετικά με τις δυνατότητες χρηματοδότησης, τα μέλη του Τμήματος προτρέπονται να τις παρακολουθήσουν.

Πώς υποστηρίζεται η ερευνητική διαδικασία;

Λόγω των μόλις τριών ετών λειτουργίας του Τμήματος στα πλαίσια του Πανεπιστημίου, δεν υπήρχε θεσμικά οργανωμένη διαδικασία υποστήριξης της ερευνητικής διαδικασίας προηγουμένως (ως ΤΕΙ). Ήδη όμως ο Ε.Λ.Κ.Ε. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. έχει δρομολογήσει προς αυτήν την κατεύθυνση που αναμένεται να αποτυπωθεί τα επόμενα χρόνια.

Υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες έρευνας;

Δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες υποτροφίες έρευνας κατά τα τρία πρώτα χρόνια λειτουργίας του Τμήματος ως Πανεπιστημιακό.

Πώς διαχέονται τα ερευνητικά αποτελέσματα στο εσωτερικό του Τμήματος;

Τα μέλη Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα φροντίζουν για τη διάχυση των αποτελεσμάτων με τις ακόλουθες ενέργειες: οργάνωση ημερίδων και διαλέξεων, ανακοινώσεις σε συνέδρια και ανάρτηση των αποτελεσμάτων στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Επίσης, επικαιροποιούν το βιογραφικό τους με τις νέες έρευνες που δημοσιεύονται σε επιστημονικά περιοδικά.

Πώς διαχέονται τα ερευνητικά αποτελέσματα εκτός Τμήματος, στην ελληνική και διεθνή ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα;

Η διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων εκτός του Τμήματος βασίζεται, κυρίως, στις δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά, διεθνή ή ελληνικά, και στη συμμετοχή με ανακοινώσεις σε επιστημονικά

Συνέδρια ή Συμπόσια. Το ίδρυμα υποστηρίζει μερικώς αυτού του είδους τις δραστηριότητες, με συγκεκριμένη κατά περίπτωση χρηματοδότηση. Βέβαια, οι διαδικασίες διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν και τις ατομικές προσπάθειες των μελών Δ.Ε.Π., με τις συνεργασίες που αναπτύσσουν με ακαδημαϊκά ιδρύματα του εσωτερικού ή του εξωτερικού, και με τις μετακινήσεις που πραγματοποιούν στα πλαίσια Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Κινητικότητας και συμμετοχή σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια.

Πώς διαχέονται τα ερευνητικά αποτελέσματα στο τοπικό και εθνικό κοινωνικό περιβάλλον;

Η διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στο τοπικό και εθνικό κοινωνικό περιβάλλον ακολουθεί τις διαδικασίες που προαναφέρθηκαν. Περιλαμβάνει, επίσης, την οργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων και ομιλιών από διάφορους εθνικούς φορείς

5.2. Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;

Ποια ερευνητικά προγράμματα και δραστηριότητες υλοποιήθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη κατά την τελευταία πενταετία;

Λίστα ερευνητικών προγραμμάτων/έργων που μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι/ήταν επιστημονικοί υπεύθυνοι ή μέλη της ερευνητικής ομάδας.

1. ProW: Προωθώντας την ευημερία των παιδαγωγών μέσω της ενίσχυσης θετικής συμπεριφοράς στην αγωγή πρώιμης παιδικής ηλικίας

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Επιτροπή – KA3

Χρονικό διάστημα: 2021-2024

Προϋπολογισμός: 2.208.342,00 €

Επιστημονικά υπεύθυνος του Ευρωπαϊκού έργου: Βασίλης Γραμματικόπουλος, Καθηγητής

Μέλη της ομάδας έργου: Ζαχοπούλου Ευρυδίκη Καθηγήτρια, Ψάλτη Αναστασία Καθηγήτρια, Βιτούλης Μιχάλης Επικ. Καθηγητής, Μεγαλονίδου Χριστίνα Επικ. Καθηγήτρια, Πέτκου Δάφνη Επικ. Καθηγήτρια, Γρηγορόπουλος Ηρακλής ΕΔΙΠ, Τζιωρτζιώτη Ζωή ΕΔΙΠ

2. OnlineHE: Ένα πρακτικό εργαλείο για την ενσωμάτωση της ηλεκτρονικής μάθησης στα προγράμματα της ανώτατης εκπαίδευσης

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Επιτροπή – KA2

Χρονικό διάστημα: 2021-2023

Προϋπολογισμός: 183.680,00 €

Επιστημονικά υπεύθυνος της Ελληνικής συμμετοχής: Βασίλης Γραμματικόπουλος, Καθηγητής

Μέλη της ομάδας έργου: Βιτούλης Μιχάλης, Επικ. Καθηγητής

3. ResilientPreschools: Ανθεκτικότητα και ευημερία στην προσχολική αγωγή ως πρόληψη συναισθηματικών, κοινωνικών και συμπεριφοριστικών προβλημάτων

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Επιτροπή – KA2

Χρονικό διάστημα: 2020 – 2022

Προϋπολογισμός: 207.425,00 €

Επιστημονικά υπεύθυνος της Ελληνικής συμμετοχής: Βασίλης Γραμματικόπουλος, Καθηγητής

Μέλη της ομάδας έργου: Ζαχοπούλου Ευρυδίκη, Καθηγήτρια

4. SWPBS: Οικοδομώντας Θετικά, Ενταξιακά και Ισότιμα Μαθησιακά Περιβάλλοντα μέσω της Προσέγγισης 'Σχολικό Σύστημα Προώθησης Θετικής Συμπεριφοράς
 Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Επιτροπή – KA3
 Χρονικό διάστημα: 2019 – 2022
 Προϋπολογισμός: 1.699.435,00 €
 Μέλη της ομάδας έργου: Βασίλης Γραμματικόπουλος, Καθηγητής & Ζαχοπούλου Ευρυδίκη, Καθηγήτρια
5. "Umbrella" project: Υποστήριξη Παρεμβάσεων Κοινωνικής Μέριμνας Φοιτητών του ΔΙΠΑΕ
 Χρηματοδότηση: ΕΣΠΑ
 Χρονικό διάστημα: 2018 – 2022
 Προϋπολογισμός: 1.639.435,00 €
 Επιστημονικά υπεύθυνη του ιδρυματικού έργου: Ζαχοπούλου Ευρυδίκη Καθηγήτρια
 Μέλη της ομάδας έργου: Βασίλης Γραμματικόπουλος Καθηγητής, Ψάλτη Αναστασία Καθηγήτρια, Βιτούλης Μιχάλης Επικ. Καθηγητής, Μεγαλονίδου Χριστίνα Επικ. Καθηγήτρια, Πέτκου Δάφνη Επικ. Καθηγήτρια, Γρηγορόπουλος Ηρακλής ΕΔΙΠ, Τζιωρτζιώτη Ζωή ΕΔΙΠ
6. BackpackID: Γεφυρώνοντας γλώσσες και μνήμες για την ανάδειξη των πολλαπλών ταυτοτήτων:
 "Ποτέ μην αφήνεις πίσω το σακίδιο σου"
 Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Επιτροπή – KA3
 Χρονικό διάστημα: 2017 – 2020
 Προϋπολογισμός: 377.705,00 €
 Μέλη της ομάδας έργου: Βασίλης Γραμματικόπουλος, Καθηγητής
7. SIA-ProD: Μία καινοτόμα προσέγγιση αυτό-βελτίωσης για την επαγγελματική ανάπτυξη των παιδαγωγών πρώιμης παιδικής ηλικίας
 Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Επιτροπή – KA2
 Χρονικό διάστημα: 2016 – 2019
 Προϋπολογισμός: 284.050,00 €
 Επιστημονικά υπεύθυνος του Ευρωπαϊκού έργου: Βασίλης Γραμματικόπουλος, Καθηγητής
 Μέλη της ομάδας έργου: Ζαχοπούλου Ευρυδίκη, Καθηγήτρια
8. EQuaR: Βελτιώνοντας την ποιότητα στην αγωγή και φροντίδα πρώιμης παιδικής ηλικίας μέσω συμμετοχής
 Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Επιτροπή – KA2
 Χρονικό διάστημα: 2014 – 2017
 Προϋπολογισμός: 391.132,00 €
 Επιστημονικά υπεύθυνος της Ελληνικής συμμετοχής: Βασίλης Γραμματικόπουλος, Καθηγητής

Ποιο ποσοστό μελών ΔΕΠ αναλαμβάνει ερευνητικές πρωτοβουλίες;

Όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος έχουν ενεργή ερευνητική δραστηριότητα. Παρουσιάζουν ερευνητικό συγγραφικό έργο, που περιλαμβάνει δημοσιευμένες εργασίες σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά και σε πρακτικά συνεδρίων, καθώς και ανακοινώσεις σε παγκόσμια και διεθνή συνέδρια. Ο συντονισμός ερευνητικών προγραμμάτων, καθώς και η συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά ερευνητικά

προγράμματα αποτελούν μέρος της ερευνητικής δραστηριότητας των μελών του Τμήματος.

Συμμετέχουν εξωτερικοί συνεργάτες ή/και μεταδιδακτορικοί ερευνητές στα ερευνητικά προγράμματα;

Σε όλα τα ερευνητικά προγράμματα που μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος είναι/ήταν Επιστημονικά Υπεύθυνοι ή Επιστημονικοί Συνεργάτες συμμετέχουν/συμμετείχαν εξωτερικοί συνεργάτες ή/και μεταδιδακτορικοί ερευνητές από ακαδημαϊκά ιδρύματα της Ελλάδας ή/και του εξωτερικού

5.3. Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;

Αριθμός και χωρητικότητα ερευνητικών εργαστηρίων.

Το Τμήμα έχει ένα θεσμοθετημένο εργαστήριο «Ανάπτυξης και μάθησης του παιδιού»(ΦΕΚ 5316/3.12.2020)που συστεγάζεται στις εγκαταστάσεις του Τμήματος στην αίθουσα παιδαγωγικού υλικού, με εμβαδόν περίπου 40-50μ²»

Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων των ερευνητικών εργαστηρίων.

Έχουν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες για τη στέγαση του εργαστήριου σε δικό του χώρο.

Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα του εργαστηριακού εξοπλισμού.

Το εργαστήριο δεν διαθέτει ακόμα αυτόνομο εξοπλισμό. Όμως έχουν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες για τον εξοπλισμό του εργαστήριου.

Καλύπτουν οι διαθέσιμες υποδομές τις ανάγκες της ερευνητικής διαδικασίας;

Όχι, και για αυτό γίνονται ενέργειες.

Ποια ερευνητικά αντικείμενα δεν καλύπτονται από τις διαθέσιμες υποδομές;

Από τη στιγμή που δεν υπάρχουν οι απαραίτητες υποδομές για ερευνητική δραστηριότητα, υπάρχει σημαντική έλλειψη κάλυψης αντικειμένων. Με εξαίρεση κάποια εργαλεία παιδαγωγικής και ψυχολογικής έρευνας (κυρίως ερωτηματολόγια) δεν υπάρχει σημαντική υποδομή υποστήριξης ερευνητικών δραστηριοτήτων.

Πόσο εντατική χρήση γίνεται των ερευνητικών υποδομών;

Δεν ισχύει για το Τμήμα μας αυτό.

Πόσο συχνά ανανεώνονται οι ερευνητικές υποδομές; Ποια είναι η ηλικία του υπάρχοντος εξοπλισμού και η λειτουργική του κατάσταση και ποιες οι τυχόν ανάγκες ανανέωσης/επικαιροποίησης;

Δεν ισχύει για το Τμήμα μας αυτό.

Πώς χρηματοδοτείται η προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών;

Δεν ισχύει για το Τμήμα μας αυτό ακόμα. Έχουν γίνει όμως ενέργειες να ενταχθούν σε προγράμματα ΕΣΠΑ, είτε Δημοσίων Επενδύσεων μελλοντικές υποδομές.

5.4. Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;¹⁶

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το Τμήμα λειτουργεί ως Πανεπιστημιακό μόλις τρία χρόνια, «κουβαλώντας» ακόμα γνωστές αδυναμίες σε ότι αφορά την ερευνητική ανάπτυξη και υποστήριξη των μελών του (πρώην τμήματα Τ.Ε.Ι.), ο αριθμός δημοσιεύσεων κρίνεται πολύ ικανοποιητικός, καθώς η πλειοψηφία αυτών είναι σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά κύρους και διεθνή συνέδρια. Σκοπός είναι να βελτιωθεί ακόμα περαιτέρω εκμεταλλευόμενοι των δυνατοτήτων ενός πανεπιστημιακού τμήματος (προσέλκυση υψηλού κύρους ακαδημαϊκών συναδέλφων, μειωμένου ωραρίου διδασκαλίας κλπ.).

Ο παρακάτω Πίνακας αναφέρει τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μόνιμων μελών του Τμήματος

	Βιβλία/μονογραφίες	Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές	Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές	Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους	Συλλογικοί τόμοι στους οποίους επιστημονικός εκδότης είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος	Άλλες εργασίες
Τρέχοντας – 4	1	8	12	4		
Τρέχοντας – 3	1	17	6	1	2	
Τρέχοντας – 2		11	4	1		
Προηγ. έτος		14	8	1		3
Τρέχοντας*	3	29	8	2		3
Σύνολο	5	79	18	9	2	3

¹⁶ Συμπληρώστε τον Πίνακα 15.

5.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;¹⁷

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το Τμήμα λειτουργεί ως Πανεπιστημιακό μόλις τρία χρόνια, «κουβαλώντας» ακόμα γνωστές αδυναμίες σε ότι αφορά την ερευνητική ανάπτυξη και υποστήριξη των μελών του (πρώην τμήματα Τ.Ε.Ι.), ο βαθμός αναγνώρισης κρίνεται πολύ ικανοποιητικός.

Σκοπός είναι να βελτιωθεί ακόμα περαιτέρω εκμεταλλευόμενοι των δυνατοτήτων ενός πανεπιστημιακού τμήματος (προσέλκυση υψηλού κύρους ακαδημαϊκών συναδέλφων, μειωμένου ωραρίου διδασκαλίας κλπ.).

Ο παρακάτω Πίνακας αναφέρει το βαθμό αναγνώρισης της έρευνας των μόνιμων μελών του τμήματος

	Ετεροαναφορές	Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων	Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών	Προσκλήσεις για διαλέξεις
Τρέχον έτος – 5	353	1	4	
Τρέχον έτος – 4	359	2	3	1
Τρέχον έτος – 3	377	2	5	
Προηγ. έτος	438	1	7	
Τρέχον έτος*	199	3	7	1
Σύνολο	1726	9	19	1

Υπάρχει πρακτική αξιοποίηση (π.χ. βιομηχανικές εφαρμογές) των ερευνητικών αποτελεσμάτων των μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Λόγω της εφαρμοσμένης φύσης του αντικειμένου που θεραπεύει το τμήμα, οι περισσότερες έρευνες είναι εφαρμοσμένες έρευνες πεδίου, οι οποίες γίνονται στους φορείς παροχής αγωγής και φροντίδας στην πρώιμη παιδική ηλικία. Συνέπεια αυτού, είναι ότι τα ερευνητικά αποτελέσματα επικοινωνούνται άμεσα, με το που «παράγονται» στους φορείς και είναι στη διάθεση τους για άμεση πρακτική αξιοποίηση. Αυτά αφορούν κυρίως καινοτόμες προσεγγίσεις στην αγωγή και φροντίδα πρώιμης παιδικής ηλικίας, αξιολόγηση της ποιότητας δομικών στοιχείων των φορέων αυτών, αξιολόγηση διαδικασιών κλπ.

5.6. Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;

Υπάρχουν ερευνητικές συνεργασίες και ποιες

(α) Με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος;

Τα μέλη του Τμήματος έχουν αναπτύξει μεμονωμένες συνεργασίες με μέλη άλλων Τμημάτων του Ιδρύματος, αν και ως μοναδικό Τμήμα Αγωγής του ΔΙ.ΠΑ.Ε. αυτό δεν είναι τόσο εύκολο, λόγω της διαφορετικότητας των γνωστικών αντικειμένων.

(β) Με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού;

Στα πλαίσια ερευνητικών προγραμμάτων, έχουν αναπτυχθεί συνεργασίες με μέλη της ακαδημαϊκής

¹⁷ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 16.

κοινότητας των ακόλουθων ιδρυμάτων του εξωτερικού:

- Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Πάντειο Πανεπιστήμιο.
- Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Πανεπιστήμιο Κρήτης
- Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
- Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

(γ) Με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού;

Στα πλαίσια ερευνητικών προγραμμάτων, έχουν αναπτυχθεί συνεργασίες με μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας των ακόλουθων ιδρυμάτων του εξωτερικού :

- Πανεπιστήμιο Κύπρου
- CARDET
- University of Jyvaskyla (Finland)
- Southampton University (United Kingdom).
- University of Cambridge
- University of London
- Purdue University (USA)
- University of Porto (Portugal)
- Federal University of Rio de Janeiro (Brazil)
- Polytechnic Institute of Porto (Portugal)
- University of Bucharest (Romania)
- University College Sealand (Denmark)

5.7. Πώς κρίνετε τις διακρίσεις και τα βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος;
Ποια βραβεία ή/και διακρίσεις έχουν απονεμηθεί σε μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;
Κατά την πενταετία 2017-2022, δεν απονεμήθηκε κάποια διάκριση ή βραβείο σε ερευνητικό έργο του Τμήματος.
Ποιοι τιμητικοί τίτλοι (επίτιμοι διδάκτορες, επισκέπτες καθηγητές, ακαδημαϊκοί, αντεπιστέλλοντα μέλη ακαδημιών κλπ). έχουν απονεμηθεί από άλλα ιδρύματα σε μέλη ΔΕΠ του Τμήματος;
Κατά την πενταετία 2017-2022, δεν απονεμήθηκε τιμητικός τίτλος σε κάποιο μέλος ΔΕΠ.
5.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα;
Πόσοι προπτυχιακοί φοιτητές συμμετέχουν σε ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος; Πόσοι μεταπτυχιακοί και πόσοι υποψήφιοι διδάκτορες;
Η συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών στην έρευνα είναι περιορισμένη, και αυτό σχετίζεται άμεσα με την έως και το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 απουσία Προγράμματος Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών στο Τμήμα.
Σε ότι αφορά τους προπτυχιακούς φοιτητές, όλοι τους θα συμμετέχουν σε ερευνητικές δραστηριότητες μέσω του μαθήματος «Σεμινάριο Ερευνητικής Εργασίας» που είναι υποχρεωτικό (6 ^ο εξάμηνο), καθώς και της εκπόνησης της Πτυχιακής τους Εργασίας, η οποία είναι επίσης υποχρεωτική (8 ^ο εξάμηνο).

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των σχέσεών του με ΚΠΠ φορείς

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο.

6.1. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

Ποια έργα συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς εκτελούνται ή εκτελέσθηκαν στο Τμήμα κατά την τελευταία πενταετία;

Μία βασική μορφή συνεργασίας του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς είναι πραγματοποίηση εργαστηριακών μαθημάτων σε δημοτικούς και ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς της Θεσσαλονίκης. Τα εργαστήρια πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου και για όλα τα εξάμηνα. Τα εργαστήρια εποπτεύονται από καθηγητές του Τμήματος σε συνεργασία με το εκπαιδευτικό προσωπικό των παιδικών σταθμών.

Επίσης μια άλλη μορφή συνεργασίας του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς είναι μέσω του θεσμού της πρακτικής άσκησης των φοιτητών/τριών. Κάθε φοιτητής υποχρεούται πριν την ολοκλήρωση των σπουδών του και ως μέρος της εκπαίδευσης του να κάνει Πρακτική Άσκηση. Αυτή η συνεργασία είναι σημαντική γιατί επιτρέπει τη σύνδεση του Τμήματος με τους ΚΠΠ φορείς καθώς οι φοιτητές πραγματοποιούν την Πρακτική τους Άσκηση σε πραγματικές συνθήκες που αφορούν το επάγγελμά τους και επιβλέπονται από μόνιμους Καθηγητές του Τμήματος οι οποίοι πραγματοποιούν επισκέψεις σε αυτούς τους φορείς. Αυτό δίνει τη δυνατότητα να ενημερώνονται για τις νέες εξελίξεις στο χώρο της προσχολικής αγωγής και να αναπτύσσουν επιστημονικές & ερευνητικές συνεργασίες.

Μία άλλη μορφή συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς είναι μέσω ερευνητικών προγραμμάτων (όπως Αρχιμήδης, Θαλής, Comenius, Erasmus+). Μέσω των προγραμμάτων αυτών το Τμήμα μας ανέπτυξε συνεργασίες με κοινωνικούς φορείς (κυρίως δήμους και ιδιωτικούς φορείς) στους οποίους πραγματοποιήθηκε η εφαρμογή των παραπάνω προγραμμάτων τα αποτελέσματα των οποίων δημοσιεύθηκαν και δημοσιεύονται σε περιοδικά, δελτία τύπου και παρουσιάστηκαν σε ημερίδες.

Πόσα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος συμμετείχαν σ' αυτά;

Συμμετείχαν και συμμετέχουν όλα τα μόνιμα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, καθώς επίσης και κάποια μέλη από το έκτακτο διδακτικό προσωπικό.

Πόσοι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές του Τμήματος συμμετείχαν σε αυτά;

Συμμετείχαν όλοι οι προπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος καθώς τόσο η εργαστηριακή άσκηση, όσο και η πρακτική άσκηση είναι μαθήματα υποχρεωτικά. Δεν υπάρχει ακόμη συμμετοχή μεταπτυχιακών ή διδακτορικών φοιτητών.,

Πώς αναγνωρίζεται και προβάλλεται η επιστημονική συνεργασία του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

Τα αποτελέσματα της επιστημονικής συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς ανακοινώνονται σε συνέδρια και ημερίδες που οργανώνει το Τμήμα, όπως το Διεθνές Συνέδριο Προσχολικής Αγωγής που οργάνωσε το Τμήμα σε συνεργασία με τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Βρεφονηπαγωγών, η ημερίδα με θέμα «EARLYCHANGEWORKSHOP: InternationalperspectivesinEarlyChildhoodEducationκ.ά. Επίσης προβάλλονται με τις εργασίες που δημοσιεύουν τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά, και παρουσιάζονται με εισηγήσεις Καθηγητών του Τμήματος σε διεθνή και εθνικά συνέδρια και επιστημονικές ημερίδες.

6.2. Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

Υπάρχουν μηχανισμοί και διαδικασίες για την ανάπτυξη συνεργασιών; Πόσο αποτελεσματικοί είναι κατά την κρίση σας;

Η ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς γίνεται:

- Μέσω του θεσμού της πρακτικής άσκησης των φοιτητών του Τμήματος και της διεξαγωγής εργαστηριακών μαθημάτων στους παραγωγικούς χώρους.
- Με συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς σε ερευνητικά προγράμματα (ΘΑΛΗΣ, ERLYCHANGE, ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ, ΕΡΕΑΕΚ, ΕΣΠΑ, COMENIUS).

Επίσης τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν αναπτύξει εξαιρετικά σημαντικές δραστηριότητες και συνεργασίες που οφείλονται σε ατομικές πρωτοβουλίες.

Πώς αντιμετωπίζουν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών;

Υπάρχει πολύ θετική αντιμετώπιση και αυτό φαίνεται τόσο στην προσπάθεια που καταβάλλεται για την διατήρηση και αποτελεσματική αντιμετώπιση των ήδη υπαρχουσών συνεργασιών, όσο και στην αναζήτηση καινούργιων συνεργασιών μέσα από την ανάπτυξη ατομικών πρωτοβουλιών.

Πώς αντιμετωπίζουν οι ΚΠΠ φορείς την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών;

Σε γενικές γραμμές η αντιμετώπιση και η ανταπόκριση είναι θετική. Οι περισσότερες καθυστερήσεις στην ανάπτυξη συνεργασιών οφείλονται όχι σε έλλειψη ενδιαφέροντος αλλά στην γραφειοκρατική δυσπραγία που παρατηρείται σε πολλούς τομείς.

Διαθέτει το Τμήμα πιστοποιημένα εργαστήρια για παροχή υπηρεσιών;

Αξιοποιούνται οι εργαστηριακές υποδομές του Τμήματος στις συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς;

Ναι, διαθέτει το «Εργαστήριο Ανάπτυξης και Μάθησης του Παιδιού» (ΦΕΚ 5316/3.12.2020), όμως ακόμα δεν είναι εξοπλισμό ώστε να αξιοποιηθεί στις συνεργασίες με τους ΚΠΠ φορείς.

6.3. Πώς κρίνετε τις δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

Ανακοινώνονται τα αποτελέσματα των έργων συνεργασίας σε ειδικά περιοδικά ή στον τύπο;

Ναι, δημοσιοποιούνται.

Οργανώνει ή συμμετέχει το Τμήμα σε εκδηλώσεις με σκοπό την ενημέρωση ΚΠΠ φορέων σχετικά με τους σκοπούς, το αντικείμενο και το παραγόμενο έργο του Τμήματος;

Το Τμήμα συμμετέχει και οργανώνει εκδηλώσεις με σκοπό την ενημέρωση των ΚΠΠ φορέων σχετικά με το σκοπό του, το αντικείμενο σπουδών και το έργο που παράγει. Τέτοιες εκδηλώσεις είναι η συμμετοχή στην ημερίδα πρακτικής άσκησης, η συμμετοχή στο πρόγραμμα Mentoring (Πρόγραμμα Επαγγελματικού Προσανατολισμού Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε συνεργασία με Πανεπιστήμια), η οργάνωση επισκέψεων και ξεναγήσεων στους χώρους του Τμήματος μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η οργάνωση ενημερωτικών ημερίδων και άλλες εκδηλώσεις.

Υπάρχει επαφή και συνεργασία με αποφοίτους του Τμήματος που είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων;

Το Τμήμα έχει επαφές και συνεργάζεται ικανοποιητικά με αποφοίτους του που είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων. Η συνεργασία αυτή αφορά τη συμμετοχή τους σε ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος, τη διεξαγωγή εργαστηριακών μαθημάτων και της πρακτικής άσκησης των φοιτητών/τριών στους παιδικούς σταθμούς.

6.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία;

Εντάσσονται οι εκπαιδευτικές επισκέψεις των φοιτητών σε ΚΠΠ χώρους στην εκπαιδευτική διαδικασία;

Συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς που συνδέονται σε σημαντικό βαθμό με την εκπαιδευτική διαδικασία είναι αυτές που αφορούν την πρακτική άσκηση και τη διεξαγωγή εργαστηριακών μαθημάτων σε παιδικούς σταθμούς. Στην εκπαιδευτική διαδικασία εντάσσονται επίσης και οι εκπαιδευτικές επισκέψεις των φοιτητών μαζί με τους Καθηγητές τους στο πλαίσιο της διδασκαλίας συγκεκριμένων μαθημάτων πχ. επίσκεψη σε κέντρα περιβαλλοντικής αγωγής (Βερτίσκο, Καστοριά, Αρναία) στα πλαίσια του μαθήματος Περιβαλλοντική αγωγή, επίσκεψη στο κέντρο πρόληψης «Πυξίδα» στα πλαίσια του μαθήματος Συμβουλευτική Ψυχολογία, επισκέψεις σε μουσεία και γκαλερί, το Μέγαρο Μουσικής και το Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης, τη Βεργίνα στο πλαίσιο του Μαθήματος Αισθητική αγωγή-ιστορία τέχνης, επισκέψεις ένων φοιτητών με το πρόγραμμα ERASMUS σε παιδικούς σταθμούς κτλ.

Οργανώνονται ομιλίες/διαλέξεις στελεχών ΚΠΠ φορέων;

Υπάρχουν κάποιες, αλλά όχι πολλές, διαλέξεις και ομιλίες που πραγματοποιούνται ύστερα από πρόσκληση κάποιου Διδάσκοντα στα πλαίσια του μαθήματός του.

Απασχολούνται στελέχη ΚΠΠ φορέων ως διδάσκοντες;

Υπάρχουν κάποια στελέχη που απασχολούνται ως έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό.

6.5. Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;

Πόσο σταθερές και βιώσιμες είναι οι υπάρχουσες συνεργασίες;

Οι συνεργασίες που έχει αναπτύξει το Τμήμα είναι βιώσιμες καθώς υφίστανται επί σειρά ετών ιδιαίτερα εκείνες που αφορούν την εκπαιδευτική διαδικασία (πρακτική άσκηση, διεξαγωγή εργαστηριακών μαθημάτων σε παιδικούς σταθμούς). Όμως και εκείνες που αφορούν επιστημονικές συνεργασίες συνεχώς βελτιώνονται και εξελίσσονται.

Συνάπτονται προγραμματικές συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ Τμήματος και ΚΠΠ φορέων;

Εκπροσωπείται το Τμήμα σε τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και αναπτυξιακά όργανα;

Συμμετέχει ενεργά το Τμήμα στην εκπόνηση τοπικών /περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης;

Το Τμήμα δε συνάπτει προγραμματικές συμφωνίες με ΚΠΠ φορείς, δεν εκπροσωπείται προς το παρόν σε τοπικούς ή περιφερειακούς οργανισμούς και δε συμμετέχει στην εκπόνηση τοπικών ή περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης.

Υπάρχει διάδραση ή/και συνεργασία του Τμήματος με το περιβάλλον του, ιδίως με αντίστοιχα Τμήματα άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης;

Το Τμήμα συνεργάζεται με τα αντίστοιχα Τμήματα των Πανεπιστημίων Δυτικής Αττικής και Ιωαννίνων καθώς και με ανάλογα Τμήματα των Πανεπιστημίων κυρίως για την εφαρμογή ερευνητικών προγραμμάτων.

Αναπτύσσει το Τμήμα και διατηρεί σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία, καθώς και με την τοπική, περιφερειακή ή/και εθνική οικονομική υποδομή;

Το Τμήμα αναπτύσσει και διατηρεί σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία κυρίως μέσω του θεσμού της πρακτικής άσκησης, των ερευνητικών προγραμμάτων που εφαρμόζονται σε αυτούς τους φορείς, αλλά και τη μόνιμη συνεργασία με το Κέντρο Πρόληψης της Εξάρτησης από τα Ναρκωτικά και Προαγωγής της Υγείας «Πυξίδα» του Δήμου Νεάπολης-Συκεών.

Πώς συμμετέχει το Τμήμα στα μείζονα περιφερειακά, εθνικά και διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα;

Το Τμήμα συμμετέχει σε εθνικά και διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα μέσω της ανάληψης ερευνητικών προγραμμάτων και μέσω της συμμετοχής μελών Δ.Ε.Π. σε ευρωπαϊκά προγράμματα και ιστοσελίδες (academia.edu, ResearchGate).

Το Τμήμα διοργανώνει ή/και συμμετέχει στη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων που απευθύνονται στο άμεσο κοινωνικό περιβάλλον;

Το Τμήμα παρά τους περιορισμένους πόρους που διαθέτει τόσο οικονομικούς όσο και ανθρώπινους, προσπαθεί να συμμετέχει στη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων που απευθύνονται στο άμεσο κοινωνικό περιβάλλον.

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξής του.

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο
- β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

7.1 Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

Ποια είναι η συμμετοχή της ακαδημαϊκής κοινότητας στη διαμόρφωση και παρακολούθηση της υλοποίησης, και στη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των αναπτυξιακών του στρατηγικών;

Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, σε ατομικό επίπεδο, οι Επιτροπές του Τμήματος, η Γ.Σ. του Τμήματος και ο/η Κοσμήτορας της Σχολής είναι αρμόδιοι και υπεύθυνοι για την διαμόρφωση και την παρακολούθηση της υλοποίησης των αποτελεσμάτων των αναπτυξιακών στρατηγικών καθώς και για την δημοσιοποίησή τους.

Στο στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης του Τμήματος συμμετέχουν οι φοιτητές μέσω του εκπροσώπου τους και απόφοιτοι του Τμήματος οι οποίοι συνεργάζονται ή διδάσκονται στο Τμήμα. Επίσης λαμβάνονται υπόψη οι προτάσεις επαγγελματικών φορέων με τους οποίους συνεργάζεται το Τμήμα.

Συγκεντρώνει και αξιοποιεί το Τμήμα τα απαιτούμενα για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό της ακαδημαϊκής ανάπτυξής του στοιχεία και δείκτες;

Τα στοιχεία και οι δείκτες που συγκεντρώνει και αξιοποιεί το Τμήμα για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό της ακαδημαϊκής ανάπτυξής του προέρχονται:

- Από τις εκθέσεις εσωτερικής αξιολόγησης του τμήματος
- Από τον απολογισμό των ερευνητικών δραστηριοτήτων του Τμήματος
- Από τις εισηγήσεις των αρμόδιων Επιτροπών του Τμήματος για επιμέρους θέματα των αρμοδιοτήτων τους

Τι προσπάθειες κάνει το Τμήμα προκειμένου να προσελκύσει μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου;

Οι θέσεις που διατίθενται στο Τμήμα για μόνιμα μέλη Δ.Ε.Π. είναι δυστυχώς πολύ λίγες για να καλύψουν τις ανάγκες ενός σύγχρονου πανεπιστημιακού τμήματος καθώς το Τμήμα διαθέτει μόλις 7 μέλη ΔΕΠ. Όμως, το Τμήμα προσπαθεί με την προκήρυξη των όποιων θέσεων ΔΕΠ του κατανέμονται, να προσελκύσει μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου. Πρόσφατα (2019) καλύφθηκε μία θέση Καθηγητή Α' βαθμίδας (Αξιολόγηση στην Προσχολική Αγωγή) από μέλος ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Κρήτης, ενώ έχουν ήδη ολοκληρωθεί οι διαδικασίες εκλογής τριών νέων μελών ΔΕΠ που καλύφθηκαν

από μία Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης του HB, μία Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου του Μπέρμινγχαμ και μία Επίκουρη Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Τέλος, το τμήμα προέβη σε διαδικασίες προσέλκυσης Καθηγητών Α' βαθμίδας από άλλα πανεπιστήμια της ημεδαπής και ήδη δύο Καθηγητές από τα πανεπιστήμια Ιωαννίνων και Θράκης αναμένεται να στελεχώσουν το Τμήμα. Άλλες, η συνεργασία του Τμήματος με μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου μέσω ερευνητικών προγραμμάτων, δίνει ευκαιρίες για επισκέψεις αυτών των μελών στο Τμήμα και την οργάνωση workshops, σεμιναρίων και διαλέξεων

Πώς συνδέεται ο προγραμματισμός προσλήψεων και εξελίξεων μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού με το σχέδιο ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

Τηρούνται οι νόμιμες διαδικασίες. Κατά την προκήρυξη των θέσεων λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες του Τμήματος αυτές διαμορφώνονται από τις επιστημονικές και κοινωνικές εξελίξεις σε ότι αφορά την αγωγή και φροντίδα παιδιών πρώιμης παιδικής ηλικίας.

Πόσους φοιτητές ζητάει τεκμηριωμένα το Τμήμα ανά έτος; Πόσοι φοιτητές τελικά σπουδάζουν ανά έτος και ποια είναι η προέλευσή τους ανά τρόπο εισαγωγής (εισαγωγικές εξετάσεις, μετεγγραφές, ειδικές κατηγορίες, κλπ);

Το Τμήμα ζητάει 100 φοιτητές ανά έτος. Αυτός όμως ο αριθμός αυξάνεται κατά πολύ, λόγω της εγγραφής στο Τμήμα μεγάλου αριθμού φοιτητών από μετεγγραφές, κατατακτήριες εξετάσεις και άλλες ειδικές περιπτώσεις.

Τι προσπάθειες κάνει το Τμήμα προκειμένου να προσελκύσει φοιτητές υψηλού επιπέδου;

Προκειμένου να προσελκύσει φοιτητές υψηλού επιπέδου, το Τμήμα:

- Διοργανώνει ημερίδες ενημέρωσης μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Δέχεται επισκέψεις από μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Κάνει ενημερωτικές επισκέψεις στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- Διανέμει ενημερωτικά φυλλάδια
- Γνωστοποιεί το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών και τις δραστηριότητές του μέσω της ιστοσελίδας του

Αν και το Τμήμα έχει μόλις τρία χρόνια λειτουργίας ως Πανεπιστημιακό, προσελκύει υψηλού επιπέδου φοιτητές, η ζήτηση υπερκαλύπτει τον αριθμό των προσφερόμενων θέσεων κατά έτος, ο οποίος μάλιστα έχει αυξηθεί κατά 40% το τελευταίο έτος με απόφαση του ΥΠΑΙΘ. Επίσης σημαντικό στοιχείο είναι άνω του 70% των εισακτέων είχαν το Τμήμα μας ως 1^η – 3^η επιλογή προτίμησης. Επίσης, προσελκύει αποφοίτους άλλων τμημάτων με τον αριθμό συμμετοχής στις κατατακτήριες εξετάσεις να αυξάνεται κάθε έτος.

7.2. Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

Η χάραξη στρατηγικής ανάπτυξης είναι για έναν οργανισμό καθοριστικός παράγοντας εξέλιξης και ανάπτυξης. Όταν δε ο οργανισμός αυτός είναι ίδρυμα της Ευρωπαϊκής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, η διαμόρφωση στρατηγικής ανάπτυξης είναι προϋπόθεση για την επιβίωσή του. Βασικά στοιχεία μιας σύγχρονης στρατηγικής ανάπτυξης των Ανώτατων Ιδρυμάτων είναι ο εντοπισμός των θετικών και αρνητικών στοιχείων της λειτουργίας τους και του έργου που παράγουν.

Η στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος εστιάζεται σε δύο κεντρικούς άξονες: (α) στην έγκαιρη προσαρμογή στις νέες διεθνείς και εθνικές συνθήκες, και (β) και στη βελτίωση της θέσης του Τμήματος σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο στην: εκπαίδευση, στην έρευνα και ανάπτυξη, και στην κοινωνική προσφορά.

Επιτακτική, όμως, είναι η ανάγκη συντονισμού όλων των επιμέρους δράσεων και μιας πιο μακροπρόθεσμης και συλλογικής πολιτικής από το Τμήμα. Οι παράγοντες που πρέπει να καθορίζουν τη διαδικασία διαμόρφωσης αποτελεσματικής στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος είναι: η αυτογνωσία, ο προγραμματισμός, το έμψυχο υλικό, αλλά και ο οραματισμός, η διορατικότητα και η χρηματοδότηση από διάφορες πηγές.

Το μεγάλο πρόβλημα όμως είναι η λειτουργική εξάρτηση του Τμήματος από την κεντρική διοίκηση, τόσο του Πανεπιστημίου όσο και του Υπουργείου. Δεν μπορεί να γίνει πχ. προγραμματισμός λόγω της έλλειψης προϋπολογισμού για τα τμήματα του ΔΙ.ΠΑ.Ε., καθώς η Διοίκηση δεν αποφασίζει σχετικά. Επίσης, τόσο ο αριθμός των εισακτέων δεν είναι στην ευχέρεια του Τμήματος, αλλά του Υπουργείου, ενώ τέλος είναι τελείως άγνωστη η διαδικασία στελέχωσης του Τμήματος. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο δεν είναι δυνατή η υλοποίηση ενός σύγχρονου και επίκαιρου σχεδιασμού, καθώς υπάρχουν πολλοί παράγοντες εξωτερικοί του τμήματος.

Υπάρχει διαδικασία διαμόρφωσης συγκεκριμένου βραχυ-μεσοπρόθεσμου (λ.χ. 5ετούς) σχεδίου ανάπτυξης; Πόσο αποτελεσματική κρίνετε ότι είναι η διαδικασία αυτή;

Η διαδικασία διαμόρφωσης της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξη του Τμήματος ακολουθεί την λειτουργική οργάνωση του Ιδρύματος ξεκινώντας από την Γενική Συνέλευση του Τμήματος, την Κοσμητεία και καταλήγει στη Σύγκλητο (Δ.Ε.) του Ιδρύματος. Σε γενικές γραμμές μέσα σε αυτά τα πλαίσια, τα δύο χρόνια λειτουργίας ως Πανεπιστημιακού, έχουν γίνει σημαντικά βήματα στην ακαδημαϊκή ανάπτυξη του Τμήματος σε όλα τα επίπεδα.

Ειδικότερα μέσω της διαδικασίας της Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος εντοπίζονται οι ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό, σε κτιριακές εγκαταστάσεις και υποδομές καθώς και στόχοι για την βελτίωση και την αναβάθμιση της έρευνας. Από τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την εσωτερική και την εξωτερική αξιολόγηση, το Τμήμα εντοπίζει τα ισχυρά σημεία του και τις αδυναμίες του. Αυτό βοηθάει στην διαμόρφωση του βραχυ-μεσοπρόθεσμου σχεδίου ανάπτυξης του Τμήματος με σκοπό να διορθώσει τις αδυναμίες του και να ενισχύσει τα ισχυρά του σημεία. Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή του Νέου Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών για παράδειγμα αποτελεί μέρος του βραχυ-μεσοπρόθεσμου σχεδίου ανάπτυξης του Τμήματος.

Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης αυτού του σχεδίου ανάπτυξης; Πόσο αποτελεσματική κρίνετε

ότι είναι;

Υπάρχει μέσα από τη διαδικασία της εσωτερικής έκθεσης αξιολόγησης. Θεωρείται αρκούντως αποτελεσματική καθώς στις Γ.Σ. του Τμήματος συζητούνται διεξοδικά και λαμβάνονται οι αναγκαίες αποφάσεις σχετικά.

Υπάρχει διαδικασία δημοσιοποίησης αυτού του σχεδίου ανάπτυξης και των αποτελεσμάτων του;

Το σχέδιο στρατηγικής ανάπτυξης του Τμήματος επικαιροποιείται στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης κάθε χρόνο και με βάση την εξέλιξη του αναδιαμορφώνεται και δημοσιοποιείται μέσω της Έκθεσης αυτής.

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των διοικητικών υπηρεσιών και των υποδομών του

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο
- β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

8.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;

Πώς είναι στελεχωμένη και οργανωμένη η Γραμματεία του Τμήματος και των Τομέων;

Οι διοικητικές ανάγκες του Τμήματος καλύπτονται από την Γραμματεία του Τμήματος, η οποία είναι αρμόδια για την ενημέρωση των συλλογικών οργάνων για την ισχύουσα νομοθεσία, για κάθε διοικητικό θέμα που προκύπτει, για την τήρηση και επικύρωση των πρακτικών των συνεδριάσεων του Τμήματος και για την τήρηση του μητρώου των φοιτητών και την έκδοση κάθε είδους πιστοποιητικών που αφορούν τους φοιτητές.

Η Γραμματεία του Τ.Α.Φ.Π.Π.Η. είναι στελεχωμένη με δύο άτομα, ένα εκ των οποίων έχει αναλάβει το φοιτητικό τμήμα της Γραμματείας και το άλλο τα διοικητικά θέματα. Το Τμήμα δεν διαθέτει τομείς.

Πόσο αποτελεσματικές θεωρείτε πως είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες και το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας του Τμήματος και των Τομέων για την εξυπηρέτηση των αναγκών του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

Η Γραμματεία του Τμήματος λειτουργεί τις εργάσιμες για το δημόσιο τομέα ώρες και ημέρες και για την εξυπηρέτηση των φοιτητών καθημερινά 10:00-12:00. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των φοιτητών, λόγω του φόρτου εργασίας και του μικρού αριθμού διοικητικού προσωπικού, το παραπάνω ωράριο θα μπορούσε να διευρυνθεί, με ταυτόχρονη όμως αύξηση και του προσωπικού της Γραμματείας.

Πόσο αποτελεσματική είναι η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με εκείνες της κεντρικής διοίκησης του Ιδρύματος; Πόσο ικανοποιητική για τις ανάγκες του Τμήματος είναι

- (α) η οργάνωση και το ωράριο λειτουργίας της Βιβλιοθήκης;
- (β) των Υπηρεσιών Πληροφόρησης;

Η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με την κεντρική διοίκηση του ΔΙ.ΠΑ.Ε. κρίνεται ικανοποιητική.

Η Κεντρική Βιβλιοθήκη είναι οργανωμένη και λειτουργεί με διευρυμένο ωράριο για όλους τους χρήστες. Αρκετές υπηρεσίες προσφέρονται ηλεκτρονικά σε υπολογιστές που βρίσκονται στις εγκαταστάσεις του ΔΙ.ΠΑ.Ε. στην Αλεξάνδρεια Πανεπιστημιούπολη. Οι υπηρεσίες κρίνονται ικανοποιητικές αλλά χρειάζονται περαιτέρω βελτίωση και εκσυγχρονισμό.

Η πληροφόρηση για τις τρέχουσες προκηρύξεις ερευνητικών προγραμμάτων και συνεδρίων που ενδιαφέρουν τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος δεν είναι ικανοποιητική.

Πώς είναι στελεχωμένα και πώς οργανώνονται τα Εργαστήρια ή/και τα Σπουδαστήρια του Τμήματος;

Το Τμήμα δεν έχει μέλος Ε.Τ.Ε.Π. ώστε να παρέχει εργαστηριακή υποστήριξη στους φοιτητές του Τμήματος στο θεσμοθετημένο εργαστήριο, ενώ δεν υπάρχει σπουδαστήριο. Η εργαστηριακή υποστήριξη γίνεται στους βρεφικούς και παιδικούς σταθμούς της πόλης όπου και γίνονται τα εφαρμοσμένα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών

Πόσο αποτελεσματική θεωρείτε πως είναι η λειτουργία τους;

Το βασικότερο πρόβλημα είναι ο μεγάλος αριθμός φοιτητών και η έλλειψη υποδομών για την υποστήριξη του. Επίσης σε επίπεδο εξοπλισμού και οργάνων χρειάζονται να γίνουν πολλά, με αγορές συγκεκριμένων εργαλείων και οργάνων για την έρευνα και διδασκαλία παιδιών πρώιμης παιδικής ηλικίας.

Πώς υποστηρίζονται οι υποδομές και υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Οι υποδομές και υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών του Τμήματος υποστηρίζονται από τις αντίστοιχες κεντρικές υπηρεσίες του ΔΙ.ΠΑ.Ε. στην Αλεξάνδρεια Πανεπιστημιούπολη. Είναι σημαντικά υποστελεχωμένες, καθώς έχει μόλις πέντε υπαλλήλους (ενώ αντίστοιχης δυναμικότητας ιδρύματα έχουν τουλάχιστον 15-20). Αυτό δημιουργεί σχετικές καθυστερήσεις στην ανταπόκριση του όγκου εργασιών και στην αντιμετώπιση άμεσων προβλημάτων.

Η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών από τις υπηρεσίες του Τμήματος κρίνεται ανεπαρκής. Είναι απαρχαιωμένες και δυσλειτουργικές. Υπάρχουν προβλήματα τόσο στο σταθερό δίκτυο, όσο και στην τηλεφωνία. Επίσης, δεν καλύπτονται με ασύρματο δίκτυο όλοι οι χώροι του Τμήματος (eduroam), ενώ υπάρχει έτοιμη η διαδικασία εγκατάστασης του.

Οι λειτουργίες του Τμήματος που υποστηρίζονται από Τ.Π.Ε. περιλαμβάνουν: τη λειτουργία "Ηλεκτρονικής Γραμματείας", την ιστοσελίδα του Τμήματος, την αξιοποίηση της προσαρμοσμένης πλατφόρμας ασύγχρονης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης Moodle που διαθέτει το ΔΙ.ΠΑ.Ε. στην Αλεξάνδρεια Πανεπιστημιούπολη, την επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τις τηλεδιασκέψεις, καθώς και την αξιοποίηση ανοιχτών εργαλείων WEB 2.0.

Οι υπηρεσίες της "Ηλεκτρονικής Γραμματείας" υποστηρίζουν στο σύνολό τους σχεδόν το διοικητικό έργο αντικαθιστώντας μεγάλο κομμάτι της έντυπης διεκπεραίωσης και μειώνουν αισθητά την ανάγκη συνωστισμού στις θυρίδες της γραμματείας. Οι δηλώσεις των μαθημάτων, οι καταχωρήσεις των βαθμολογιών και η ανακοίνωσή τους, η διανομή των συγκραμμάτων διεκπεραιώνονται αποκλειστικά με ψηφιακό τρόπο.

Η καθοδήγηση, υποστήριξη και παρουσίαση των πτυχιακών εργασιών γίνεται υποστηριζόμενη από ψηφιακά μέσα.

Υπάρχει σχεδιασμός αναβάθμισης των υπηρεσιών αυτών, όμως όλα τα παραπάνω διεκπεραιώνονται σε απελπιστικά αργούς ρυθμούς και με πολλά προβλήματα λόγω υποστελέχωσης και έλλειψης σύγχρονων υποδομών και εφαρμογών.

8.2. Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;

Πώς εφαρμόζεται ο θεσμός του Σύμβουλου Καθηγητή;

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία ορίζει Σύμβουλο Καθηγητή εκπαίδευσης για κάθε ακαδημαϊκό έτος, τον οποίο μπορούν οι φοιτητές να συμβουλεύονται. Ο Σύμβουλος Σπουδών ή Ακαδημαϊκός Σύμβουλος, σε συνεργασία με την κοινωνική υπηρεσία του Ιδρύματος συμβουλεύει και υποστηρίζει ιδίως τους πρωτοετείς φοιτητές με σκοπό να διευκολυνθεί η μετάβασή τους από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενημερώνει, πληροφορεί και συμβουλεύει όλους τους φοιτητές σε θέματα των σπουδών τους και της μετέπειτα επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας και καταβάλλει ιδιαίτερη υποστηρικτική φροντίδα για φοιτητές που αντιμετωπίζουν σοβαρές οικογενειακές, προσωπικές ή άλλες δυσχέρειες στην επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους. Ο Σύμβουλος Σπουδών ενημερώνει τη Γ.Σ. του Τμήματος για το έργο και τη δραστηριότητά του τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο, μία φορά το μήνα Δεκέμβριο και μία φορά το μήνα Μάιο. Ο Σύμβουλος Σπουδών επισημαίνει δυσλειτουργίες ή ελλείψεις που δημιουργούν προβλήματα στις/στους φοιτήτριες/τές και προτείνει μέτρα για την αντιμετώπισή τους.

Πόσο αποτελεσματικά υποστηρίζεται η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών;

Καθόλου αποτελεσματικά, λόγω υποστελέχωσης και έλλειψης κατάλληλων και σύγχρονων εφαρμογών και υποδομών.

Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των εργαζόμενων φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της;

Δεν υπάρχει τέτοια υπηρεσία στο Ίδρυμα μας, ωστόσο γίνονται προσπάθειες τόσο από το διδακτικό όσο και από το διοικητικό προσωπικό του Τμήματος προκειμένου να υπάρξει διευκόλυνση των εργαζόμενων φοιτητών.

Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των περισσότερο αδύναμων φοιτητών και κείνων που δεν ολοκληρώνουν εμπρόθεσμα τις σπουδές τους; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της;

Δεν υπάρχει τέτοια θεσμοθετημένη τέτοια υπηρεσία στο Ίδρυμα. Όμως το προσωπικό του Τμήματος καταβάλλει κάθε προσπάθεια υποστήριξης αυτών των φοιτητών με σημαντική επιτυχία, καθώς το Τμήμα μας έχει έναν από τους καλύτερους ρυθμούς αποφοίτησης σε όλο το Ίδρυμα.

Παρέχονται υποτροφίες στους άριστους φοιτητές ή σε ειδικές κατηγορίες φοιτητών (πέραν των

υποτροφιών του ΙΚΥ);

Δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες υποτροφίες στο Τμήμα.

Υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική του Τμήματος για την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων στο Τμήμα φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι;

Ναι υπάρχει. Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους οργανώνονται εκδηλώσεις υποδοχής πρωτοετών φοιτητών όπου γίνεται ενημέρωση για θέματα που αφορούν τις σπουδές τους από τον Πρόεδρο του Τμήματος και τους μόνιμους Καθηγητές. Πρόσθετες πληροφορίες για θέματα που προκύπτουν δίνονται μέσο της ιστοσελίδας του Τμήματος καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Τέλος, ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος φροντίζει για την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων στο Τμήμα φοιτητών.

Πώς συμμετέχουν οι φοιτητές στη ζωή του Τμήματος και του Ιδρύματος γενικότερα;

Οι φοιτητές συμμετέχουν σε ημερίδες και δρώμενα που οργανώνει το Τμήμα, αλλά είναι ένας τομέας που χρήζει οργάνωσης και ανάπτυξης. Καθώς λόγω της απόστασης της Πανεπιστημιούπολης από την πόλη της Θεσσαλονίκης, αλλά κυρίως της παντελούς έλλειψης επαρκών συγκοινωνιακών μέσων μεταφοράς η πρόσβαση και παραμονή καθίσταται δύσκολη.

Πώς υποστηρίζονται ειδικά οι αλλοδαποί φοιτητές που μετακινούνται προς το Τμήμα;

Το Τμήμα διαθέτει δύο Ακαδημαϊκούς Υπεύθυνους για την υποδοχή των εισερχόμενων φοιτητών από άλλα Ιδρύματα, μία Υπεύθυνη για σπουδές και Τριμελή Επιτροπή για την Πρακτική Άσκηση. Όλοι συνεργάζονται στενά με το γραφείο Erasmus του Ιδρύματος. Οι δύο Υπεύθυνες Καθηγήτριες υποδέχονται τους φοιτητές, τους ενημερώνουν για το Τμήμα, το Ίδρυμα και τα συγκεκριμένα μαθήματα που μπορούν να παρακολουθήσουν, ενώ έχουν τακτική επαφή μαζί τους για οποιαδήποτε θέματα προκύψουν κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Τμήμα.

Επιπλέον, στους εισερχόμενους φοιτητές, δίνεται δωρεάν ατομική κάρτα (πάσο) για φτηνότερα εισιτήρια των αστικών συγκοινωνιών, και κάρτα σίτισης. Επίσης, το Γραφείο Διεθνών Σχέσεων σε συνεργασία με την εθελοντική ομάδα ERASMUS του Ιδρύματος, βοηθάει τους εισερχόμενους φοιτητές να βρούνε τόπο διαμονής κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο ΔΙ.ΠΑ.Ε. Οι εθελοντές φοιτητές αναλαμβάνουν, επίσης, την βοήθεια των εισερχομένων φοιτητών (παραλαβή από το αεροδρόμιο, κ.λ.π.). Επίσης, το 2012 ιδρύθηκε το ESN (ErasmusStudentsNetwork) στο ΑΤΕΙΘ και εξακολουθεί στο ΔΙ.ΠΑ.Ε. μετά την Πανεπιστημιοποίηση, το οποίο είναι μέρος της Πανευρωπαϊκής οργάνωσης φοιτητών ESN, και δημιουργήθηκε για να στηρίζει και να συμβάλλει στην ανάπτυξη του προγράμματος κινητικότητας Erasmus.

8.3. Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;

Επάρκεια και ποιότητα των τεκμηρίων της βιβλιοθήκης.

Το Τμήμα δεν έχει δική του βιβλιοθήκη αλλά εξυπηρετείται από την Κεντρική Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας Πανεπιστημιούπολης και από τη βιβλιοθήκη της Σ.Ε.Υ.. που στεγάζεται στο ίδιο κτίριο. Στη Βιβλιοθήκη της Σ.Ε.Υ. έχουν μεταφερθεί τα περισσότερα βιβλία που αφορούν το Τμήμα μας

ωστόσο χρειάζεται εμπλουτισμός της σε θέματα σχετικά με την προσχολική φροντίδα και αγωγή, ειδικά σε άρθρα και περιοδικά του χώρου. Τα τεκμήρια που διαθέτει η βιβλιοθήκη χαρακτηρίζονται ικανοποιητικά, ενώ βρίσκονται σε διαρκή βελτίωση και ανανέωση. Διαθέτει ιστοσελίδα/portal και υποστηρίζει την υπηρεσία δανεισμού και διαδανεισμού, ενώ παρέχει ενημερωμένο δημόσιο κατάλογο ανοιχτής πρόσβασης. Είναι διασυνδεδεμένη με κεντρικές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και ηλεκτρονικές πηγές, υποστηρίζει πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης ηλεκτρονικών μαθημάτων, ενώ διαθέτει και ιδρυματικό καταθετήριο. Επίσης παρέχεται πρόσβαση στη διαδικτυακή πύλη HealLink με πρόσβαση στο πλήρες κείμενο ξενόγλωσσων ηλεκτρονικών περιοδικών, βιβλιογραφικών βάσεων δεδομένων, βάσεων πλήρους κειμένου και ηλεκτρονικών βιβλίων.

Επάρκεια και ποιότητα κοινόχρηστου τεχνικού εξοπλισμού.

Ο κοινόχρηστος τεχνικός εξοπλισμός είναι παλαιός και σε όχι ικανοποιητική κατάσταση λειτουργίας. Μάλιστα, λόγω έλλειψης προσωπικού δεν είναι δυνατή η οποιαδήποτε υποστήριξη του σε περίπτωση βλάβης κλπ.

Επάρκεια και ποιότητα χώρων και εξοπλισμού σπουδαστηρίων.

Το τμήμα δεν διαθέτει σπουδαστήριο.

Επάρκεια και ποιότητα γραφείων διδασκόντων.

Ο διατιθέμενος αριθμός για γραφεία Δ.Ε.Π. δεν κρίνεται ικανοποιητικός για τους Διδάσκοντες καθώς υπάρχουν μόνο πέντε (5) γραφεία για την εξυπηρέτηση των αναγκών τόσο του μόνιμου προσωπικού, όσο και των συμβασιούχων Διδασκόντων, που συνολικά είναι περίπου δεκαπέντε (15) άτομακάθε χρόνο.

Επάρκεια και ποιότητα χώρων Γραμματείας Τμήματος και Τομέων.

Για την υπάρχουσα στελέχωση του Τμήματος οι χώροι κρίνονται επαρκείς, ενώ η κατανομή τους είναι κατάλληλη για τη λειτουργία του Τμήματος. Οι χώροι διαθέτουν υποδομές διαδικτύου (όχι αποτελεσματικές και σύγχρονες), ενώ υπάρχουν και υπολογιστές.

Επάρκεια και ποιότητα χώρων συνεδριάσεων.

Υπάρχει χώρος συνεδριάσεων ο οποίος κρίνεται επαρκής αλλά θα πρέπει να αναφερθεί ότι είναι κοινός και χρησιμοποιείται και από το τμήμα Μαιευτικής της Σ.Ε.Υ.που στεγάζεται στο ίδιο κτίριο.

Επάρκεια και ποιότητα άλλων χώρων (διδασκαλεία, πειραματικά σχολεία, μουσεία, αρχεία, αγροκτήματα, εκθεσιακοί χώροι κλπ).

Δεν υπάρχουν/χρησιμοποιούνται τέτοιοι χώροι.

Επάρκεια και ποιότητα υποδομών ΑΜΕΑ.

Οι υποδομές Α.Μ.Ε.Α. κρίνονται σχετικά ικανοποιητικές Υπάρχουν ράμπες για αναπηρικά

αμαξίδια για την ισόγεια είσοδο και ανελκυστήρας για τον πρώτο όροφο.

Πώς εξασφαλίζεται η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε υποδομές και εξοπλισμό του Ιδρύματος;

Υπάρχουν διαθέσιμοι σταθεροί Η/Υ στα γραφεία των Διδασκόντων (πέντε), βιντεοπροβολείς στις περισσότερες αίθουσες διδασκαλίας και αντίστοιχοι φορητοί για χρήση στις αίθουσες που δεν υπάρχουν, αλλά η πρόσβασή τους δεν είναι τόσο λειτουργικά εύκολη για όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, κυρίως λόγω των ωραρίων λειτουργίας της γραμματείας και της εξασφάλισης ασφάλειας φύλαξης τους. Το σημαντικότερο πρόβλημα είναι η έλλειψη γραφείων Διδασκόντων και χώρων γενικά για την ασφαλή φύλαξη του εξοπλισμού.

8.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);

Ποιες από τις λειτουργίες του Τμήματος υποστηρίζονται από ΤΠΕ;

Η ύπαρξη της Ηλεκτρονικής Γραμματείας και της ιστοσελίδας του Τμήματος καλύπτει σχετικά ικανοποιητικά τις ανάγκες και απαιτήσεις που υπάρχουν για ηλεκτρονική εξυπηρέτηση των φοιτητών και των διδασκόντων. Ήδη από το ακαδημαϊκό έτος 2020-21 λειτουργεί η νέα δυναμική και σύγχρονη ιστοσελίδα του Τμήματος.

Ποιες από αυτές και πόσο χρησιμοποιούνται από τις διοικητικές υπηρεσίες, τους φοιτητές και το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος;

Χρησιμοποιείται το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, η υπηρεσία ηλεκτρονικής κατάθεσης της βαθμολογίας για τους Καθηγητές και αντίστοιχης πρόσβασης για τους φοιτητές, η ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων και η ηλεκτρονική ενημέρωση μέσω της ιστοσελίδας για θέματα που προκύπτουν.

Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διαθέτουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο;

Όλα τα μέλη Δ.Ε.Π., έχουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο.

Πόσο συχνά ανανεώνεται ο ιστότοπος του Τμήματος στο διαδίκτυο;

Η ιστοσελίδα του Τμήματος είναι διαρκώς ενεργή και ανανεώνεται συνεχώς. Διαθέτει έκδοση στην αγγλική γλώσσα. Αξιοποιείται απόλυτα για την εξωστρέφεια και προβολή του Τμήματος. Αποτελεί το μέσο αναφοράς για την ενημέρωση των φοιτητών.

8.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;

Ο βαθμός διαφάνειας αποτελεσματικότητας της χρήσης υποδομών και εξοπλισμού θεωρείται πολύ ικανοποιητικός, καθώς ελέγχονται από τη Γ.Σ. του Τμήματος, ενώ ταυτόχρονα υπάρχει και σχετική συνεργασία μεταξύ των μελών Δ.Ε.Π. προς αυτήν την κατεύθυνση.

8.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;

Στο Τμήμα δεν προβλέπεται τέτοια διαδικασία, καθώς οι οικονομικοί πόροι που αφορούν το Τμήμα ελέγχονται μόνο κεντρικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΔΙ.ΠΑ.Ε. Είναι απόφαση της Διοίκησης να μην θεσμοθετημένος προϋπολογισμός Τμημάτων στο Πανεπιστήμιο μας.

9. Συμπεράσματα

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να εντοπίσει τα κυριότερα θετικά και αρνητικά του σημεία, όπως αυτά συνάγονται από τις προηγούμενες ενότητες και να αναγνωρίσει ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών του σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους που προκύπτουν από τα αρνητικά του σημεία

9.1. Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;

Μέσω της διαδικασίας της Εσωτερικής Αξιολόγησης που ακολούθησε το Τμήμα, αλλά και καθόλη τη διάρκεια λειτουργίας του ως Πανεπιστημιακού Τμήματος συζητήθηκαν σε μεγάλη έκταση τα διάφορα ζητήματα που απασχολούν το Τμήμα καθώς και οι παράμετροι λειτουργίας του. Στις συζητήσεις αυτές συμμετείχαν τόσο οι Διδάσκοντες του Τμήματος, όσο και οι φοιτητές και το λοιπό προσωπικό του Τμήματος. Αυτές οι συζητήσεις έθεσαν τις βάσεις για περαιτέρω προβληματισμό, διατύπωση απόψεων και λήψη αποφάσεων.

Ως προς την παρουσίαση του Τμήματος, τα αρνητικά σημεία που κυριαρχούν και είναι καθοριστικής σημασίας για την μελλοντική ανάπτυξή του είναι ο πολύ μικρός αριθμός μόνιμου προσωπικού (εκπαιδευτικού, τεχνικού και διοικητικού). Θα πρέπει να τονιστεί εδώ ότι το μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό του Τμήματος είναι μόλις επτά μέλη ΔΕΠ, ενώ η ακαδημαϊκή λειτουργία του στηρίζεται στο έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό που είναι περίπου 15 μέλη κάθε χρόνο. Το γεγονός αυτό έχει πολλές αρνητικές συνέπειες, οι κυριότερες από τις οποίες είναι:

- Μεγάλος φόρτος εργασίας (ιδιαίτερα διοικητικός) του μόνιμου προσωπικού με συνέπεια και την έλλειψη επαρκούς χρόνου για άλλες δραστηριότητες (ερευνητικές κλπ.)
- Συμμετοχή όλων των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος σε πολλές επιτροπές, με αποτέλεσμα την έλλειψη επαρκούς χρόνου για την αποτελεσματική και ουσιαστική επεξεργασία θεμάτων ζωτικής σημασίας για το Τμήμα, όπως ο ακαδημαϊκός σχεδιασμός, οι στρατηγικές ανάπτυξης, κλπ.
- Προβλήματα προγραμματισμού και υλοποίησης των διδακτικών υποχρεώσεων καθώς πολλοί από τους συμβασιούχους έκτακτους συναδέλφους προσέρχονται στα καθήκοντα τους – λόγω γραφειοκρατικών διαδικασιών του Ιδρύματος και του Υπουργείου – μετά την έναρξη της ακαδημαϊκής χρονιάς.

Σχετικά με το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος η Εσωτερική Αξιολόγηση κατέγραψε πολλά θετικά σημεία, όπως ορθολογική έκταση της ύλης των μαθημάτων, απουσία επικαλύψεων στην διδακτέα ύλη, αρκετά συχνή επικαιροποίηση της ύλης στα περισσότερα μαθήματα, και διαφανές σύστημα αξιολόγησης των φοιτητών και της ανακοίνωσης των μαθησιακών στόχων. Η εφαρμογή του Νέου Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημιακού Τμήματος από το ακαδημαϊκό έτος 2019-20, το οποίο ακολουθεί σύγχρονα δεδομένα επιστημονικών ερευνών και προσαρμόζεται στις κοινωνικές επιταγές και τις αλλαγές που συντελούνται στο χώρο της πρώιμης παιδικής ηλικίας παγκοσμίως, αναμένεται ότι θα λειτουργήσει θετικά για την καλύτερη εκπαίδευση και προετοιμασία των αποφοίτων του Τμήματος. Ωστόσο, χρειάζεται χρόνος για να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα του Νέου προγράμματος Σπουδών καθώς βρίσκεται σε εφαρμογή μόλις για τρία ακαδημαϊκά έτη και μάλιστα τα τρία από τα έξι εξάμηνα διεξάχθηκαν αποκλειστικά εξ αποστάσεως. Ένα ακόμη ισχυρό θετικό στοιχείο του Προγράμματος Σπουδών είναι η πολύ καλά οργανωμένη Πρακτική Άσκηση των

φοιτητών, η οποία υποστηρίζεται και από πρόγραμμα ΕΣΠΑ.

Το ποσοστό επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις είναι πολύ υψηλό (Πίνακας 12.2). Ο μέσος βαθμός πτυχίου ήταν αρκετά υψηλός (7.92 κατά την τελευταία εξαετία), ενώ το 17.82% των αποφοίτων του Τμήματος την τελευταία επταετία είχε βαθμό πτυχίου από 8.5 μέχρι 10. Αξιοσημείωτο είναι, επίσης, το γεγονός ότι η πλειονότητα των φοιτητών λαμβάνει πτυχίο με το πέρας των σπουδών του στα οκτώ (8) εξάμηνα, καθώς είναι από τα Τμήματα με τον υψηλότερο βαθμό αποφοίτησης ανάμεσα στα 30 του ΔΙ.ΠΑ.Ε.

Έχει ήδη διατυπωθεί το γνωστό πρόβλημα της έλλειψης επαρκούς κτιριακής υποδομής, κυρίως για την παρακολούθηση των θεωρητικών μαθημάτων, όπου ο αριθμός των φοιτητών/τριών είναι μεγάλος. Υπάρχουν μόνο 3 αίθουσες διδασκαλίας χωρητικότητας μόλις 50 ατόμων η καθεμία. Ακόμη, κατεγράφη η πλήρης έλλειψη χώρων για το έκτακτο διδακτικό προσωπικό (Ακαδημαϊκούς υποτρόφους, 407 κλπ.) του Τμήματος γεγονός που οδηγεί και σε περιορισμένη δυνατότητα συνεργασίας τους με τους φοιτητές.

Όσον αφορά το ερευνητικό έργο του Τμήματος, η εσωτερική αξιολόγηση κατέγραψε τα εξής αρνητικά σημεία.

- Απουσία θεσπισμένων κινήτρων για διεξαγωγή έρευνας
- Λειτουργία Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών σπουδών μόλις πρόσφατα, κάτι το οποίο έχει αρνητική επίδραση στο συνολικό ερευνητικό έργο του Τμήματος

Αν και τα αρνητικά σημεία που αφορούν το ερευνητικό έργο του Τμήματος είναι αρκετά και ζωτικής σημασίας, το Τμήμα παρουσιάζει δημοσιευμένο ερευνητικό έργο, και μάλιστα με αναγνώριση αυτού του έργου από τρίτους (επεροαναφορές).

Οι σχέσεις του Τμήματος με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς παρουσιάζονται αρκετά ανεπτυγμένες, κυρίως λόγω της ύπαρξης της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών.

Ένα άλλο καθοριστικής φύσεως σημείο της Εσωτερικής Αξιολόγησης αφορούν τις διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές. Κατεγράφησαν, κυρίως, αρνητικά στοιχεία που είναι τα ακόλουθα:

- Η Γραμματεία του Τμήματος είναι ελλιπώς στελεχωμένη, με αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της εύρυθμης λειτουργίας του Τμήματος. Απαιτείται άμεση αύξηση του προσωπικού της, ιδιαίτερα με την λειτουργία των προγραμμάτων μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών που ξεκίνησε φέτος.
- Οι χώροι της Γραμματείας του Τμήματος είναι μερικώς επαρκείς και οι ψηφιακές και ηλεκτρονικές υποδομές απαρχαιωμένες και δυσλειτουργικές.
- Οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας (στήριξη πρωτοετών, αδύναμων φοιτητών, εργαζομένων, αλλοδαπών) κρίνονται ανεπαρκείς και απαιτείται ανάπτυξή τους με κατάλληλη στελέχωση.

9.2. Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;

Αξιοποίηση των θετικών σημείων:

- Το εμφανές είναι ότι η Πανεπιστημιοποίηση δίνει νέα δυναμική στο Τμήμα για την ανάπτυξη του σε έναν επιστημονικό τομέα που διεθνώς αναγνωρίζεται ως από τους πιο σημαντικούς στην αναπτυξιακή διαδικασία των παιδιών.
- Η εφαρμογή του Νέου Πανεπιστημιακού Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, πέρα από την καλύτερη εκπαίδευση και προετοιμασία των μελλοντικών παιδαγωγών πρώιμης παιδικής ηλικίας, μπορεί να συμβάλλει στην ανταγωνιστικότητα του Τμήματος και στο άνοιγμα νέων εκπαιδευτικών/ερευνητικών συνεργασιών με ομοειδή τμήματα του εσωτερικού και του εξωτερικού.
- Οι αρκετά ανεπτυγμένες σχέσεις με κοινωνικούς, πολιτιστικούς, παραγωγικούς φορείς μπορούν να επεκταθούν και να ενδυναμωθούν, ώστε να υπάρξει αμεσότερη σύνδεση των σπουδών με την αγορά εργασίας.
- Η διαδικασία της αξιολόγησης δίνει μια καλή ευκαιρία και μπορεί να θέσει τις βάσεις για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των στρατηγικών και των πρακτικών εκείνων που θα οδηγήσουν στην ανάπτυξη και βελτίωση του Τμήματος.
- Οι νέες θέσεις που κατανέμονται στο τμήμα μπορούν να δημιουργήσουν σημαντική δυναμική με την προσέλκυση επιστημόνων κύρους, κάτι που είναι βασική προτεραιότητα για το τμήμα μας.
- Το Τμήμα παρά την υποστελέχωση του είναι ιδιαίτερα δραστήριο στην προσέλκυση Ευρωπαϊκών ανταγωνιστικών ερευνητικών προγραμμάτων, κάτι που αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο μελλοντικά

Ενδεχόμενοι κίνδυνοι από τα αρνητικά σημεία:

- Ελλοχεύει ο κίνδυνος της μείωσης της ποιότητας του διδακτικού έργου του ακαδημαϊκού προσωπικού εξαιτίας της υπερφόρτωσης του μόνιμου διδακτικού προσωπικού με μεγάλο, διοικητικό κυρίως, φόρτο εργασίας
- Η έλλειψη κινήτρων για συμμετοχή σε ερευνητικές δραστηριότητες είναι πιθανό να οδηγήσει σε υποβάθμιση του ερευνητικού έργου του Τμήματος, τόσο ποιοτική όσο και ποσοτική
- Η έλλειψη μόνιμου εκπαιδευτικού προσωπικού είναι σίγουρο ότι οδηγεί σε μείωση της συμμετοχής του Τμήματος σε ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα, με αποτέλεσμα στέρηση του Τμήματος από ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση ερευνητικών καινοτομιών στο χώρο της έρευνας στην πρώιμη παιδική ηλικία
- Η ανεπαρκής στελέχωση του Τμήματος με εξειδικευμένο προσωπικό (ΕΤΕΠ, ΕΔΙΠ) σχετικά με το επιστημονικό πεδίο που θεραπεύει (βρεφονηπιοκόμοι, νηπιαγωγοί) είναι σίγουρο ότι οδηγεί στην προβληματική λειτουργία των εκπαιδευτικών εφαρμοσμένων δραστηριοτήτων του προγράμματος.
- Η πολιτεία και τα αρμόδια Υπουργεία θα πρέπει να είναι έτοιμα να λάβουν αποφάσεις και να δράσουν προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της ποιότητας των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών

Ιδρυμάτων και ιδιαίτερα των Τμημάτων που προέκυψαν από την πρόσφατη Πανεπιστημιοποίηση, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα και τις Εκθέσεις της Εσωτερικής, αλλά και Εξωτερικής Αξιολόγησης των διαφόρων Τμημάτων.

10. Σχέδια βελτίωσης

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να καταρτίσει σχέδιο δράσης για την άρση των αρνητικών σημείων και την ενίσχυση των θετικών του, καθορίζοντας προτεραιότητες με βάση τις δυνατότητές του.

10.1. Περιγράψτε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

- Στελέχωση με υψηλού κύρους επιστήμονες στις νέες θέσεις Δ.Ε.Π. που θα κατανεμηθούν στο τμήμα
- Άνοιγμα προς τους αποφοίτους του Τμήματος με την θεσμοθέτηση επιτροπή αποφοίτων για την εμπλοκή τους σε διάφορες δραστηριότητες του Τμήματος.
- Οργάνωση ημερίδων για την ενημέρωση των μαθητών των Λυκείων και των καθηγητών του επαγγελματικού προσανατολισμού για το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος και τις επαγγελματικές προοπτικές των πτυχιούχων αποφοίτων μέσα από την πρόσφατη Πανεπιστημιοποίηση
- Βελτίωση των κτιριακών εγκαταστάσεων, του εξοπλισμού και των ψηφιακών λειτουργιών του Τμήματος

10.2. Περιγράψτε το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

- Αύξηση του αριθμού του ακαδημαϊκού δυναμικού ώστε να είναι δυνατή η αυτόνομη ανάπτυξη και εξέλιξη του Τμήματος ώστε να ανατραπεί η πολύ δυσμενής αναλογία μονίμου προσωπικού προς φοιτητές (περίπου 9/700 η τωρινή κατάσταση)
- Μεγαλύτερη κινητικότητα Καθηγητών και φοιτητών σε ιδρύματα του εξωτερικού και μεγαλύτερη συμμετοχή τους σε διεθνή συνέδρια
- Ανάπτυξη περισσότερων συνεργασιών με αντίστοιχα τμήματα Πανεπιστημίων, ελληνικών και κυρίως ξένων, για την εφαρμογή καινοτόμων αναπτυξιακών προγραμμάτων και διεξαγωγή ερευνών
- Οργάνωση ημερίδων και συνεδρίων στα οποία θα προβάλλεται το έργο του Τμήματος και θα γνωστοποιούνται οι πρόσφατες εξελίξεις στην επιστήμη της αγωγής και φροντίδας στην πρώιμη παιδική ηλικία
- Πρόσκληση καταξιωμένων επιστημόνων για ανταλλαγή απόψεων και διδασκαλία συγκεκριμένων γνωστικών αντικειμένων του προγράμματος
- Ενέργειες για την άνοδο του κοινωνικού κύρους του Τμήματος όπως μέσω στενότερης συνεργασίας με κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς που ασχολούνται με την αγωγή και φροντίδα παιδιών πρώιμης παιδικής ηλικίας με στόχο τη βελτίωση του παιδαγωγικού έργου των βρεφονηπιακών/παιδικών σταθμών

10.3. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.

- Θέσπιση προϋπολογισμού Τμημάτων, ώστε να είναι δυνατόν να αντιμετωπίζονται έγκαιρα και

αποτελεσματικά καθημερινά λειτουργικά θέματα των Τμημάτων

- Έγκαιρη κατανομή των νέων θέσεων μελών Δ.Ε.Π. με προτεραιότητα τα Τμήματα με μικρό αριθμό μόνιμου ακαδημαϊκού προσωπικού και ειδικότερα τα Τμήματα με υψηλό επίπεδο φοιτητών και ρυθμό αποφοίτησης
- Προώθηση και υποστήριξη των σπουδών ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών που αποτελούν ένα σημαντικό στοιχείο στο οποίο λόγω της δομής των συγχωνευμένων ιδρυμάτων υστερεί το ΔΙ.ΠΑ.Ε. παρά το μεγάλο του πλέον μέγεθος
- Υποστήριξη μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε.. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. ερευνητικών δράσεων μελών Δ.Ε.Π., ώστε να αναπτυχθεί και να διαχυθεί περαιτέρω η ερευνητική κουλτούρα μέσα στο Ίδρυμα
- Να δοθεί βάρος στην ψηφιακή ολοκλήρωση των συστημάτων και υποδομών του ιδρύματος και ιδιαίτερα της Αλεξάνδρειας Πανεπιστημιούπολης που αποτελεί και το πολυπληθέστερο κόμβο του ιδρύματος
- Υποστήριξη και βελτίωση των υπαρχόντων υποδομών παράλληλα με ένα αναπτυξιακό σχέδιο εκμετάλλευσης των χώρων και περιουσιακών στοιχείων του ιδρύματος
- Προσπάθεια εμπέδωσης ενός κοινού οράματος των τεσσάρων συγχωνευμένων ιδρυμάτων

10.4. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία.

2.

- Μεγαλύτερη αυτονομία στα Ιδρύματα
- Αύξηση πόρων
- Ενίσχυση της ερευνητικής δράσης των ιδρυμάτων που προήλθαν από συγχωνεύσεις

11. Πίνακες

Οι Πίνακες που ακολουθούν παρατίθενται σε οριζόντια διάταξη σελίδας.

(Το υπόλοιπο της σελίδας είναι εσκεμμένα κενό)

**ΕΠΙΤΟΜΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΤΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ**

ΙΔΡΥΜΑ: ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΜΗΜΑ : ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Αριθμός προσφερόμενων κατευθύνσεων: Δεν υπάρχουν κατευθύνσεις

Αριθμός μεταπτυχιακών προγραμμάτων: Ένα (1) Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με επισπεύδον τμήμα, το Τμήμα μας.

Σχετικός πίνακας	Ακαδημαϊκό έτος	T (2021-22)	T-1 (2020-21)	T-2 (2019-20)	T-3 (2018-19)	T-4 (2017-18)	T-5 (2016-17)
# 1 Συνολικός αριθμός μελών ΔΕΠ	7	6	6	7	6	6	
# 1 Λοιπό προσωπικό	4	4	4	4	4	4	
# 2 Συνολικός αριθμός προπτυχιακών φοιτητών σε κανονικά έτη φοίτησης (ν+2)	505	530	605 (523)	606 (491)	652	619	
# 3 Προσφερόμενες από το Τμήμα θέσεις στις πανελλαδικές	140	105	80	100	100	100	
# 3 Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	165	130	127	98	115	107	
# 7 Αριθμός αποφοίτων	96	96	87***	59***	86	98	
# 6 Μ.Ο. βαθμού Πτυχίου	8,05	7,81	8,04	7,93	7,82	7,85	
# 4 Προσφερόμενες από το Τμήμα θέσεις ΠΜΣ	100	100	-	-	-	-	
# 4 Αριθμός αιτήσεων για ΠΜΣ	362	803	-	-	-	-	
# 12.1 Συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου	32	32	32	38	38	38	
# 12.1 Σύνολο υποχρεωτικών μαθημάτων (Υ)	27	27**	27**	32	32	32	
# 12.1 Συνολικός αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής	33**	33**	33**	12	12	12	
# 15 Συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων ΔΕΠ	45	26	16	27	13	31	
# 16 Αναγνώριση ερευνητικού έργου (σύνολο)	199	438	377	359	353	272	
# 17 Διεθνείς συμμετοχές	****	****	****	****	****	****	

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Αφορά το πανεπιστημιακό πρόγραμμα σπουδών που ξεκίνησε το 2019-20

*** ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι φοιτητές που παρακολουθούν το πρόγραμμα της πανεπιστημιοποίησης (που ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα σπουδών του ΤΕΙ) οι οποίοι δεν καταγράφονται ως απόφοιτοι.

**** Δείτε αναλυτικά στον πίνακα 17.

Πίνακας 1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		Τρέχοντος*		Προηγ. Έτος		Τρέχοντος - 2		Τρέχοντος - 3		Τρέχοντος - 4		Τρέχοντος - 5	
		A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ
Καθηγητές	Σύνολο	1	2	1	2	1	2		4		4		4
	Από εξέλιξη												
	Νέες προσλήψεις							1					
	Συνταξιοδοτήσεις							2					
	Παραιτήσεις												
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο												
	Από εξέλιξη												
	Νέες προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	1	3	1	2	1	2	1	1		1		
	Από εξέλιξη							1			1		
	Νέες προσλήψεις		1		1								
	Συνταξιοδοτήσεις										1		
	Παραιτήσεις												
Λέκτορες	Σύνολο							1		1		1	1
	Νέες προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Μέλη ΕΕΔΙΠ	Σύνολο	1	1	1	1	1		1		1		1	
Διδάσκοντες επί συμβάσει**	Σύνολο	4	9	2	8	4	8	4	10	2	12	2	5
Τεχνικό προσωπικό εργαστηρίων	Σύνολο				1		1		1		1		1
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο		2		2		2		2		2		2

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων – όχι διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις).

Α: Άρρενες, Θ: Θήλεις

Πίνακας 2. Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	Τρέχονέτος*	Προηγ. Έτος	Τρέχονέτος – 2	Τρέχονέτος – 3	Τρέχονέτος – 4	Τρέχονέτος - 5
Προπτυχιακοί	659	560	605	606	652	619
Μεταπτυχιακοί (ΜΔΕ)	218	121	--	--	--	--
Διδακτορικοί	3	2	--	--	--	--

Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού των νέο-εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

Εισαχθέντες με:	Τρέχονέτος*	Προηγ. Έτος	Τρέχονέτος – 2	Τρέχονέτος – 3	Τρέχονέτος – 4	Τρέχονέτος - 5
Εισαγωγικές εξετάσεις	124	95	94	76	86	86
Μετεγγραφές (εισροές προς το Τμήμα)	23	13	14	8	11	13
Μετεγγραφές (εκροές προς άλλα Τμήματα)**	10	6	5	--	8	3
Κατατακτήριες εξετάσεις (Πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ)	12	5	5	6	5	4
Άλλες κατηγορίες	7	11	14	8	13	4
Σύνολο**	156	124	127	98	115	107
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	2	4	6	1	6	3

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Προσοχή: ο αριθμός των εκροών πρέπει να αφαιρεθεί κατά τον υπολογισμό του Συνόλου.

Πίνακας 4. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ)*

Τίτλος ΔΠΜΣ: «Ψηφιακές και ήπιες δεξιότητες στις επιστήμες της αγωγής»   **Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες):** 18

	Τρέχονέτος**	Προηγ. έτος	Τρέχονέτος - 2	Τρέχονέτος - 3	Τρέχονέτος - 4	Τρέχονέτος - 5
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων ($\alpha+\beta$)	362	801	-	-	-	-
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	11	64	-	-	-	-
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων		737	-	-	-	-
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	100	100	-	-	-	-
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	108	124	-	-	-	-
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων		-	-	-	-	-
Άλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)		-	-	-	-	-

* Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για **κάθε ΠΜΣ**.

** Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων* του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

		Τρέχονέτος**	Προηγ. έτος	Τρέχονέτος – 2	Τρέχονέτος – 3	Τρέχονέτος – 4	Τρέχονέτος - 5
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)		1	2	-	-	-	-
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος			0	-	-	-	-
(β) Πτυχιούχοι αλλων Τμημάτων		1	2	-	-	-	-
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων			-	-	-	-	-
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων υποψηφίων		3	2	-	-	-	-
Απόφοιτοι			-	-	-	-	-
Μέση διάρκεια σπουδών αποφοίτων		-	2	-	-	-	-

* Απόφοιτοι = Αριθμός Διδακτόρων που ανακηρύχθηκαν στο έτος που αφορά η στήλη.

** Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
Τρέχονέτος – 5 (2016-17)	98	--	8(=8,16%)	71(=72,44%)	19(=19,38%)	7,85
Τρέχονέτος – 4 (2017-18)	86	--	8(=9,30%)	66(=76,74%)	12(=13,95%)	7,82
Τρέχονέτος – 3 (2018-19)	59	--	4 (=6,78%)	43 (=72,89%)	12 (=20,33%)	7,93
Τρέχονέτος – 2 (2019-20)	87	--	5 (=5,75%)	65 (=74,71%)	17 (=19,54%)	8,04
Προηγ. Έτος (2020-21)	96	--	8 (=8,33%)	70 (=72,92%)	18 (=18,75%)	7,81
Τρέχονέτος* (2021-22)	96	--	8 (=8,33%)	73 (=76,04%)	15 (=15,63%)	8,05
Σύνολο	522		41 (=7,85%)	388 (=74,33%)	93 (=17,82%)	7,92

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξηγήση: Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 26 (=15%)].

Πίνακας 7. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Στον πίνακα αυτόν όταν αποτυπωθούν τα εξελικτικά στοιχεία 7 συνολικά ετών: του έτους στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης και των 6 προηγούμενων ετών. Προσαρμόστε τις χρονολογίες ανάλογα.

Έτος αποφοίτησης	Αποφοιτήσαντες Διάρκεια Σπουδών (σε έτη)									Σύνολο
	K ¹	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	K+6	K+6 και πλέον	Δενέχουν αποφοιτήσει (καθυστερούντες)	
Τρέχοντας – 6 (2015-16)	103	21	7	2	-	-	-	-	**	133
Τρέχοντας – 5 (2016-17)	74	12	6	2	1	3	-	-	**	97
Τρέχοντας – 4 (2017-18)	61	19	1	3	1	-	-	1	**	86
Τρέχοντας – 3 (2018-19)	30	15	9	1	-	3	1	-	131***	59
Τρέχοντας – 2 (2019-20)	37	39****	6	3	-	-	-	2	139***	87
Προηγ.Έτος (2020-21)	40	36	18	5	3	2	1	1	33	96
Τρέχοντας* (2021-22)	41	39	8	2	2	-	1	3	23	96

*Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Δεν υπάρχουν καταγεγραμμένα στοιχεία

*** Ο αριθμός είναι μεγάλος για το λόγο ότι η πλειοψηφία από αυτούς/έχει ολοκληρώσει το πρόγραμμα σπουδών του ΤΕΙ και παρακολουθεί το πρόγραμμα της πανεπιστημιοποίησης, οπότε δεν καταγράφονται ως απόφοιτοι.

****36 από αυτούς έχουν ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις τους στα ν έτη και παρακολούθησαν ένα επιπλέον εξάμηνο για την πανεπιστημιοποίηση, οπότε καταγράφονται ως απόφοιτοι στα ν+1 έτη

Πίνακας 8. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (σε μήνες)**			
		6	12	24	Μηενταχθέντες – συνέχεια σπουδών
Τρέχονέτος – 5					
Τρέχονέτος – 4					
Τρέχονέτος – 3					
Τρέχονέτος – 2					
Προηγ. Έτος					
Τρέχονέτος*					
Σύνολο					

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

Πίνακας 9. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών

		Τρέχονέτος* (2021-22)	Προηγ. Έτος (2020-21)	Τρέχονέτος – 2 (2019-20)	Τρέχονέτος – 3 (2018-19)	Τρέχονέτος – 4 (2017-18)	Τρέχονέτος – 5 (2016-17)	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτερικού	3	5	6	7	13	7	41
	Άλλα							
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού			8	4	11	2	25
	Εξωτερικού					5	2	7
	Άλλα							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού			1	1	4	4	10
	Εξωτερικού			1	1	1	1	4
	Άλλα			1		1	1	3
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτερικού			2		3		5
	Άλλα							-
Σύνολο		3	5	19	13	38	17	95

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών.

Πίνακας 10. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων ΠΜΣ	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (σε μήνες)**			
		6	12	24	Μηνταχθέντες – συνέχεια σπουδών
Τρέχονέτος – 5					
Τρέχονέτος – 4					
Τρέχονέτος – 3					
Τρέχονέτος – 2					
Προηγ. Έτος					
Τρέχονέτος*					
Σύνολο					

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων ΠΜΣ, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

Πίνακας 11. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

			Τρέχονέτος*	Προηγ. έτος	Τρέχονέτος – 2	Τρέχονέτος – 3	Τρέχονέτος – 4	Τρέχονέτος – 5	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτερικού	Eur.**							
		Άλλα							
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτερικού	Eur.**							
		Άλλα							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού		3	3	2				8
	Εξωτερικού	Eur.**							
		Άλλα							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού		2						2
	Εξωτερικού	Eur.**							
		Άλλα							
Σύνολο			5	3	2				10

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών.

Πίνακας 12.1 Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2021-22)¹

Εξάμηνο Σπουδών	Μαθήματα ² Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Πιστ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία μαθήματος ³	Υποβάθρου (Υ) Επιστ. Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Σε ποιο εξάμηνο σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Προαπαιτούμενα μαθήματα ⁴	Ιστότοπος ⁵	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ⁶
1 ^ο	Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής	280-190101	6	Υ	Υ	3	1 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.iuh.gr/courses-2/	
1 ^ο	Εισαγωγή στη Ψυχολογία	280-190102	6	Υ	Υ	3	1 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.iuh.gr/courses-2/	
1 ^ο	Υγεία και Ασφάλεια στην Πρώτη Παιδική Ηλικία	280-190103	6	Υ	ΓΓ	3	1 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.iuh.gr/courses-2/	
1 ^ο	Αγωγή & Φροντίδα στη Βρεφική Ηλικία	280-190104	6	Υ	Υ	3	1 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.iuh.gr/courses-2/	
1 ^ο	Ξένη γλώσσα: Επιστημονική Ορολογία	280-190105	6	Υ	ΓΓ	3	1 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.iuh.gr/courses-2/	
2 ^ο	Αναπτυξιακή Ψυχολογία	280-190201	6	Υ	Υ	3	2 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.iuh.gr/courses-2/	
2 ^ο	Παιχνίδι & Μαθησιακό Περιβάλλον	280-190202	6	Υ	ΕΠ	3	2 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.iuh.gr/courses-2/	
2 ^ο	Αγωγή στην Πρώτη Παιδική Ηλικία	280-190203	6	Υ	Υ	3	2 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.iuh.gr/courses-2/	
2 ^ο	Ειδικά Θέματα Αγωγής Βρεφικής Ηλικίας	280-190204	6	Υ	ΕΠ	3	2 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.iuh.gr/courses-2/	
2 ^ο	Αξιολόγηση στις Επιστήμες της	280-	6	Υ	Υ	3	2 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.iuh.gr/courses-2/	

	Αγωγής	190205							<u>2/</u>	
3 ^ο	Γλωσσική Αγωγή και Γραμματισμός	280-190301	6	Υ	ΕΠ	3	3 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
3 ^ο	Κινητικό Παιχνίδι και Βασικές Δεξιότητες	280-190302	6	Υ	ΕΠ	3	3 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
3 ^ο	Θεωρία και Μεθοδολογία Δραστηριοτήτων Βρεφικής Ηλικίας	280-190303	6	Υ	Υ	3	3 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
3 ^ο	Ψηφιακή Παιδαγωγική	280-190304	6	Υ	ΕΠ	3	3 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
3 ^ο	Τεστ και Μετρήσεις στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία	280-190305	6	ΕΥ	ΕΠ	3	3 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
3 ^ο	Μουσικοπαιδαγωγική	280-190306	6	ΕΥ	ΕΠ	3	3 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
3 ^ο	Παιδική Λογοτεχνία	280-190307	6	ΕΥ	ΕΠ	3	3 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
3 ^ο	Ανάπτυξη Μαθηματικών Εννοιών	280-190309	6	ΕΥ	ΕΠ	3	3 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
4 ^ο	Βασικές Αρχές Μεθόδων Έρευνας	280-190401	6	Υ	Υ	3	4 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
4 ^ο	Προγράμματα Προσχολικής Αγωγής & Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις	280-190402	6	Υ	ΕΠ	3	4 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
4 ^ο	Επαγγελματική Ηθική και Δεοντολογική Συμπεριφορά	280-190403	6	Υ	Υ	3	4 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
4 ^ο	Οργάνωση Περιβάλλοντος Βρεφικής Ηλικίας	280-190404	6	Υ	ΕΠ	3	4 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
4 ^ο	Θεατρικό Παιχνίδι	280-190407	6	ΕΥ	ΕΠ	3	4 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
4 ^ο	Κουνωνική & Συναισθηματική Αγωγή στην Πρώιμη Παιδική	280-190408	6	ΕΥ	ΕΠ	3	4 ^ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	

	Ηλικία									
4ο	Μουσική και Κίνηση	280-190409	6	ΕΥ	ΕΠ	3	4ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
5ο	Σεμινάριο Εφαρμοσμένων Δραστηριοτήτων Πρακτικής Άσκησης	280-190501	6	Υ	ΑΔ	3	5ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
5ο	Πρακτική άσκηση – Εφαρμοσμένες Δραστηριότητες	280-190502	24	Υ	ΑΔ		5ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
6ο	Κοινωνιολογικές και Πολιτισμικές Προσεγγίσεις της Παιδικής Ηλικίας	280-190601	6	Υ	ΕΠ	3	6ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
6ο	Περιβαλλοντική Επικοινωνία στις Επιστήμες της Αγωγής	280-190602	6	Υ	ΕΠ	3	6ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
6ο	Φυσικές Επιστήμες στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία	280-190603	6	ΕΥ	ΕΠ	3	6ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
6ο	Οργάνωση & Διοίκηση Κέντρων Προσχολικής Αγωγής	280-190604	6	ΕΥ	ΕΠ	3	6ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
6ο	Ειδικά Θέματα Αναπτυξιακής Ψυχολογίας	280-190605	6	ΕΥ	ΕΠ	3	6ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
6ο	ΣΕΕ: Εφαρμοσμένη Αξιολόγηση στην Προσχολική Αγωγή	280-190606	12	ΕΥ	ΑΔ	3	6ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
6ο	ΣΕΕ: Εφαρμογές Παιδικής Λογοτεχνίας	280-190607	12	ΕΥ	ΑΔ	3	6ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
6ο	ΣΕΕ: Εφαρμογές Βρεφονηπιοκομίας	280-190610	12	ΕΥ	ΑΔ	3	6ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
6ο	ΣΕΕ: Εφαρμογές Περιβαλλοντικής Αγωγής	280-190611	12	ΕΥ	ΑΔ	3	6ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
6ο	ΣΕΕ: Εφαρμογές στην Παιδαγωγική Πράξη	280-190612	12	ΕΥ	ΑΔ	3	6ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	
6ο	ΣΕΕ: Εφαρμογές Κοινωνικής &	280-	12	ΕΥ	ΑΔ	3	6ο	ΟΧΙ	https://ecec.ihu.gr/courses-2/	

	Αναπτυξιακής Ψυχολογίας	190614							
--	-------------------------	--------	--	--	--	--	--	--	--

1 Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

2 Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου}κ.ο.κ. εξαμήνου)

3 Χρησιμοποιείστε τις ακόλουθες συντομογραφίες :

Υ = Υποχρεωτικό

Ε = κατ' επιλογήν από πίνακα μαθημάτων

ΕΕ = Μάθημα ελεύθερης επιλογής

Π = Προαιρετικό

Αν το Τμήμα κατηγοριοποιεί τα μαθήματα με διαφορετικό τρόπο, εξηγήστε.

4 Σημειώστε τον/τους κωδικούς αριθμούς του/των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

5 Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

6 Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

7 Συμπληρώστε όλα τα μαθήματα που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών.

Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 12.2. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος .2020-21)¹

Εξάμηνο σπουδών	Μαθήματα ² Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε) & αντίστοιχες ώρες/εβδ.	Πολλαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Χρήση εκπαιδ. μέσων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (ΝΑΙ/ΟΧΙ ³)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ⁴	
1 ^ο	Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής	280-190101	ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΤΙΡΙΔΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ*	168	116	114		
1 ^ο	Εισαγωγή στη Ψυχολογία	280-190102	ΗΡΑΚΛΗΣ ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	176	140	99		
1 ^ο	Υγεία και Ασφάλεια στην Πρώμη Παιδική Ηλικία	280-190103	ΜΑΡΙΑ ΣΤΑΜΑΤΟΓΛΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	168	125	122		
1 ^ο	Αγωγή & Φροντίδα στη Βρεφική Ηλικία	280-190104	ΕΛΕΝΗ ΖΗΣΟΠΟΥΛΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	192	141	125		
2 ^ο	Αγωγή στην Πρώμη Παιδική Ηλικία	280-190203	ΔΑΦΝΗ ΠΕΤΚΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	180	134	116		
2 ^ο	Ξένη γλώσσα: Επιστημονική Ορολογία	280-190105	ΜΑΡΙΑ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	135	127	126		
2 ^ο	Αναπτυξιακή Ψυχολογία	280-190201	ΗΡΑΚΛΗΣ ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	125	124	99		
2 ^ο	Παιχνίδι & Μαθησιακό Περιβάλλον	280-190202	ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΛΑΪΤΖΗ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	137	130	126		
2 ^ο	Ειδικά Θέματα Αγωγής Βρεφικής Ηλικίας	280-190204	ΕΛΕΝΗ ΤΥΜΠΑ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	146	125	125		
2 ^ο	Αξιολόγηση στις Επιστήμες της Αγωγής	280-190205	ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΤΙΡΙΔΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	145	133	132		

3^ο	Γλωσσική Αγωγή και Γραμματισμός	280-190301	ΕΥΦΗΜΙΑ ΚΑΡΑΜΑΝΕ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	118	100	92	
3^ο	Κινητικό Παιχνίδι και Βασικές Δεξιότητες	280-190302	ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΖΑΧΟΠΟΥΛΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	127	110	110	
3^ο	Θεωρία και Μεθοδολογία Δραστηριοτήτων Βρεφικής Ηλικίας	280-190303	ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΕΓΑΛΟΝΙΔΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	185	124	103	
3^ο	Ψηφιακή Παιδαγωγική	280-190304	ΜΙΧΑΗΛ ΒΙΤΟΥΛΗΣ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	120	104	104	
3^ο	Τεστ και Μετρήσεις στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία	280-190305	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΡΟΥΣΟΡΑΤΗ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	10	5	5	
3^ο	Μουσικοπαιδαγωγική	280-190306	ΑΜΠΑΤΖΙΔΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	28	25	25	
3^ο	Παιδική Λογοτεχνία	280-190307	ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	29	29	27	
3^ο	Ξένη Γλώσσα II	280-190308	ΜΑΡΙΑ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	30	25	25	
3^ο	Ανάπτυξη Μαθηματικών Εννοιών	280-190309	ΚΟΛΙΠΕΤΡΗ ΖΩΗ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	15	14	13	
4^ο	Βασικές Αρχές Μεθόδων Έρευνας	280-190401	ΚΡΟΥΣΟΡΑΤΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	116	101	94	
4^ο	Προγράμματα Προσχολικής Αγωγής & Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις	280-190402	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΖΩΗ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	121	102	90	
4^ο	Επαγγελματική Ηθική και Δεοντολογική Συμπεριφορά	280-190403	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΒΑΤΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	123	110	94	
4^ο	Οργάνωση	280-	ΧΡΙΣΤΙΝΑ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	119	76	75	

	Περιβάλλοντος Βρεφικής Ηλικίας	190404	ΜΕΓΑΛΟΝΙΔΟΥ								
4ο	Αξιοτοίηση Ψηφιακών Μέσων στην Παιδαγωγική Πράξη	280-190405	ΜΙΧΑΗΛ ΒΙΤΟΥΛΗΣ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	45	40	40	
4ο	Θεατρικό Παιχνίδι	280-190407	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	37	34	34	
4ο	Κοινωνική & Συναισθηματική Αγωγή στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία	280-190408	ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΛΑΪΤΖΗ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	30	21	19	
4ο	Μουσική και Κίνηση	280-190409	ΖΩΗ ΤΖΙΩΡΤΖΙΩΤΗ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	17	11	11	
5ο	Σεμινάριο Εφαρμοσμένων Δραστηριοτήτων Πρακτικής Άσκησης	280-190501	ΔΑΦΝΗ ΠΕΤΚΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	108	97	93	
5ο	Πρακτική άσκηση – Εφαρμοσμένες Δραστηριότητες	280-190502	Α.ΒΑΤΟΥ ΕΥΦ. ΚΑΡΑΜΑΝΕ ΑΙΚ. ΚΡΟΥΣΟΡΑΤΗ Ζ. ΤΖΙΩΡΤΖΙΩΤΗ	Ε (24 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	98	95	95	
6ο	Κοινωνιολογικές και Πολιτισμικές Προσεγγίσεις της Παιδικής Ηλικίας	280-190601	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΑΔΑΤΣΗ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	108	96	92	
6ο	Περιβαλλοντική Επικοινωνία στις Επιστήμες της Αγωγής	280-190602	ΔΑΦΝΗ ΠΕΤΚΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	105	104	88	
6ο	Φυσικές Επιστήμες στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία	2800-190603	ΖΩΗ ΚΟΛΙΠΕΤΡΗ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	30	25	25	

6o	Οργάνωση & Διοίκηση Κέντρων Προσχολικής Αγωγής	280-190604	ΖΩΗ ΤΖΙΩΡΤΖΙΩΤΗ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	22	16	16	
6o	Ειδικά Θέματα Αναπτυξιακής Ψυχολογίας	280-190605	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΑΔΑΤΣΗ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	58	51	50	
6o	ΣΕΕ: Εφαρμοσμένη Αξιολόγηση στην Προσχολική Αγωγή	280-190606	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΡΟΥΣΟΡΑΤΗ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	10	10	10	
6o	ΣΕΕ: Εφαρμογές Παιδικής Λογοτεχνίας	280-190607	ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	13	8	8	
6o	ΣΕΕ: Εφαρμογές Βρεφονηπιοκομίας	280-190610	ΕΛΕΝΗ ΤΥΜΠΑ ΕΛΕΝΗ ΖΗΣΟΠΟΥΛΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	26	22	22	
6o	ΣΕΕ: Εφαρμογές Περιβαλλοντικής Αγωγής	280-190611	ΔΑΦΝΗ ΠΕΤΚΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	6	6	6	
6o	ΣΕΕ: Εφαρμογές στην Παιδαγωγική Πράξη	280-190612	Μ. ΤΣΙΤΙΡΙΔΟΥ ΕΥΦ.ΚΑΡΑΜΑΝΕ Μ. ΣΤΑΜΑΤΟΓΛΟΥ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	42	40	40	
6o	ΣΕΕ: Εφαρμογές Κοινωνικής & Αναπτυξιακής Ψυχολογίας	280-190614	ΗΡΑΚΛΗΣ ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ	Δ (3 ωρ/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	8	5	5	

- ΟΧΙ-(χώροι διδασκαλίας, συστήματα προβολής, υπολογιστές στις αίθουσες)

1 Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

2 Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^οκ.ο.κ. εξαμήνου), όπως ακριβώς στον Πίνακα 12.1.

3 Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, συστήματα προβολής, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

4 Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι'αυτό το μάθημα. Επίσης, επισυνάψτε ένα δείγμα του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε και περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας, προσθέστε

στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ. το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες. Αν το μάθημα **ΔΕΝ** αξιολογήθηκε, αφήστε το πεδίο κενό.

Πίνακας 13.1 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2021-22)¹⁸

Τίτλος ΠΜΣ: «Ψηφιακές και ήπιες δεξιότητες στις επιστήμες της Αγωγής»

α.α	Μάθημα ¹⁹	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος ²⁰	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ²¹	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) Κατ'επιλογήν (Ε) Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ²² (Εαρ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ²³
1	Κριτικές Προεκτάσεις Ψηφιακής Παιδαγωγικής	1280-101	1ο		Μιχάλης Βιτούλης, Επίκουρος Καθηγητής ΔΙΠΑΕ	Υ	Δ	EAPINO	105	100	100	
2	Μεθοδολογία της Έρευνας Προχωρημένου Επιπέδου στις Επιστήμες της	1280-102	1ο		Ευρυδίκη Ζαχοπούλου, Καθηγήτρια ΔΙΠΑΕ Νίκος Τσιγγίλης, Αν. Καθηγητής ΑΠΘ	Υ	Δ	EAPINO	105	100	100	

¹⁸Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ.

¹⁹Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου}κ.ο.κ. εξαμήνου).

²⁰Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

²¹Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

²²Σημειώστε με την υποδεικνύμενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.

²³Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματόλογιαγι' αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ. το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες).

Αγωγής											
3 Συστήματα και Δεξιότητες Πληροφορικής στην Αγωγή	1280-103	2o		Μπάμνιος Γεώργιος, Καθηγητής ΔΙΠΑΕ Παπακώστας Δημήτριος, Καθηγητής ΔΙΠΑΕ	E	Δ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	121	117	117	
4 Αξιοποίηση Ήπιων Δεξιοτήτων στις Επιστήμες της Αγωγής	1280-104	1o		Σταμάτογλου Μαρία, Ακαδημαϊκή Υπότροφος ΔΙΠΑΕ Τσιτιρίδου Μαρία, Καθηγήτρια ΔΙΠΑΕ	Y	Δ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	105	10	100	
5 Αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών στη Μαθησιακή Διαδικασία	1280-204	2o		Σαπουνίδης Θεοδόσιος, Επίκουρος Καθηγητής, ΔΙΠΑΕ	E	Δ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	19	19	19	
6 Δημιουργία Διαδραστικού Εκπαιδευτικού Υλικού	1280-205	2o		Κεραμόπουλος Ευκλείδης, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΔΙΠΑΕ	E	Δ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	39	39	39	
7 Το Διαδίκτυο των Πραγμάτων στην Υπηρεσία της Εκπαίδευσης STEM	1280-206	3o		Κώτσιου Βασίλειος, Εκπαιδευτικός Δ.Ε. Χατζημίσιος Περικλής, Καθηγητής, ΔΙΠΑΕ	E	Δ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	49	49	49	
8 Πλατφόρμες Ηλεκτρονικής Μάθησης και Επικοινωνίας	1280-207	3o		Διαμαντάρας Κωνσταντίνος, Καθηγητής ΔΙΠΑΕ Χατζάρα Κωνσταντίνα, Ιδιωτικός υπάλληλος	E	Δ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	62	62	62	

9	Δεδομένα και Πληροφορία	1280-208	2o		Δέρβος Δημήτριος, Καθηγητής ΔΙΠΑΕ	E	Δ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	19	19	19	
10	Χρήση και Δημιουργία Εκπαιδευτικών Εφαρμογών Λογισμικού	1280-209	2o		Παπακώστας Δημήτριος, Καθηγητής ΔΙΠΑΕ, Τσιακμάκης Κυριάκος, ΕΕΔΙΠΔΙΠΑΕ	E	Δ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	46	46	46	
11	Συστήματα και Δεξιότητες Πληροφορικής στην Αγωγή	1280-103	1o		Μπάμνιος Γεώργιος, Καθηγητής ΔΙΠΑΕ Παπακώστας Δημήτριος, Καθηγητής ΔΙΠΑΕ	E	Δ	ΕΑΡΙΝΟ	100	98	98	
12	Αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών στη Μαθησιακή Διαδικασία	1280-204	2o		Σαπουνίδης Θεοδόσιος, Επίκουρος Καθηγητής, ΔΙΠΑΕ	E	Δ	ΕΑΡΙΝΟ	47	46	46	
13	Δημιουργία Διαδραστικού Εκπαιδευτικού Υλικού	1280-205	2o		Κεραμόπουλος Ευκλείδης, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΔΙΠΑΕ	E	Δ	ΕΑΡΙΝΟ	119	117	116	
14	Πλατφόρμες Ηλεκτρονικής Μάθησης και Επικοινωνίας	1280-207	3o		Διαμαντάρας Κωνσταντίνος, Καθηγητής ΔΙΠΑΕ Χατζάρα Κωνσταντίνα, Ιδιωτικός υπάλληλος	E	Δ	ΕΑΡΙΝΟ	67	66	66	
15	Χρήση και Δημιουργία Εκπαιδευτικών Εφαρμογών	1280-209	2o		Παπακώστας Δημήτριος, Καθηγητής ΔΙΠΑΕ, Τσιακμάκης Κυριάκος,	E	Δ	ΕΑΡΙΝΟ	22	22	22	

	Λογισμικού				ΕΕΔΙΠΔΙΠΑΕ							
16	Καινοτομία και Δημιουργική Μάθηση στην Εκπαίδευση	1280-210	3o		Βιτούλης Μιχαήλ, Επίκουρος καθηγητής, ΔΙΠΑΕ	E	Δ	EAPINO	61	61	61	
17	Διαπροσωπικές Δεξιότητες και Επικοινωνία στην Αγωγή Πρώτης Παιδικής Ηλικίας	1280-211	3o		Πέτκου Δάφνη, Επίκουρη Καθηγήτρια, ΔΙΠΑΕ	E	Δ	EAPINO	51	51	51	
18	Διαχείριση Κρίσεων-Συγκρούσεων στην Εκπαίδευση	1280-214	3o		Γρηγορόπουλος Ηρακλής, ΕΕΔΙΠ, ΔΙΠΑΕ	E	Δ	EAPINO	36	35	35	
19	Διδακτική Μεθοδολογία	1280-215	3o		Βιτούλης Μιχαήλ, Επίκουρος Καθηγητής, ΔΙΠΑΕ	E	Δ	EAPINO	95	94	94	
20	Η Επιστήμη της Αγωγής στην Πρώτη Παιδική Ηλικία	1280-217	3o		Τύμπα Ελένη, Επίκουρη Καθηγήτρια, ΔΙΠΑΕ	E	Δ	EAPINO	51	51	51	

Πίνακας 13.2 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2021-22)

Τίτλος ΠΜΣ: «Ψηφιακές και ήπιες δεξιότητες στις επιστήμες της Αγωγής»

α.α	Μάθημα ²⁴	Κωδικός Μαθήματος	Ωρεδιδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης ²⁵ ;	Διδακτικές Μονάδες	Πρόσθετη Βιβλιογραφία ²⁶ (Ναι/Οχι)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα ²⁷	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Οχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Οχι) ²⁸
1	Κριτικές Προεκτάσεις Ψηφιακής Παιδαγωγικής	1280-101	3	OXI	10	OXI	1ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	Μεθοδολογία της Έρευνας Προχωρημένου Επιπέδου στις Επιστήμες της Αγωγής	1280-102	3	OXI	10	OXI	1ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	Αξιοποίηση Ήπιων Δεξιοτήτων στις Επιστήμες της Αγωγής	1280-104	3	OXI	10	OXI	1ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
4	Συστήματα και Δεξιότητες Πληροφορικής στην Αγωγή	1280-103	3	OXI	10	OXI	2 ^ο ή 3ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
5	Αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών στη Μαθησιακή Διαδικασία	1280-204	3	OXI	10	OXI	2 ^ο ή 3ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ

²⁴Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ον}, 2^{ον}, 3^{ον}κ.ο.κ. εξαμήνου)

²⁵Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε των αριθμό των ωρών εργαστηρίου.

²⁶Πέραν των δωρεάν διανεμομένων συγγραμμάτων.

²⁷Σημειώστε τον αύξοντα αριθμό του ή των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

²⁸Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

6	Δημιουργία Διαδραστικού Εκπαιδευτικού Υλικού	1280-205	3	OXI	10	OXI	2º ή 3ο	OXI	NAI	NAI
7	Το Διαδίκτυο των Πραγμάτων στην Υπηρεσία της Εκπαίδευσης STEM	1280-206	3	OXI	10	OXI	2º ή 3ο	OXI	NAI	NAI
8	Πλατφόρμες Ηλεκτρονικής Μάθησης και Επικοινωνίας	1280-207	3	OXI	10	OXI	2º ή 3ο	OXI	NAI	NAI
9	Δεδομένα και Πληροφορία	1280-208	3	OXI	10	OXI	2º ή 3ο	OXI	NAI	NAI
10	Χρήση και Δημιουργία Εκπαιδευτικών Εφαρμογών Λογισμικού	1280-209	3	OXI	10	OXI	2º ή 3ο	OXI	NAI	NAI
11	Καινοτομία και Δημιουργική Μάθηση στην Εκπαίδευση	1280-210	3	OXI	10	OXI	2º ή 3ο	OXI	NAI	NAI
12	Διαπροσωπικές Δεξιότητες και Επικοινωνία στην Αγωγή Πρώιμης Παιδικής Ηλικίας	1280-211	3	OXI	10	OXI	2º ή 3ο	OXI	NAI	NAI
13	Διαχείριση Κρίσεων-Συγκρούσεων στην Εκπαίδευση	1280-214	3	OXI	10	OXI	2º ή 3ο	OXI	NAI	NAI
14	Διδακτική Μεθοδολογία	1280-215	3	OXI	10	OXI	2º ή 3ο	OXI	NAI	NAI
15	Η Επιστήμη της Αγωγής στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία	1280-217	3	OXI	10	OXI	2º ή 3ο	OXI	NAI	NAI

16	Καινοτομία και Δημιουργική Μάθηση στην Εκπαίδευση	1280-210	3	OXI	10	OXI	2 ^ο ή 3 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
----	---	----------	---	-----	----	-----	---------------------------------	-----	-----	-----

¹Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου}κ.ο.κ. εξαμήνου)

¹Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε των αριθμό των ωρών εργαστηρίου.

¹Πέραν των δωρεάν διανεμομένων συγγραμμάτων.

¹Σημειώστε τον ανδρόντα αριθμό του ή των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

¹Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

Πίνακας 14. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΜΔΕ)

Τίτλος ΠΜΣ: «Ψηφιακές και ήπιες δεξιότητες στις επιστήμες της Αγωγής»

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				<i>Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)</i>
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
Τρέχονέτος – 4						
Τρέχονέτος – 3						
Τρέχονέτος - 2						
Προηγ. έτος						
Τρέχον* έτος						
Σύνολο						

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξηγήσεις:

Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 6 (=5%)].

Προσοχή! Το άθροισμα κάθε έτους πρέπει να συμφωνεί με το άθροισμα των αποφοιτησάντων που δώσατε για το αντίστοιχο έτος στον **Πίνακα 4**.

Πίνακας 15. Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z	Η	Θ	I
Τρέχοντας – 4(2017-18)	1	8	-	12	-	4	-	-	-	-
Τρέχοντας – 3(2018-19)	1	17	-	6	-	1	2	-	-	-
Τρέχοντας – 2(2019-22)0	-	11	-	4	--	1	-	-	-	--
Προηγ. Έτος(2020-21)	-	14	-	8	-	1	-	3	-	
Τρέχοντας*(2021-22)	3	29	-	8	-	2	-	3	-	-
Σύνολο	5	79	0	38	0	9	2	6	0	0

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξηγήσεις:

- A = Βιβλία/μονογραφίες
- B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
- Γ = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές
- Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές
- Ε = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές
- ΣΤ = Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους
- Z = Συλλογικοί τόμοι στους οποίους επιστημονικός εκδότης είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος
- Η = Άλλες εργασίες
- Θ = Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά
- I = Βιβλιοκρισίες που συντάχθηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Πίνακας 16. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z
Τρέχονέτος – 4(2017-18)	353	-	-	1	4	-	-
Τρέχονέτος – 3(2018-19)	359	-	-	2	3	1	-
Τρέχονέτος – 2(2019-20)	377	-	-	2	5	-	-
Προηγ. Έτος(2020-21)	438	-	-	1	7	-	-
Τρέχονέτος*(2021-22)	199	-	-	3	7	1	-
Σύνολο	1726	0	0	9	26	2	0

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξηγήσεις:

A = Ετεροαναφορές

B = Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου

Γ = Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

Ε = Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

ΣΤ = Προσκλήσεις για διαλέξεις

Z = Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Πίνακας 17. Διεθνής Ερευνητική/Ακαδημαϊκή Παρουσία Τμήματος

		Τρέχοντεος* (2021-22)	Τρέχοντεος – 1 (2020-21)	Τρέχοντεος – 2 (2019-20)	Τρέχοντεος – 3 (2018-19)	Τρέχοντεος – 4 (2017-18)	Τρέχοντεος – 5 (2016-17)	Σύνολο
Αριθμός συμμετοχών σε διεθνή ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα	Ωςυντονιστές	1					1	2
	Ωςυνεργάτες (partners)	2	2	2	6	4	6	22
Αριθμός μελών ΔΕΠ με χρηματοδότηση από διεθνείς φορείς ή διεθνή προγράμματα έρευνας		10	6					16
Αριθμός μελών ΔΕΠ με διοικητικές θέσεις σε διεθνείς ακαδημαϊκούς/ερευνητικούς οργανισμούς ή επιστημονικές εταιρείες		1			1	1	1	4
Αριθμός ερευνητικών δημοσιεύσεων σε Διεθνή Επιστημονικά Περιοδικά		29	14	18	19	24	21	125
Αριθμός διαλέξεων σε Διεθνή συνέδρια ως προσκεκλημένος ομιλητής		1	1	1			2	5
Αριθμός προφορικών ανακοινώσεων σε διεθνή συνέδρια	προφορικών	8	8	26	23	12	16	93
Αριθμός αναρτημένων ανακοινώσεων σε διεθνή συνέδρια	αναρτημένων	5		6				11

Αριθμός συμμετοχών σε EditorialBoard Διεθνών Επιστημονικών Περιοδικών		1	1	1	1	1	1	1	7
Αριθμός συμμετοχής σε Προεδρία Διεθνών Συνεδρίων									
Αριθμός Διεθνών Επιστημονικών Συνεδρίων με συμμετοχή στην οργανωτική Επιτροπή	Ως πρόεδροι								
	Ως μέλη								
Αριθμός Διεθνών Επιστημονικών Συνεδρίων, στην Επιστημονική Επιτροπή των οποίων συμμετείχαν μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος					1		1		1
Συγγραφή κεφαλαίων σε Επιστημονικά Βιβλία Διεθνών Εκδοτικών οίκων			1	2	5				8
Διδασκαλία ως επισκέπτης καθηγητής σε Πανεπιστήμια του Εξωτερικού				2	2		1		5
Εκπαίδευση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών εξωτερικού στα πλαίσια ERASMUS και ERASMUS-MUNDUS		5	8	4	11		5		33

Σημείωση: Τα σκιασμένα πεδία δεν συμπληρώνονται.

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

12. Παραρτήματα

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα μπορεί, αν το επιθυμεί, να παραθέσει οποιαδήποτε στοιχεία ότι θεωρεί ότι θα είναι χρήσιμα στην Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης και τα οποία ενδεχομένως δεν καλύπτονται επαρκώς στο κυρίως σώμα της Έκθεσης.

Σε κάθε περίπτωση, στα Παραρτήματα αναμένεται οπωσδήποτε να περιληφθεί ο Οδηγός Σπουδών του Τμήματος και πλήρης κατάλογος των επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία.